

Allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro

2025

afa
FÖRSÄKRING

Vi arbetar förebyggande

Afa Försäkring ger trygghet och ekonomiskt stöd under arbetslivet vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet. Våra försäkringar ingår i kollektivavtalen och 9 av 10 anställda är försäkrade hos oss genom jobbet. Det gör vardagen tryggare för både anställda och arbetsgivare och bidrar samtidigt till social och ekonomisk hållbarhet i samhället.

Afa Försäkring drivs utan vinstutdelning och vi försäkrar utan krav på hälsoprövning. Vår målsättning är att ingen ska gå miste om den ersättning som han eller hon har rätt till. I vårt uppdrag ingår att förvalta kunskaper för att bidra till bättre arbetsmiljö och hälsa. Sedan 1963 har vi hanterat 16 miljoner försäkringsärenden. Information om skade- och sjukdomsärenden finns lagrade i vår skadedatabas och sträcker sig ända tillbaka till 1974. Eftersom en stor del av den sysselsatta arbetskraften är försäkrad hos Afa Försäkring har vi god kunskap om olika typer av skadehändelser och sjukdomar som drabbar människor i arbetslivet.

Skadedatabasen utgör grunden för vår finansiering av forskning och utveckling som förebygger arbetsskador och sjukfrånvaro. Vi är en av Sveriges största finansiärer av forskning om arbetsmiljö. År 2024 satsade vi drygt 300 miljoner kronor på förebyggande insatser, varav cirka 140 miljoner på forskning och utveckling inom arbetsmiljö och hälsa.

Afa Försäkring ägs av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Vår vision är att alla ska ha en trygg vardag.

Läs mer på afaforsakring.se

Innehåll

VD har ordet	5	Långvarig sjukfrånvaro	54
Om rapporten	6	Nya sjukfall 2013–2023	57
Sammanfattning och slutsatser	8	Nya sjukfall – ålder, kön och sysselsättning	58
Arbets-skador	14	Yrke och kön – Kommuner och regioner	60
Godkända arbetsskador 2013–2023 – samtliga avtalsområden	16	Yrke och kön – arbetare i privat sektor	74
Arbetsolyckornas fördelning efter allvarlighet	17	Långvariga sjukfall 2007–2023 efter avtalsområde, ålder och kön	86
Allvarliga arbetsolycksfall – avtalsområde	18	Psykiska och muskuloskeletala diagnoser över tid	88
Allvarliga arbetsolycksfall – ålder, kön och sysselsättning	20	De långa sjukfallens fördelning efter avtalsområde, ålder, kön och diagnos	91
Allvarliga arbetsolycksfall efter yrkesgrupp	21	Sjukfall med samsjuklighet	94
Allvarliga arbetsolycksfall som medfört medicinsk invaliditet	28	Sjukfall som medfört månadsersättning efter kön och avtalsområde 2017–2022	97
Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall	30	Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön	98
Exempel på händelseförlopp	32	Bilagor	100
Åldersberoende risk, efter händelsetyp och kön	42	Yrkesgrupper	108
Var på kroppen sker skadorna?	44	Begrepp	110
Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön	46	Referenser	111
Vanliga orsaker till färdolycksfall	49	Uppgifter i vårt skaderegister – metod och urval	112
Godkända arbetssjukdomar	50		

Ett arbetsliv med färre arbetsskador och minskad sjukfrånvaro

Afa Försäkring har hanterat kollektivavtalade försäkringar på uppdrag av arbetsmarknadens parter i mer än 60 år. Vi försäkrar 9 av 10 anställda i Sverige och är därmed störst när det gäller försäkringsskydd i arbetslivet. Våra försäkringar ger ekonomiskt stöd vid sjukdom, arbetsskada, arbetslöshet, dödsfall och föräldraledighet.

Arbetsskador och sjukdomar i olika yrkesgrupper

I vår skadedatabas finns information om 16 miljoner försäkringsärenden lagrad, från början av 1970-talet fram till idag. Det ger oss värdefull kunskap om skador och sjukdomar i olika yrkesgrupper och vid utförande av olika arbetsuppgifter i både privat och offentlig sektor. Statistiken från databasen utgör en väsentlig del av beslutsunderlaget för vår finansiering av forskning och utveckling inom arbetsmiljö och hälsa.

Vi vill att så många som möjligt ska kunna ta del av vår statistik. Därför presenterar vi varje år denna rapport som visar utvecklingen för allvarliga arbetsskador och långvarig sjukfrånvaro. Statistiken förändras från år till år och vi vill betona att skadefrekvensen på den svenska arbetsmarknaden är låg internationellt sett.

Risken för en allvarlig arbetsolycka oförändrad

Under ett par år i början av 2010-talet ökade antalet allvarliga arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta, för att sedan vara oförändrat i sex år. Sedan 2019 har antalet olyckor varierat. Nu visar 2023 års siffror att risken för en allvarlig arbetsolycka är densamma som 2022, 2,7 olyckor per 1 000 sysselsatta.

När det gäller den långvariga sjukfrånvaron ser vi en viss ökning av antalet sjukfall inom såväl kommuner och regioner som i den privata sektorn. Vår vision är alla ska ha en trygg vardag. Nu fortsätter vårt arbete för att minska skadorna och sjukfrånvaron i arbetslivet.

Anders Moberg
Verkställande direktör,
Afa Försäkring

Om rapporten

Detta är vår årliga statistikrapport och den sammanfattar utvecklingen av arbetsskador och sjukfrånvaro fram till och med skade-/visande-/insjuknandeåret 2023. Statistiken är, om inte annat anges, avläst den 31 december 2024.

Statistiken kommer från Afa Försäkrings skadedatabas som är ett register över de försäkringsärenden som Afa Försäkring hanterar. Arbetsskade- och sjukförsäkringsärenden utgör majoriteten av våra försäkringsärenden.

Grunden för statistiken om allvarliga arbetsskador är arbetsskador som Afa Försäkring har godkänt enligt villkoren för arbetsskedeförsäkringen (TFA, TFA-KL) samt det statliga personsskadeavtalet (PSA).

Grunden för statistiken om långa sjukfall är sjukfall som har gett ersättning i Afa Försäkrings sjukförsäkring avtalsgruppsjukförsäkring (AGS, AGS-KL).

Arbetsskade- försäkringen

TFA omfattar samtliga anställda, det vill säga såväl arbetare som tjänstemän inom avtalsområdena Svenskt Näringsliv/LO/PTK och Fremia¹/LO/PTK.

TFA-KL omfattar samtliga anställda i kommuner och regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag².

Afa Försäkring har också uppdraget att administrera och reglera arbetsskador i enlighet med det statliga personsskadeavtalet (**PSA**).

Sjuk- försäkringen

Sjukförsäkringen ger ett komplement till sjukpenning eller sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan och sjukfrånvaron behöver inte vara arbetsrelaterad.

AGS omfattar arbetare inom avtalsområdet Svenskt Näringsliv/LO och Fremia/ LO.

AGS-KL omfattar anställda i kommuner, regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag.

Sjukförsäkringen omfattar inte statligt anställda eller tjänstemän inom det privata avtalsområdet.

¹ Fremia är en arbetsgivarorganisation för kooperativa och idéburna företag.

² Sobona är en arbetsgivarorganisation för företag som är verksamma inom kommun- och regionnära verksamheter.

Yrkesklassificering

Afa Försäkring använder sig sedan 2015 av SCB:s standard för yrkesklassificering SSYK 2012 (SCB, 2012). Under 2018 gjordes uppdateringar som ledde till förändringar för vissa SSYK-grupper för kommuner och regioner. Från 2019 använder SCB en ny datakälla och metod för att klassificera förvärvsarbetare, och från referensår 2022 bygger yrkesregistret på en ny datakälla (BAS). Dessa förändringar innebär tidsseriebrott mellan åren 2017 och 2018, 2018 och 2019 samt mellan 2021 och 2022.

I 2025 års rapport redovisar vi yrkesgrupper på en finare nivå än i föregående årsrapporter, vilket gör att tabeller som redovisar statistik nedbrutet på yrkesgrupper inte är helt jämförbara med motsvarande tabeller i tidigare årsrapporter. För en förteckning av vilka yrken som ingår i varje yrkesgrupp, se bilaga.

Sysselsättningen 2023 var enligt SCB:s yrkesregister:

- Den statliga sektorn sysselsatte 277 000, varav 127 000 kvinnor och 150 000 män.
- Den privata sektorn sysselsatte 3 175 000, varav 1 950 000 män och 1 220 000 kvinnor.
- Kommuner och regioner sysselsatte 1 248 000, varav 317 000 män och 931 000 kvinnor.

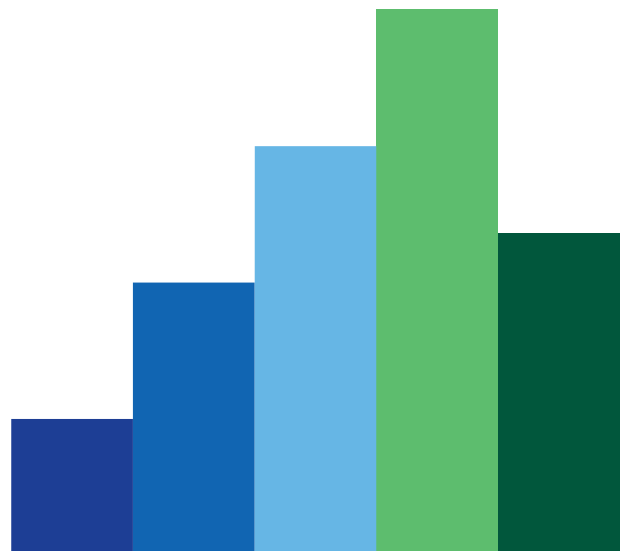
Åldershöjning

Den 1 januari 2023 höjdes åldersgränsen för när AGS och AGS-KL kan betalas ut, från 65 år till 66 år. Det medför att vi redovisar statistik för personer i åldern 16–64 år för åren 2019–2022 och i åldern 16–65 år för 2023.

65-åringar ingår i statistiken från och med 2023

Idag jobbar fler äldre längre och genomsnittsåldern för att ta ut sin allmänna pension har ökat från 65 år till 66 år. År 2023 höjdes den lägsta åldern för rätt till grundskydd inom det allmänna pensionssystemet, såsom garanti-pension och bostadstillägg, från 65 till 66 år.

Från och med 2023 omfattar vår sysselsättningsstatistik personer i åldern 16–65 år istället för som tidigare, 16–64 år. Detta innebär att beräkningar av risk för allvarliga olycksfall och långvarig sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta görs för åldersspannet 16–64 år före 2023 och för spannet 16–65 år från och med 2023.

Sammanfattning och slutsatser

Arbetsskador

(TFA, TFA-KL och PSA)

1

Totalt godkändes 52 334 arbetsskador med skadeår 2023

(Arbetsolycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdomar)

Av dessa arbetsskador var

- ▶ 43 159 arbetsolycksfall
- ▶ 8 808 färdolycksfall
- ▶ 367 arbetssjukdomar

2

12 559 allvarliga arbetsolycksfall

Av de 43 159 arbetsolycksfallen var 12 559 allvarliga arbetsolycksfall. Med allvarligt arbetsolycksfall menas olyckor som lett till mer än 30 dagars sjukskrivning eller motsvarande läkningstid, medicinsk invaliditet eller dödsfall.

3

Allvarliga arbetsolyckor i samma nivå som föregående år

Antalet allvarliga arbetsolyckor låg 2023 på samma nivå som 2022. Risken för ett allvarligt olycksfall uppgick 2023 till 2,7 fall per 1 000 sysselsatta, och var därmed oförändrad jämfört med föregående år. Inom statlig sektor och kommuner och regioner ser vi en ökning av allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta, medan de i privat sektor minskar något.

4

Yrke och kön

Skadepanoramat ser i stora drag ut som tidigare. Risken för arbetsolycksfall är högst för mansdominerade yrkesgrupper inom bygg och industri. 2023 var risken för män 3,3 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta, en minskning jämfört med tidigare år. Högst risk för män hade yrkesgrupperna *byggnadsträarbetare* och *livsmedelsarbete*. För kvinnor var risken 2,1 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta 2023, vilket är en ökning jämfört med tidigare år. Risken var för kvinnor högst i yrkesgrupperna *byggnadsträarbetare*, *elektriskt arbete* och *murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.*

5

Falloolyckor

Den vanligaste orsaken till ett allvarligt olycksfall är en falloolycka. De utgör ungefär en tredjedel av alla allvarliga arbetsolyckor. Bland kvinnor är falloolyckor vanliga inom vård- och omsorgsykten och då särskilt i form av *fall i samma nivå*. För män är falloolyckor från höjd vanligare, till exempel från stegar och byggnadsställningar. För män sker de flesta falloolyckor inom yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete* och *murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.*

6

Lastningsolyckor

Näst efter falloolyckor är den vanligaste olyckstypen *lasta, lossa, bära eller flytta*. Denna typ av olycka drabbar främst yrkesgrupperna *yrkesförare* och *metall- och övrigt industriellt arbete* och leder ofta till skador på händer och fingrar.

7

Arbetsolycksfall fördelat efter Sveriges län

Risken för ett allvarligt arbetsolycksfall var högst i Jönköpings och Kalmar län, med 3,4 olycksfall per 1 000 sysselsatta. Näst högst risk hade Södermanlands och Örebro län, med 3,2. Lägst var risken i Stockholms län, med 1,8. Skillnaden mellan länen kan till viss del förklaras av skillnader i näringslivsstrukturen.

8

Färdolycksfall

Olycksfallen vid färd till och från arbetet minskade under 2023. Färdolyckor är vanligare bland kvinnor än bland män. 67 procent av dessa olyckor drabbade kvinnor. De vanligaste orsakerna är att *ramla ute* och olyckor med cykel, vilka utgör drygt tre av fyra färdolycksfall.

9

Godkända arbetssjukdomar

Arbetssjukdomar är vanligare bland män än bland kvinnor. De vanligaste diagnoserna för män är *effekter av vibration* och *karpaltunnelsyndrom*. För kvinnor är det vanligast att arbetssjukdomen är orsakad av *covid-19*. Näst vanligast är att den är orsakad av *karpaltunnelsyndrom*.

Sjukfrånvaro

(AGS-KL)

Kommuner och regioner

1 Totalt ersattes 28 683 nya långa sjukfall med insjuknandeår 2023

Med långa sjukfall menas sjukfall som har lett till mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning. För de som omfattas av AGS-KL betalar Afa Försäkring ut dagsersättning till personer med beviljad sjukpenning och månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning.

2 Ökad risk i Kommuner och regioner

Risken för långvarig sjukfrånvaro ökade mellan 2022 och 2023, från 22,2 till 23,0 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta.

3 Ålder och kön

För kvinnor ökade risken för långvarig sjukfrånvaro i samtliga åldersgrupper utom för den äldsta gruppen, 56–65 år. För män ökade den totala risken något, men för åldersgrupperna 36–45 och 56–65 år minskade den.

4 Yrke och kön

Kvinnor hade 2023 mer än dubbelt så många långa sjukfall per 1 000 sysselsatta som män. Risken för långvarig sjukfrånvaro var 26,9 för kvinnor och 11,4 för män. Den kvinnodominerade yrkesgruppen *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* stod för flest långa sjukfall inom Kommuner och regioner.

5

Månadersättning

2022 ledde i genomsnitt 0,38 sjukfall per 1 000 sysselsatta till månadersättning inom Kommuner och regioner.

6

Vanliga diagnoser

De två största diagnoserna inom Kommuner och regioner är *psykiska* och *muskuloskeletal*, som tillsammans står för ungefär två tredjedelar av de långa sjukfallen. Den vanligaste diagnosen bakom en långvarig sjukfrånvaro är en *psykisk diagnos*. Det gäller både kvinnor och män inom Kommuner och regioner. *Psykiska diagnoser* började öka som andel av alla diagnoser under 2010 och ökningen fortsatte fram till 2016. Andelen var därefter relativt stabil men minskade under covid-pandemins första år, 2020. Från 2021 har en ökning skett. Kvinnor inom yrkesgrupperna *yrkesförare* och *socialt arbete* hade 2023 den högsta risken för ett långvarigt sjukfall med en *psykisk diagnos*. Sjukfall med *psykiska diagnoser* blir oftare långa jämfört med övriga diagnoser.

7

Sjukfallens längd

Medianlängden för långa sjukfall inom Kommuner och regioner har ökat från 210 dagar 2019 till 269 dagar 2023. En förklaring till ökningen är en regelförändring som inneburit att Försäkringskassan avslutar färre sjukfall vid dag 180. Mellan 2022 och 2023 minskade medianlängden något.

8

Samsjuklighet

För sjukfall med mer än en diagnos är en kombination av flera *psykiska diagnoser* vanligast.

Sjukfrånvaro

(AGS)

Privatanställda arbetare

1 Totalt ersattes 55 858 nya sjukfall med insjuknandeår 2023

Av dessa 55 858 sjukfall var

- 25 632 nya långa sjukfall
- 30 226 nya korta sjukfall

Med långa sjukfall menas sjukfall som har lett till mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning. Med korta sjukfall menas sjukfall som har lett till sjukfrånvaro mellan 15 och 90 dagar. För de som omfattas av AGS betalar Afa Försäkring ut dagsersättning till personer med beviljad sjukpenning och månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning.

2 Ökad risk i privat sektor

Risken för långvarig sjukfrånvaro ökade mellan 2022 och 2023, från 17,2 till 17,9 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta.

3 Ökning av antalet korta sjukfall

Antalet korta sjukfall ökade med nära 1 000 fall mellan 2022 och 2023. Den främsta förklaringen är fler sjukfall på grund av psykiska diagnoser.

4 Ålder och kön

Risken för långvarig sjukfrånvaro minskade för samtliga åldersgrupper för kvinnor över 35 år. För män mellan 26 och 55 år ökade risken för långvarig sjukfrånvaro medan den minskade för de yngsta och äldsta åldersgrupperna.

5 Yrke och kön

Risken för långvarig sjukfrånvaro var 22,5 för kvinnor och 15,5 för män. För kvinnor hade yrkesgruppen *isolerings- och VVS-montörer* högst risk, och för män hade *städare och fönsterputsare* det.

6 Månadsersättning

2022 ledde i genomsnitt 0,4 sjukfall per 1 000 sysselsatta till månadsersättning för privatanställda arbetare.

7

Vanliga diagnoser

De två största diagnoserna för gruppen privatanställda arbetare är *muskuloskeletal* och *psykiska*, vilka tillsammans står för sex av tio långa sjukfall. Sedan 2015 är *psykiska diagnoser* den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro bland kvinnor. För män är fortfarande *muskuloskeletal diagnoser* vanligast. *Muskuloskeletal diagnoser* är den vanligaste diagnosen för avtalsområdet i sin helhet.

8

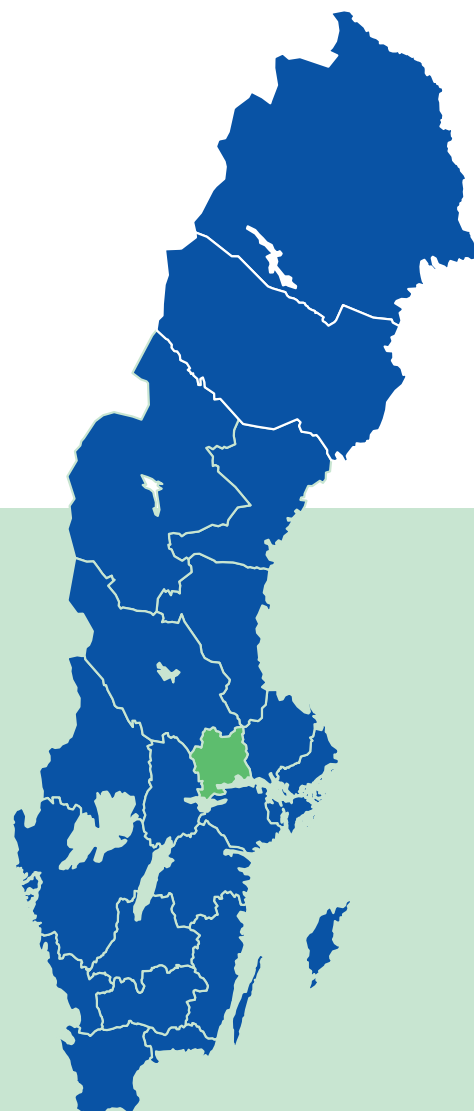
Sjukfallens längd

Medianlängden för långa sjukfall för privatanställda arbetare har ökat från 180 dagar 2019 till 196 dagar 2023. En förklaring till ökningen är en regelförändring som inneburit att Försäkringskassan avslutar färre sjukfall vid dag 180. Mellan 2022 och 2023 minskade medianlängden något.

9

Samsjuklighet

För sjukfall med mer än en diagnos är en kombination av flera *psykiska diagnoser* vanligast för kvinnor. För män är det vanligast med en kombination av flera *muskuloskeletal diagnoser*.

Båda avtalsområden

Långa sjukfall i båda avtalsområdena fördelat efter län

Risken för långvarig sjukfrånvaro var högst i Västmanland län, 24,8 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta. Lägst risk för långvarig sjukfrånvaro hade Gotlands län, med 14,9 sjukfall per 1 000 sysselsatta.

Arbets- skador

Arbetsskador – innehåll

Godkända arbetsskador 2013–2023 – samtliga avtalsområden

I det första avsnittet redovisar vi antalet godkända arbetsskador i Afa Försäkrings skaderegister 2013–2023, fördelade efter:

- ▶ det år skadan inträffade
- ▶ typ av arbetsskada
- ▶ kön

Arbetsolycksfallens fördelning efter allvarlighet

I avsnitt två redovisar vi antalet godkända arbetsolycksfall fördelade efter:

- ▶ det år olycksfallet inträffade
- ▶ olycksfallets allvarlighet
- ▶ kön

Allvarliga arbetsolycksfall – avtalsområde

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 redovisas och delas upp efter:

- ▶ avtalsområde
- ▶ kön

Allvarliga arbetsolycksfall – ålder, kön och sysselsättning

De allvarliga olycksfallen och sysselsättningen redovisas efter:

- ▶ kön
- ▶ ålder

Allvarliga arbetsolycksfall efter yrkesgrupp

De allvarliga arbetsolycksfallen redovisas per yrkesgrupp och delas upp efter:

- ▶ det år olycksfallet inträffade
- ▶ antal olycksfall per 1 000 sysselsatta
- ▶ kön

Allvarliga arbetsolycksfall som medfört medicinsk invaliditet

De allvarliga arbetsolycksfallen som medfört medicinsk invaliditet redovisas per yrkesgrupp och delas upp efter:

- ▶ det år olycksfallet inträffade
- ▶ antal olycksfall per 1 000 sysselsatta

Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall

De allvarliga arbetsolycksfallen redovisas per händelsetyp och delas upp efter:

- ▶ kön

Åldersberoende risk, efter händelsetyp och kön

I detta avsnitt beskriver vi den åldersberoende risken för arbetsolycksfall efter:

- ▶ händelsetyp
- ▶ kön
- ▶ ålder

Var på kroppen sker skadorna?

Allvarliga olycksfall redovisas här efter var på kroppen skadan uppstått och delas upp efter:

- ▶ kön

Antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön

I avsnittet redovisar vi risken för allvarliga arbetsolycksfall efter:

- ▶ Sveriges län
- ▶ kön

Vanliga orsaker till färdolycksfall

Färdolycksfallen redovisas per händelsetyp och delas upp efter:

- ▶ kön

Godkända arbetssjukdomar

Här redovisar vi godkända arbetssjukdomar med visandeår 2019–2023. De delas upp efter:

- ▶ kön
- ▶ diagnos
- ▶ yrkesgrupp

Godkända arbetsskador 2013–2023 – samtliga avtalsområden

En arbetsskada kan vara ett arbetsolycksfall (olycksfall som inträffar under arbetstid), ett färdolycksfall (olycksfall som inträffar under färd till eller från arbetet) eller en arbetssjukdom (sjukdom som kan uppkomma eller försämrats till följd av arbetet eller arbetsförhållandena). Skador som inträffar i samband med framförande av ett trafikförsäkrat fordon ersätts i första hand av trafikskadeförsäkringen och inkluderas därför inte i vår statistik över arbetsskador.

Tabell 1 visar antal godkända arbetsolycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdomar under perioden 2013–2023 för kvinnor respektive män. Efter att ha ökat under flera år minskade det totala antalet godkända arbetsolyckor kraftigt under 2020 i samband med covid-19-pandemins början. Under 2021 ökade antalet olyckor igen. Minskningen från 2022 beror på en administrativ förändring som innebär att hanteringen av olyckor utan ersättningsanspråk har förändrats.

Färdolycksfallen minskade också under 2020 till följd av covid-19, men ökade under 2021 till en nivå liknande den före pandemin och ökade sedan ytterligare något under

2022. Den administrativa förändringen påverkade även hanteringen av färdolyckor och antalet godkända olyckor minskade något under 2023.

Antalet arbetssjukdomar ökade under 2020 och 2021, på grund av att arbetssjukdomar orsakade av covid-19-smitta tillkom. Sedan 2022 är arbetssjukdomarna tillbaka på samma nivåer som innan pandemin. Antalet godkända arbetssjukdomar är underskattat då en arbetssjukdom kan visa sig flera år efter att en person har exponerats för skadlig inverkan i arbetet. En relativt stor andel anmälningar om arbetssjukdom kommer in flera år efter att skadan visat sig. Det gör statistiken svårtolkad.

I rapporten redovisas godkända arbetsskador efter det år som olyckan inträffade eller arbetssjukdomen visade sig. Med en godkänd arbetsskada menas en arbetsskada som skadereglerats och godkänts enligt försäkringsvillkoren för TFA, TFA-KL och PSA. För information om försäkringsvillkoren se afaforsakring.se. I andra sammanhang, till exempel i Arbetsmiljöverkets statistik, redovisas anmälda arbetsskador utan information om huruvida skadan har godkänts som arbetsskada eller ej.

Tabell 1

Godkända arbetsskador 2013–2023, efter typ av arbetsskada.

Typ av arbetsskada	Kön	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Arbetsolyckor	Kvinnor	19 693	20 845	21 344	22 371	22 523	21 937	24 147	22 103	23 079	22 425	18 326
	Män	28 093	29 390	30 497	32 569	33 280	32 840	34 034	31 541	32 659	30 761	24 833
	Total	47 786	50 235	51 841	54 940	55 803	54 777	58 181	53 644	55 738	53 186	43 159
Färdolycksfall	Kvinnor	4 807	4 264	5 077	5 279	5 743	5 608	6 202	4 558	6 097	6 642	5 898
	Män	2 162	1 944	2 184	2 333	2 641	2 639	2 962	2 349	2 861	3 250	2 910
	Total	6 969	6 208	7 261	7 612	8 384	8 247	9 164	6 907	8 958	9 892	8 808
Arbetssjukdomar	Kvinnor	236	211	168	181	136	152	105	501	203	102	40
	Män	731	700	660	606	581	603	522	516	486	374	327
	Total	967	911	828	787	717	755	627	1 017	689	476	367
Total		55 722	57 354	59 930	63 339	64 904	63 779	67 972	61 568	65 385	63 554	52 334

Arbetsolyckornas fördelning efter allvarlighet

I detta avsnitt delar vi in arbetsolyckorna efter antal dagar med sjukfrånvaro och/eller om skadan har lett till medicinsk invaliditet. I samband med att ett ärende registreras hos Afa Försäkring gör skaderegleraren en preliminär bedömning av hur allvarlig skadan är.

Tabell 2 visar arbetsolycksfallens fördelning efter kön, det år olycksfallet inträffade och graden av allvarlighet. Hur allvarlig en skada är bedöms utifrån hur lång tid sjukfallet varat och om den har lett till permanent funktionsnedsättning i form av medicinsk invaliditet eller till dödsfall. Medicinsk invaliditet graderas i procent av funktionsnedsättningen.

Tabell 2 visar att de godkända arbetsolycksfallen med mindre än 31 sjukskrivningsdagar 2023 var färre än 2022 för båda könen. Det beror på en administrativ förändring av hanteringen av olycksfall som saknar ersättningsanspråk.

Statistiken för senare år är ofullständig, dels eftersom skador kan anmälas i efterhand och dels på grund av att allvarlighetsgraden kan komma att ändras. Vissa arbetsolycksfall med kortare sjukskrivning kan då övergå till att bli ett arbetsolycksfall med längre sjukskrivning. Det faktiska antalet arbetsolycksfall som leder till medicinsk invaliditet kan också bli högre än vad som framgår av **tabell 2**, särskilt för senare skadeår. Det beror bland annat på att skadans allvarlighet kan justeras i efterhand.

Allvarliga arbetsolyckor

Med en allvarlig arbetsolycka menar vi att olyckan har lett till mer än 30 dagars sjukskrivning eller motsvarande läkningstid, medicinsk invaliditet eller dödsfall.

Tabell 2

Godkända arbetsolycksfall 2013–2023, efter allvarlighetsgrad.

Arbetsolycksfallets allvarlighet	Kön	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sjukskriven i mindre än 31 dagar	Kvinnor	15 662	16 756	16 977	17 906	17 907	17 268	19 494	17 887	18 632	17 788	13 557
	Män	20 839	22 163	22 780	24 602	24 806	24 166	25 656	23 898	24 403	22 691	17 043
	Total	36 501	38 919	39 757	42 508	42 713	41 434	45 150	41 785	43 035	40 479	30 600
Sjukskriven i mer än 30 dagar	Kvinnor	2 061	2 210	2 417	2 492	2 460	2 406	2 350	2 254	2 406	2 540	2 533
	Män	2 783	2 817	3 162	3 418	3 317	3 380	3 311	3 079	3 447	3 511	3 335
	Total	4 844	5 027	5 579	5 910	5 777	5 786	5 661	5 333	5 853	6 051	5 868
Medicinsk invaliditet	Kvinnor	1 969	1 878	1 949	1 972	2 155	2 260	2 302	1 962	2 041	2 092	2 235
	Män	4 450	4 390	4 541	4 542	5 141	5 270	5 048	4 550	4 795	4 550	4 432
	Total	6 419	6 268	6 490	6 514	7 296	7 530	7 350	6 512	6 836	6 642	6 667
Dödsfall	Kvinnor	1	1	1	1	1	3	1			5	1
	Män	21	20	14	7	16	24	19	14	14	9	23
	Total	22	21	15	8	17	27	20	14	14	14	24
Total		47 786	50 235	51 841	54 940	55 803	54 777	58 181	53 644	55 738	53 186	43 159

Allvarliga arbetsolycksfall – avtalsområde

I tidigare avsnitt har vi redovisat antalet godkända arbetsskador fördelade efter vilken typ av arbetsskada det rör sig om och hur allvarlig skadan är. **Tabell 1** och **tabell 2** visar antal arbetsskador oavsett vilket avtalsområde den skadade tillhör. Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA och TFA-KL) och det statliga personskadeavtalet (PSA) omfattar flera avtalsområden och täcker i princip hela den svenska arbetsmarknaden. Det är därför intressant att se hur antalet allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta skiljer sig åt mellan de tre avtalsområdena; Kommuner och regioner, privat sektor (arbetare och tjänstemän) och staten. Vi har tagit hänsyn till eftersläpningen i anmälningar och statistiken för alla skadeår är avläst 31 december året efter skadeåret.

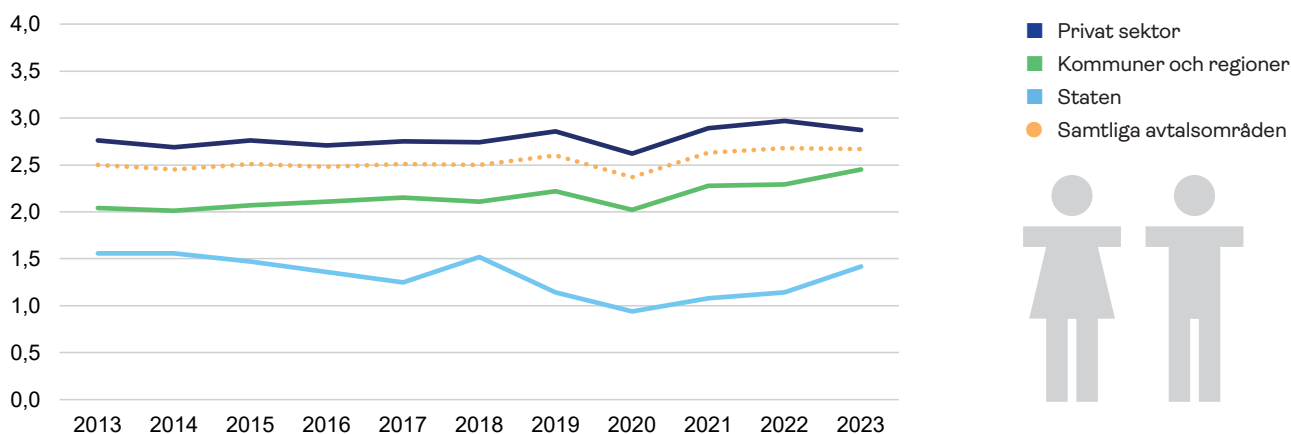
Diagram 1 visar antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta, efter avtalsområde och för samtliga avtalsområden tillsammans. Av diagrammet framgår att det under 2023 inträffade 2,7 allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta i hela Afa Försäkrings kollektiv, vilket är i samma nivå som 2022. I början av 2010-talet ökade risken, för att sedan ligga oförändrad på 2,5 under flera år i mitten av decenniet. Sedan 2019 har risken varierat:

den ökade 2019 till 2,6, minskade 2020 till 2,4, för att sedan återgå till 2,6 under 2021 och öka till 2,7 år 2022. Variationerna under de senaste åren kan förklaras av framför allt två saker. Dels ett förändrat anmälningsbeteende hos de skadade, som innebär att fler skador har anmälts och som bidrog till ökningen av risk år 2019. Och dels covid-19-pandemins påverkan på arbetsmarknaden, som bidrog till färre skador 2020. Ökningarna under 2021 och 2022 är ett tecken på att coveffekterna på arbetsmarknaden därmed har avtagit.

Diagram 1 visar också att antalet allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta är högst i privat sektor. Det beror på att sektorn omfattar de mest olycksdrabbade yrkena, det vill säga yrken inom industrin och byggbranschen. Utvecklingen i den privata sektorn och kommun- och regionsektorn har i stort följt varandra under perioden. Inom staten har antalet allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta ökat från 2020. Både antalet sysselsatta och antalet olyckor inom staten är färre än i de övriga sektorerna, vilket gör att mindre förändringar syns tydligare i statistiken än för de andra sektorerna.

Diagram 1

Antal godkända allvarliga arbetsolycksfall, per 1 000 sysselsatta efter avtalsområde och skadeår.

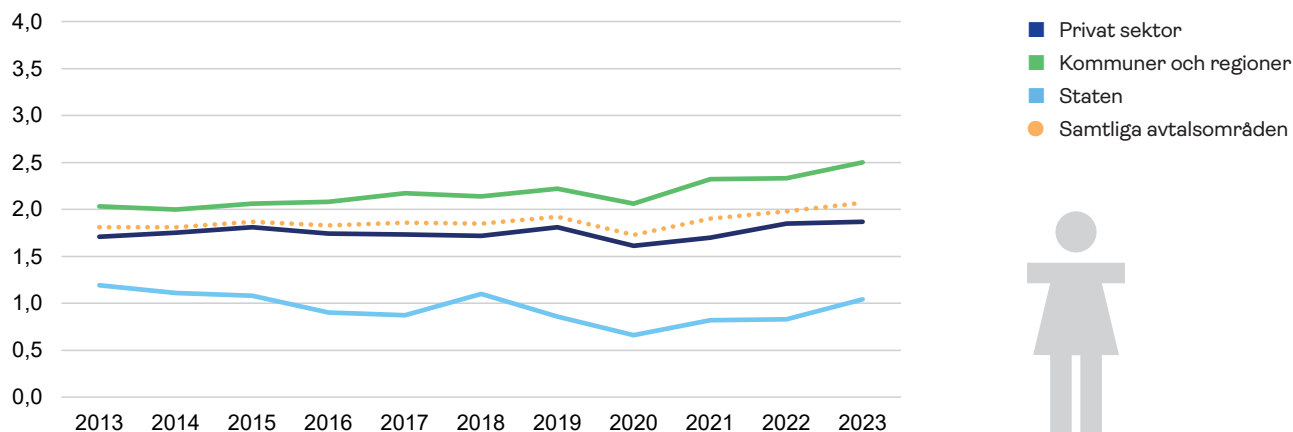
Varje skadeår är avläst 31 december året efter.

Diagram 2 visar antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta kvinnor efter avtalsområde. År 2023 drabbades i genomsnitt 2,1 kvinnor per 1 000 sysselsatta av ett allvarligt olycksfall, vilket är en ökning jämfört med 2022. Kvinnor som arbetar inom Kommuner och regioner har högst risk. Mellan åren 2013 och 2019 ökade risken något för kvinnor både inom privat sektor och inom kommun- och regionsektorn. Risken sjönk 2020 för att sedan öka igen från 2021. För kvinnor anställda inom staten har risken ökat från 2020.

Diagram 3 visar antal allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta män efter avtalsområde. År 2023 drabbades i genomsnitt 3,3 män per 1 000 sysselsatta av ett allvarligt olycksfall vilket är en minskning jämfört med 2022. I mitten av 2010-talet låg risken stabilt på 3,1 under flera år, för att sedan variera mer under perioden 2019–2023. Män som arbetar inom privat sektor har högst risk, och deras risk följer samma mönster som risken för män totalt. För män inom Kommuner och regioner har risken legat ganska stabil under perioden, medan risken för anställda inom staten har varierat mer.

Diagram 2

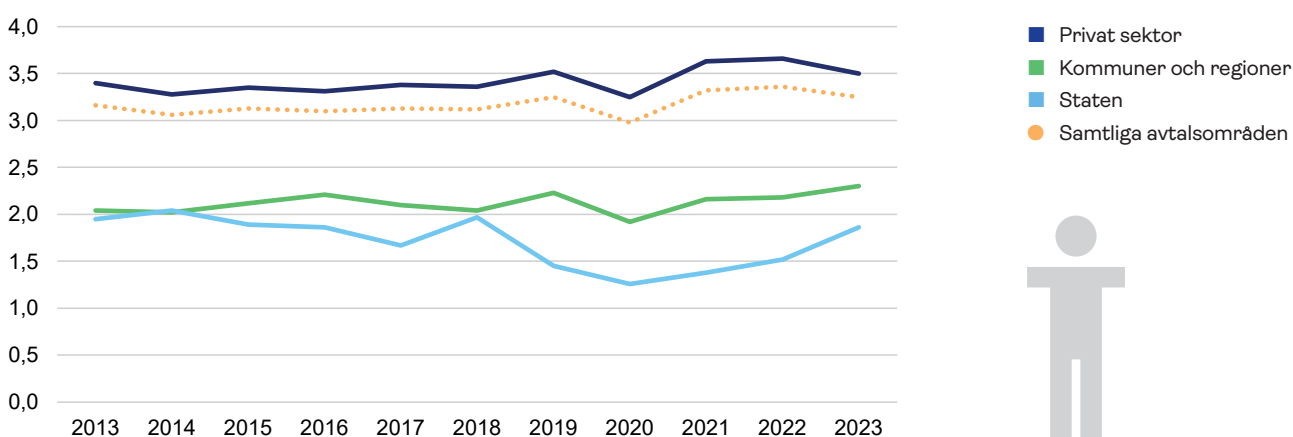
Antal godkända allvarliga arbetsolycksfall, per 1 000 sysselsatta kvinnor efter avtalsområde och skadeår.

Varje skadeår är avläst 31 december året efter.

Diagram 3

Antal godkända allvarliga arbetsolycksfall, per 1 000 sysselsatta män efter avtalsområde och skadeår.

Varje skadeår är avläst 31 december året efter.

Allvarliga arbetsolycksfall – ålder, kön och sysselsättning

Allvarliga arbetsolyckor, som leder till sjukfrånvaro längre än 30 dagar, medicinsk invaliditet eller dödsfall, är vanligare bland män än bland kvinnor. År 2023 skadades totalt 7 790 män och 4 769 kvinnor i ett allvarligt arbetsolycksfall (se **tabell 2**). Föregående avsnitt visade även att fler män än kvinnor skadades i allvarliga arbetsolyckor per 1 000 sysselsatta. Det beror till stor del på att män oftare arbetar i yrkesgrupper med en högre risk för allvarliga arbetsolycksfall.

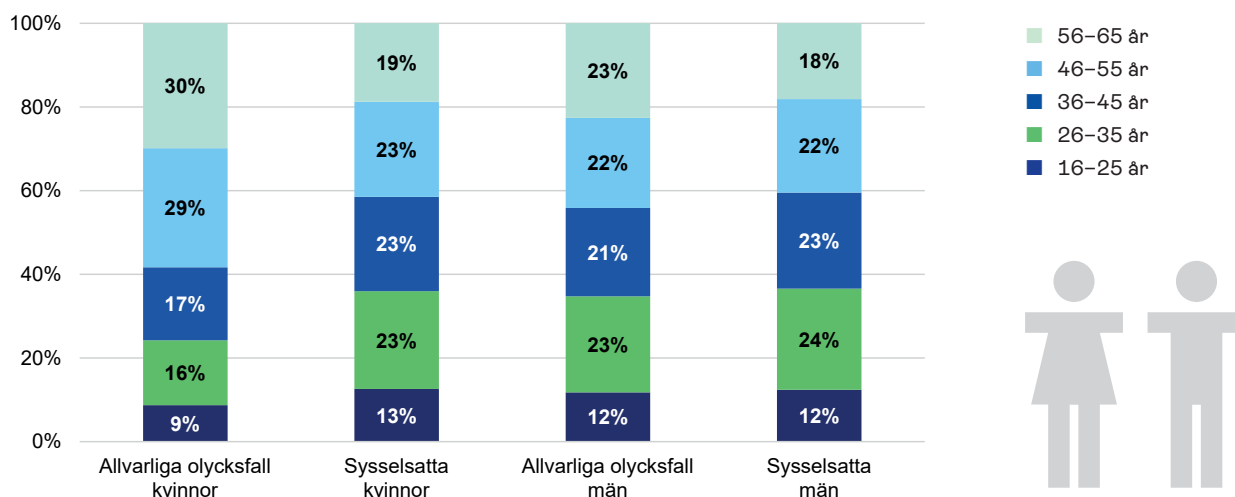
Diagram 4 redovisar åldersfördelningen för kvinnor och män som drabbades av ett allvarligt olycksfall under 2023. Det visar också åldersfördelningen för sysselsatta

kvinnor och män 2023. 59 procent av kvinnorna som skadades i allvarliga olycksfall är äldre än 45 år, medan 42 procent av de sysselsatta kvinnorna är äldre än 45 år. Det betyder att kvinnor som är äldre än 45 år har fler allvarliga arbetsolycksfall i relation till antalet sysselsatta, och därmed högre risk, än kvinnor i genomsnitt.

Samma mönster ses hos män. 45 procent av männen som skadades är äldre än 45 år, medan 40 procent av de sysselsatta männen är äldre än 45 år. Män äldre än 45 år har därmed högre risk för allvarliga arbetsolycksfall än män i genomsnitt. Motsatt förhållande gäller i de yngre åldersgrupperna för båda könen.

Diagram 4

Fördelning av antalet allvarliga olyckor och antalet sysselsatta 2023, efter ålder och kön.

Allvarliga arbetsolycksfall efter yrkesgrupp

I detta avsnitt redovisar vi antal allvarliga olycksfall 2023 och hur stor andel av olyckorna som har lett till medicinsk invaliditet, fördelat efter yrkesgrupp och kön. För åren 2019 till 2023 redovisar vi risken, det vill säga antalet personer per 1 000 sysselsatta, som har drabbats av ett allvarligt arbetsolycksfall.

Tabell 3 redovisar uppgifter för båda könen och **tabell 4** och **tabell 5** redovisar uppgifter för kvinnor respektive män. **Tabell 3** innehåller fler yrkesgrupper än **tabell 4** och **tabell 5** då vissa yrkesgrupper har för få allvarliga arbetsolycksfall för att redovisas uppdelat per kön. Uppgifterna om antal sysselsatta för respektive yrkesgrupp är hämtade från SCB:s yrkesstatistik.

Under 2023 inträffade totalt 2,7 allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta, vilket är samma som året innan. Yrkesgrupperna *takmontörer och glastekniker*, *byggnadsträarbetare* och *golvläggare* hade det högsta antalet olyckor per 1 000 sysselsatta. Flest olyckor inträffade inom yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete*, *undersköterskor*, *vårdbiträden*, *personliga assistenter m.fl.*, *murare*, *betong-*, *anläggningsarbetare*, *kranförare m.fl.* och *yrkesförare*, vilka alla är stora yrkesgrupper på den svenska arbetsmarknaden.

För kvinnor inträffade totalt 2,1 allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta 2023, en ökning jämfört med året innan. Motsvarande siffra för män var 3,3 olyckor per 1 000 sysselsatta, en minskning jämfört med året innan. Män har högre risk än kvinnor att skadas i en allvarlig arbetsolycka, vilket bland annat beror på att män i större utsträckning arbetar i yrkesgrupper som är mer utsatta för allvarliga arbetsolyckor. För männen ledde 57 procent av olycksfallen under

2023 till medicinsk invaliditet. Motsvarande siffra för kvinnor var 47 procent.

För kvinnor inträffar flest allvarliga olyckor i de yrkesgrupper där flest kvinnor arbetar, det vill säga inom vård och omsorg, skolan, städbranschen, restaurang och handeln. 2023 inträffade flest allvarliga olyckor i yrkesgruppen *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.*, 1 224 stycken. För män inträffade flest allvarliga olyckor 2023 i yrkesgruppen *metall- och övrigt industriellt arbete*, 1 525.

För både kvinnor och män var antalet allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta högst i yrkesgruppen *byggnadsträarbetare*. För kvinnor är det en liten yrkesgrupp med få skador, vilket gör att risken kan variera mycket från år till år.

Foto: Maskot, Johnér-Bildbyrå

Tabell 3

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal allvarliga olycksfall och andel medicinsk invaliditet 2023 per yrkesgrupp. Sorterat efter antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2023. Kvinnor och män.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal allvarliga olycksfall 2023	Andel medicinsk invaliditet 2023
Takmontörer och glastekniker	11,1	11,4	13,3	16,2	14,3	88	50 %
Byggnadsträarbetare	13,0	13,6	12,2	14,1	13,0	652	65 %
Golvläggare	12,8	10,2	13,7	9,4	12,6	46	76 %
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	11,1	13,0	11,6	11,8	12,1	87	62 %
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	6,9	5,9	8,3	7,4	11,1	58	59 %
Livsmedelsarbete	9,1	8,5	9,9	11,6	10,9	231	65 %
Träindustriarbete	9,8	7,9	11,2	10,7	9,8	170	66 %
Brandpersonal	12,6	9,1	9,0	9,0	9,6	53	53 %
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	8,8	9,4	9,5	8,8	9,5	824	55 %
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	7,1	6,8	8,6	8,2	8,3	351	56 %
Yrkesförare	7,1	6,7	8,2	7,6	8,0	817	44 %
Isolerings- och VVS-montörer	8,1	7,9	8,5	8,8	7,9	224	61 %
Metall- och övrigt industriellt arbete	6,7	5,8	6,9	6,8	7,0	1 751	64 %
Kriminalvårdare	5,8	3,1	4,5	4,5	6,9	76	36 %
Byggnadsmålare	5,7	5,9	6,9	7,5	6,8	90	48 %
Köksmästare och souschefer	8,9	4,5	5,1	7,1	6,7	19	63 %
Däckspersonal, lotsar och fartygsbefäl	5,2	4,6	4,7		6,4	19	63 %
Elektriskt arbete	5,1	4,8	5,8	5,6	6,4	346	60 %
Textil-, skinn och läderindustriarbete	4,1	2,9	3,4	6,2	6,4	40	50 %
Pappers- och pappersmassearbetare	5,2	6,0	6,9	6,1	5,8	61	66 %
Tågvårdar	3,3	2,7	4,0	5,1	5,7	25	36 %
Poliser	4,8	4,5	4,3	5,9	5,3	99	62 %
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	4,2	4,5	5,0	5,0	5,1	431	54 %
Städare och fönsterputsare	3,9	4,4	4,4	5,1	5,1	442	36 %
Väktare, ordningsvakter	5,1	4,5	4,3	4,5	4,8	108	40 %
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	3,4	3,5	4,3	3,7	4,6	77	48 %
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	4,5	4,2	4,4	4,5	4,5	552	46 %
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	2,0	2,7	2,7	4,5	4,3	40	60 %
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	2,8	2,4	3,1	3,4	3,6	503	42 %
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	2,8	2,8	3,0	2,9	3,4	1 448	38 %
Förskollärare och fritidspedagoger	3,2	2,8	3,3	3,1	3,3	275	47 %
Grafiskt arbete	2,5	1,6	2,2	4,8	3,0	13	77 %
Restaurang- och storköksarbete	3,3	2,6	2,8	2,9	3,0	432	59 %
Prof. idrottsutövare och idrottstränare	3,9	1,8	3,5	2,9	2,8	36	42 %
Militärt arbete (endast anställda)	2,4	1,2	2,3	2,2	2,4	33	67 %
Yrken inom friskvård och kultur (ej idrottare/tränare/fritidsledare)	2,3	1,0	1,1	2,0	2,2	27	59 %
CI övrig servicenäring	2,2	1,6	1,6	2,3	2,1	50	66 %
Socialt arbete	1,5	1,4	1,5	1,5	1,9	156	39 %
Lärare och skolledare	1,6	1,2	1,4	1,7	1,7	344	56 %
Försäljare inom handel m.m.	1,8	1,6	1,7	1,5	1,6	384	57 %
Ingenjörer och tekniker	1,2	1,2	1,3	1,7	1,6	228	64 %
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	1,0	0,8	0,8	0,9	1,1	46	63 %
Sjuksköterskor och barnmorskor	1,0	1,1	1,1	1,1	1,0	117	46 %
Tandvårdsarbete	0,7	1,1	0,8	0,9	0,9	18	44 %
Övriga yrken inom narvetenskap och teknik (H2)	0,8	0,4	1,1	0,6	0,8	20	60 %
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	0,3	0,7	0,9	0,9	0,6	25	56 %
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsverks.	0,7	0,6	0,7	0,8	0,6	51	55 %
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	0,7	0,5	0,4	0,7	0,6	39	56 %
Kontors- och kundserviceyrken	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	119	53 %
Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)	0,7	0,5	0,8	0,6	0,5	22	59 %
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4	39	62 %
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	0,5	0,3	0,3	0,4	0,4	197	58 %
Läkare	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	13	69 %
Civilingenjörer och IT-specialister	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	37	68 %
Övriga yrkesgrupper						110	
Samtliga yrkesgrupper	2,6	2,4	2,6	2,7	2,7	12 559	53 %

Tabell 4

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal allvarliga olycksfall och andel medicinsk invaliditet 2023 per yrkesgrupp. Sorterat efter antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2023. Kvinnor.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal allvarliga olycksfall 2023	Andel medicinsk invaliditet 2023
Byggnadsträarbetare	15,2	25,4	17,1	34,9	27,6	20	60 %
Elektriskt arbete	8,1				11,1	18	50 %
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	13,5	6,0	8,2	10,5	11,0	36	55 %
Träindustriarbete	9,1	9,0	12,1	9,7	10,8	30	73 %
Yrkesförare	9,7	7,7	9,4	10,0	10,8	118	37 %
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	8,7	8,9	9,5	10,7	10,2	131	58 %
Pappers- och pappersmassearbetare		9,5	5,4	5,9	9,1	17	71 %
Livsmedelsarbete	8,5	6,7	8,9	9,1	8,2	59	59 %
Kriminalvårdare	4,0		5,6	4,8	6,7	33	30 %
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	3,4	3,9	6,0	5,8	6,3	32	50 %
Metall- och övrigt industriellt arbete	5,1	4,4	5,4	5,1	5,9	226	59 %
Textil-, skinn och läderindustriarbete	2,9	3,1		6,1	5,8	19	58 %
Väktare, ordningsvakter	4,1	4,9	4,2	4,8	5,4	34	35 %
Tägvårdar			6,0	6,8	5,1	11	45 %
Städare och fönsterputsare	3,8	4,2	4,2	5,0	5,0	301	37 %
Poliser	4,9	3,6	4,1	4,6	4,1	27	52 %
Prof. idrottsutövare och idrottstränare	5,1	2,7	5,0	4,1	4,1	24	38 %
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	4,0	4,1	3,9	4,0	4,0	109	44 %
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	3,0	2,7	3,3	3,7	3,9	440	41 %
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	3,0	3,1	3,2	3,2	3,7	1 224	37 %
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	2,5	2,5	3,3	3,6	3,4	68	50 %
Förskollärare och fritidspedagoger	3,2	2,9	3,3	3,1	3,3	250	47 %
Restaurang- och storköksarbete	3,4	2,8	3,0	3,2	3,2	259	58 %
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal		2,5	2,0	3,0	3,0	18	61 %
CI övrig servicenäring	2,9	2,1	2,4	2,9	2,5	23	65 %
Yrken inom friskvård och kultur (ej idrottare/tränare/fritidsledare)	2,2			2,6	2,0	15	47 %
Försäljare inom handel m.m.	1,9	1,7	1,9	1,7	1,8	264	58 %
Lärare och skolledare	1,7	1,2	1,5	1,8	1,8	256	54 %
Socialt arbete	1,2	1,1	1,2	1,2	1,6	104	38 %
Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)					1,1	10	50 %
Ingenjörer och tekniker	0,8	0,7	0,9	1,1	1,0	27	63 %
Sjuksköterskor och barnmorskor	1,0	1,1	1,1	1,1	0,9	98	46 %
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	0,5	0,3	0,5	0,5	0,6	27	59 %
Kontors- och kundserviceyrken	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6	103	54 %
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	0,9	0,6	0,4	0,6	0,6	21	52 %
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsverks.	0,6				0,6	10	80 %
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	0,5	0,3	0,3	0,4	0,3	91	55 %
Civilingenjörer och IT-specialister	0,3			0,3	0,1	10	50 %
Övriga yrkesgrupper						206	
Samtliga yrkesgrupper	1,9	1,7	1,9	2,0	2,1	4 769	47 %

Minst 10 olycksfall per yrkesgrupp och år.

Tabell 5

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal allvarliga olycksfall och andel medicinsk invaliditet 2023 per yrkesgrupp. Sorterat efter antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2023. Män.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal allvarliga olycksfall 2023	Andel medicinsk invaliditet 2023
Byggnadsträarbetare	12,9	13,4	12,1	13,8	12,8	632	65 %
Livsmedelsarbete	9,4	9,5	10,4	12,8	12,3	172	67 %
Träindustriarbete	9,9	7,7	11,1	10,9	9,6	140	65 %
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	8,7	9,5	9,5	8,7	9,5	788	55 %
Yrkesförare	6,8	6,6	8,1	7,3	7,7	699	45 %
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	6,4	5,9	8,2	7,2	7,4	220	55 %
Metall- och övrigt industriellt arbete	7,0	6,1	7,1	7,1	7,2	1 525	65 %
Textil-, skinn och läderindustriarbete	5,6		4,9	6,4	7,1	21	43 %
Kriminalvårdare	6,9	3,5	3,8	4,3	7,0	43	40 %
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	3,6		4,4	7,4	6,9	22	59 %
Elektriskt arbete	5,0	4,9	5,9	5,6	6,3	328	61 %
Tågvärdar	3,8				6,3	14	29 %
Poliser	4,7	5,1	4,4	6,6	6,0	72	65 %
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	4,7	5,1	5,6	5,4	5,7	363	55 %
Städare och fönsterputsare	4,2	4,9	5,0	5,4	5,3	141	35 %
Pappers- och pappersmassearbetare	5,3	5,3	7,2	6,1	5,1	44	64 %
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	4,6	4,3	4,5	4,7	4,7	443	47 %
Väktare, ordningsvakter	5,5	4,4	4,3	4,4	4,5	74	42 %
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	3,4	3,3	3,6	2,7	3,9	45	47 %
Förskollärare och fritidspedagoger	2,5	1,8	3,6	3,6	3,2	25	44 %
Socialt arbete	2,4	2,4	2,5	2,5	3,0	52	40 %
Restaurang- och storköksarbete	3,2	2,2	2,7	2,6	2,7	173	61 %
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	2,1	1,8	2,0	2,0	2,4	224	42 %
Yrken inom friskvård och kultur (ej idrottare/tränare/fritidsledare)	2,4		2,1		2,4	12	75 %
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	2,0	1,6	2,0	2,1	2,3	63	46 %
CI övrig servicenäring	1,8	1,4	1,2	2,0	1,8	27	67 %
Prof. idrottsutövare och idrottstränare	2,9		2,2	1,9	1,8	12	50 %
Ingenjörer och tekniker	1,3	1,3	1,4	1,9	1,7	201	65 %
Lärare och skolledare	1,4	1,2	1,1	1,4	1,5	88	63 %
Försäljare inom handel m.m.	1,6	1,5	1,4	1,2	1,4	120	53 %
Sjuksköterskor och barnmorskor	1,2	0,8	1,0	1,3	1,2	19	47 %
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	0,5			0,8	0,8	18	61 %
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsverks.	0,7	0,7	0,7	0,9	0,6	41	49 %
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	0,5	0,3	0,4	0,6	0,5	106	61 %
Kontors- och kundserviceyrken	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	16	44 %
Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)	0,7	0,5	0,8	0,7	0,3	12	67 %
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	0,5	0,3	0,3	0,3	0,2	12	67 %
Civilingenjörer och IT-specialister	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	27	74 %
Övriga yrkesgrupper						756	
Samtliga yrkesgrupper	3,2	3,0	3,3	3,4	3,3	7 790	57 %

Minst 10 olycksfall per yrkesgrupp och år.

I **diagram 5** och **diagram 6** redovisar vi förhållandet mellan risken att råka ut för en olycka, antal olyckor och antal sysselsatta per yrkesgrupp för kvinnor respektive män 2023. På x-axeln visas risken (antal olyckor per 1 000 sysselsatta) och på y-axeln visas antalet olyckor som inträffade per yrkesgrupp. Bubblornas storlek illustrerar hur stor yrkesgruppen är i förhållande till andra yrkesgrupper. Den streckade linjen visar den totala risken för samtliga yrkesgrupper för kvinnor respektive män.

I **diagram 5** har *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* den största bubblan, vilket visar att det är den största yrkesgruppen bland kvinnor. Yrkesgruppen drabbades även av flest antal allvarliga olyckor bland kvinnor år 2023. Gruppen hade en risk på 3,7 allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta, att jämföra med genomsnittet på 2,1 för kvinnor. *Elektriskt arbete, murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl. och jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete* hade

bland de högsta riskerna. *Byggnadsträarbetare*, som för kvinnor är en liten yrkesgrupp med få skador, hade högst risk på 27,6. Av utrymmesskal är den bubblan inte med i diagrammet.

Diagram 6 visar att den största yrkesgruppen bland män är *metall- och övrigt industriellt arbete*, vilket också var den yrkesgrupp med flest antal allvarliga olyckor 2023. Antalet olycksfall var 7,2 per 1 000 sysselsatta, vilket är en högre risk än genomsnittet på 3,3 för män. *Takmontörer och glastekniker, golvläggare och byggnadsträarbetare* hade bland de högsta riskerna.

Foto: Plattform, Johnér-Bildbyrå

Diagram 5

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta kvinnor 2023, urval av yrkesgrupper.
Storleken på cirkeln visar antalet sysselsatta inom varje yrkesgrupp.

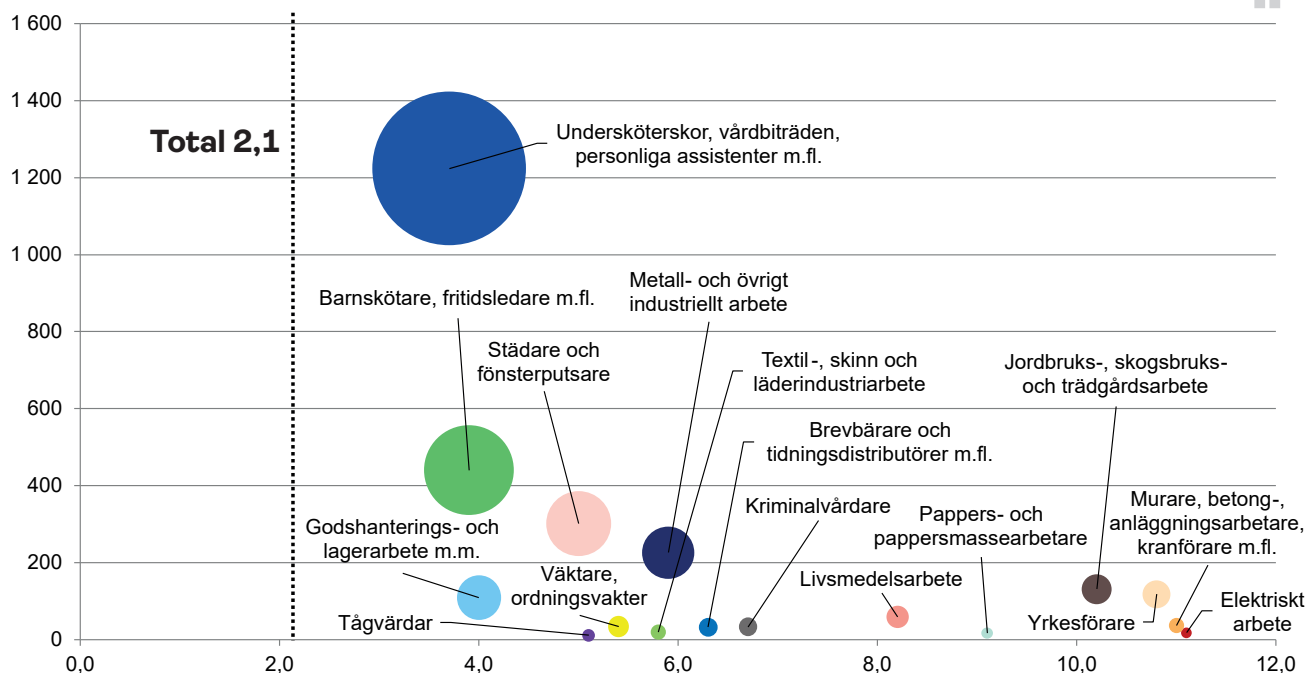
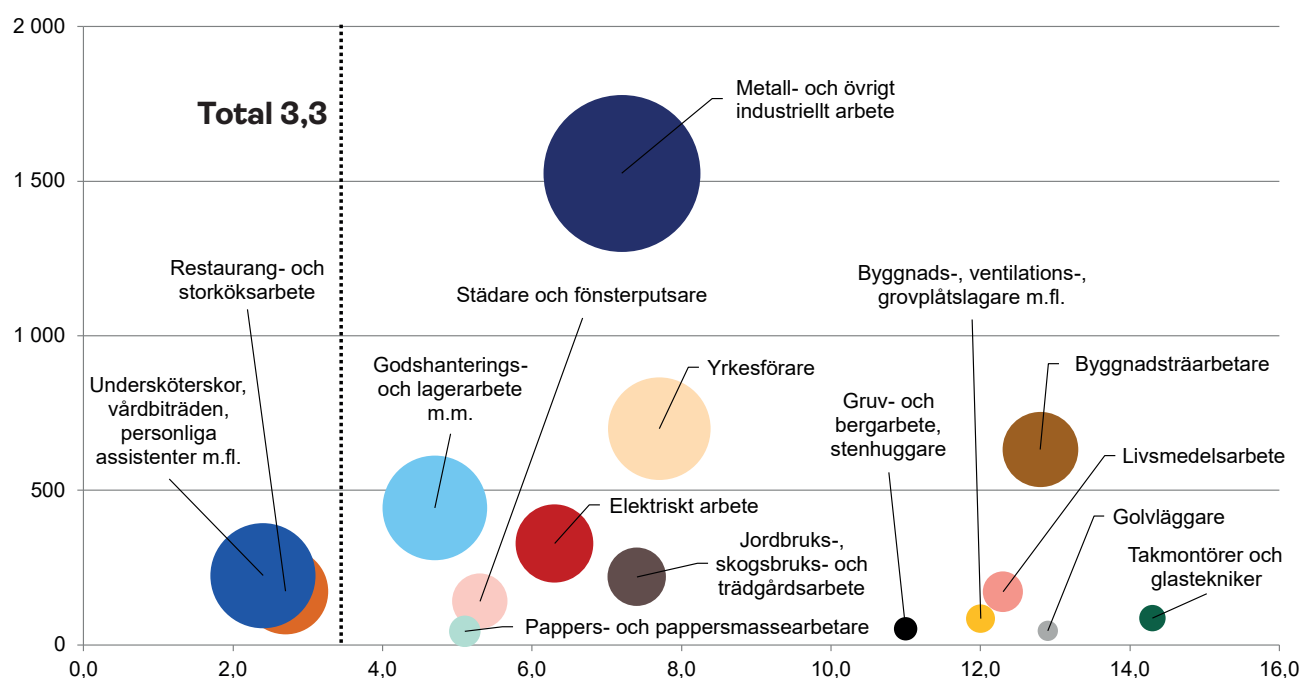

Diagram 6

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta män 2023, urval av yrkesgrupper.
Storleken på cirkeln visar antalet sysselsatta inom varje yrkesgrupp.

Allvarliga arbetsolycksfall som medfört medicinsk invaliditet

Tabell 6 visar antal arbetsolyckor som har medfört, eller bedöms komma att medföra, medicinsk invaliditet per 1 000 sysselsatta, fördelat efter yrkesgrupp. Det genomsnittliga antalet arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta 2022 var 1,5, vilket är högre än året innan. Ökningen under 2022 beror på att bedömningen av medicinsk invaliditet började göras i ett tidigare skede efter skadetillfället för skador som inträffade under året. Jämförelser med föregående år bör därför göras med

försiktighet. 2023 uppgick antalet arbetsolycksfall som ledde till medicinsk invaliditet till 1,4. Yrkesgrupperna *golvläggare, byggnadsträarbetare och byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.* hade högst risk.

Foto: Plattform, Johnér Bildbyrå

Tabell 6

Godkända allvarliga arbetsolycksfall som lett till medicinsk invaliditet per 1 000 sysselsatta 2019–2023, sorterat efter antal per 1 000 sysselsatta 2023. Kvinnor och män.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal medicinsk invaliditet 2023
Golvläggare	9,4	6,5	9,3	5,5	9,6	35
Byggnadsträarbetare	7,7	8,3	7,7	9,9	8,4	422
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	6,7	7,9	7,1	8,1	7,5	54
Takmontörer och glastekniker	7,6	6,6	8,0	10,1	7,2	44
Livsmedelsarbete	5,6	4,5	5,7	7,9	7,1	151
Träindustriarbete	6,7	4,9	6,9	7,2	6,5	113
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	3,7	4,2	4,9	5,4	6,5	34
Brandpersonal	6,1	6,0	5,1	5,0	5,1	28
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	4,9	4,7	5,3	5,2	4,9	451
Isolerings- och VVS-montörer	5,1	4,7	4,6	6,3	4,9	137
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	4,0	3,5	4,8	4,6	4,7	198
Metall- och övrigt industriellt arbete	4,2	3,5	4,0	4,7	4,5	1 126
Köksmästare och souschefer	5,9	3,8	4,3	5,3	4,3	12
Däckspersonal, lotsar och fartygsbefäl	3,2	1,8	2,3	1,0	4,0	12
Elektriskt arbete	3,2	2,7	3,2	3,4	3,9	208
Pappers- och pappersmassarbetare	3,9	3,8	4,7	4,2	3,8	40
Yrkesförare	2,8	2,5	3,0	3,3	3,5	357
Poliser	2,1	1,5	1,4	2,3	3,3	61
Byggnadsmålare	2,6	2,6	3,6	4,1	3,3	43
Textil-, skinn och läderindustriarbete	1,9	0,9	1,9	3,3	3,2	20
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	2,3	2,3	2,3	2,8	2,8	232
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	0,9	1,0	0,5	1,7	2,6	24
Kriminalvårdare	1,7	1,0	0,8	1,5	2,4	27
Grafiskt arbete	1,4	1,1	1,6	3,1	2,3	10
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	1,4	1,1	0,8	1,9	2,2	37
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	2,0	1,8	1,9	2,3	2,1	254
Väktare, ordningsvakter	1,8	1,6	1,6	1,8	1,9	43
Städare och fönsterputsare	1,3	1,6	1,5	2,2	1,9	161
Restaurang- och storköksarbete	2,1	1,7	1,6	2,0	1,8	254
Militärt arbete (endast anställda)	1,6	0,9	1,5	1,6	1,6	22
Förskollärare och fritidspedagoger	1,2	1,0	1,1	1,5	1,5	128
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	1,2	1,0	1,3	1,6	1,5	210
CI övrig servicenäring	1,4	0,8	0,9	1,7	1,4	33
Yrken inom friskvård och kultur (ej idrottare/tränare/fritidsledare)	1,1	0,8	0,5	1,0	1,3	16
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	1,0	0,8	1,0	1,2	1,3	544
Prof. idrottsutövare och idrottstränare	1,7	1,2	1,8	1,6	1,2	15
Ingenjörer och tekniker	0,8	0,7	0,9	1,2	1,0	147
Lärare och skolledare	0,8	0,6	0,7	0,9	1,0	192
Försäljare inom handel m.m.	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	217
Socialt arbete	0,5	0,5	0,5	0,4	0,7	61
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	0,6	0,3	0,4	0,5	0,7	29
Övriga yrken inom narvetenskap och teknik (H2)	0,3	0,2	0,4	0,2	0,5	12
Sjuksköterskor och barnmorskor	0,4	0,4	0,4	0,6	0,4	54
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	0,3	0,3	0,1	0,3	0,4	22
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsservice	0,5	0,4	0,4	0,6	0,4	28
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	0,1	0,3	0,5	0,5	0,3	14
Kontors- och kundserviceyrken	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	63
Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3	13
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	24
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	115
Civilingenjörer och IT-specialister	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	25
Övriga yrkesgrupper						96
Samtliga yrkesgrupper	1,3	1,1	1,3	1,5	1,4	6 667

Minst 10 olycksfall per yrkesgrupp och år.

Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall

Tabell 7 visar de vanligaste orsakerna till allvarliga arbetsolycksfall 2022 och 2023.

Den vanligaste orsaken till en allvarlig arbetsolycka är en fallolycka. Fallolyckor delas in i *fall i samma nivå* (kategorierna *ramla ute*, *ramla inne* och *ramla, oklart inne/ute*) och *fall från höjd* (kategorierna *fall i trappa*, *fall från höjd och steg*). För kvinnor är *fall i samma nivå* (32 procent) en vanligare orsak till en allvarlig arbetsolycka än *fall från höjd* (11 procent). För män är fördelningen jämnare: *fall i samma nivå* står för 17 procent av olyckorna och *fall från höjd* för 14 procent.

Den näst vanligaste orsaken till en allvarlig arbetsolycka är en olycka i kategorin *lasta, lossa, bära eller flytta*. Även *använda verktyg eller maskin (handhållen)*, *maskiner för bearbetning och framställning*

och *skuren av kniv* är vanliga orsaker. Dessa händelser är vanligare bland män, eftersom de oftare inträffar i mansdominerade yrkesgrupper.

Hot och våld som också är en vanlig olycksorsak är däremot vanligare bland kvinnor eftersom dessa händelser oftare inträffar i kvinnodominerade yrkesgrupper. På följande sidor finns mer information om de olika kategorierna och exempel på händelseförlopp som har orsakat allvarliga arbetsolycksfall.

Foto: Åsa Lännerström, Johnér Bildbyrå

Tabell 7

Vanliga orsaker till allvarliga arbetsolycksfall 2022 och 2023, efter kön. Sorterat efter totalt antal.

Händelse	Kvinnor	Män	Total	Andel av totalen	Andel medicinsk invaliditet
Ramla ute	1 760	1 804	3 564	14 %	43 %
Lasta, lossa, bära eller flytta	447	1 608	2 055	8 %	49 %
Ramla inne	1 248	793	2 041	8 %	40 %
Maskiner för bearbetning och framställning	300	1 435	1 735	7 %	80 %
Använda verktyg eller maskin (handhållen)	163	1 407	1 570	6 %	76 %
Fall i trappa	732	632	1 364	5 %	39 %
Hot och våld	808	470	1 278	5 %	32 %
Skuren av kniv	237	846	1 083	4 %	90 %
Något ramlar, tippar, välter eller rasar	196	850	1 046	4 %	57 %
Fall från höjd	224	821	1 045	4 %	43 %
Olycka med person, barn, brukare, elev, boende eller patient (ej hot och våld)	736	243	979	4 %	36 %
Delta i träning, övning eller annan aktivitet	418	410	828	3 %	54 %
Steg	73	663	736	3 %	45 %
Skuren av övrigt (t.ex. glas, plåt eller keramik)	147	460	607	2 %	84 %
Hantera dörr, port, lucka	248	344	592	2 %	63 %
Hetta, eld, explosion, svets, el eller kyla	183	353	536	2 %	66 %
Vrida kroppsdel	174	290	464	2 %	36 %
Cykel	297	159	456	2 %	41 %
Olycka med lyftanordning inblandad	55	347	402	2 %	63 %
Olycka med arbetsvagn, pallyftare eller skottkärra	132	259	391	2 %	46 %
Slå i kroppsdel	144	221	365	1 %	45 %
Kliva i eller ur fordon	81	270	351	1 %	38 %
Klämskador, övriga	69	274	343	1 %	76 %
Djur	212	91	303	1 %	49 %
Truck	31	115	146	1 %	55 %
Ramla, oklart inne/ute	39	97	136	1 %	36 %
Epileptiskt anfall, yrsel	72	62	134	1 %	29 %
Få föremål i ögat	18	92	110	0 %	57 %
Buller	37	61	98	0 %	96 %
Kemikalie	12	66	78	0 %	53 %
Elsparkcykel/Skateboard med flera	27	32	59	0 %	46 %
Övriga händelser	86	285	371		
Total	9 406	15 860	25 266	100 %	53 %

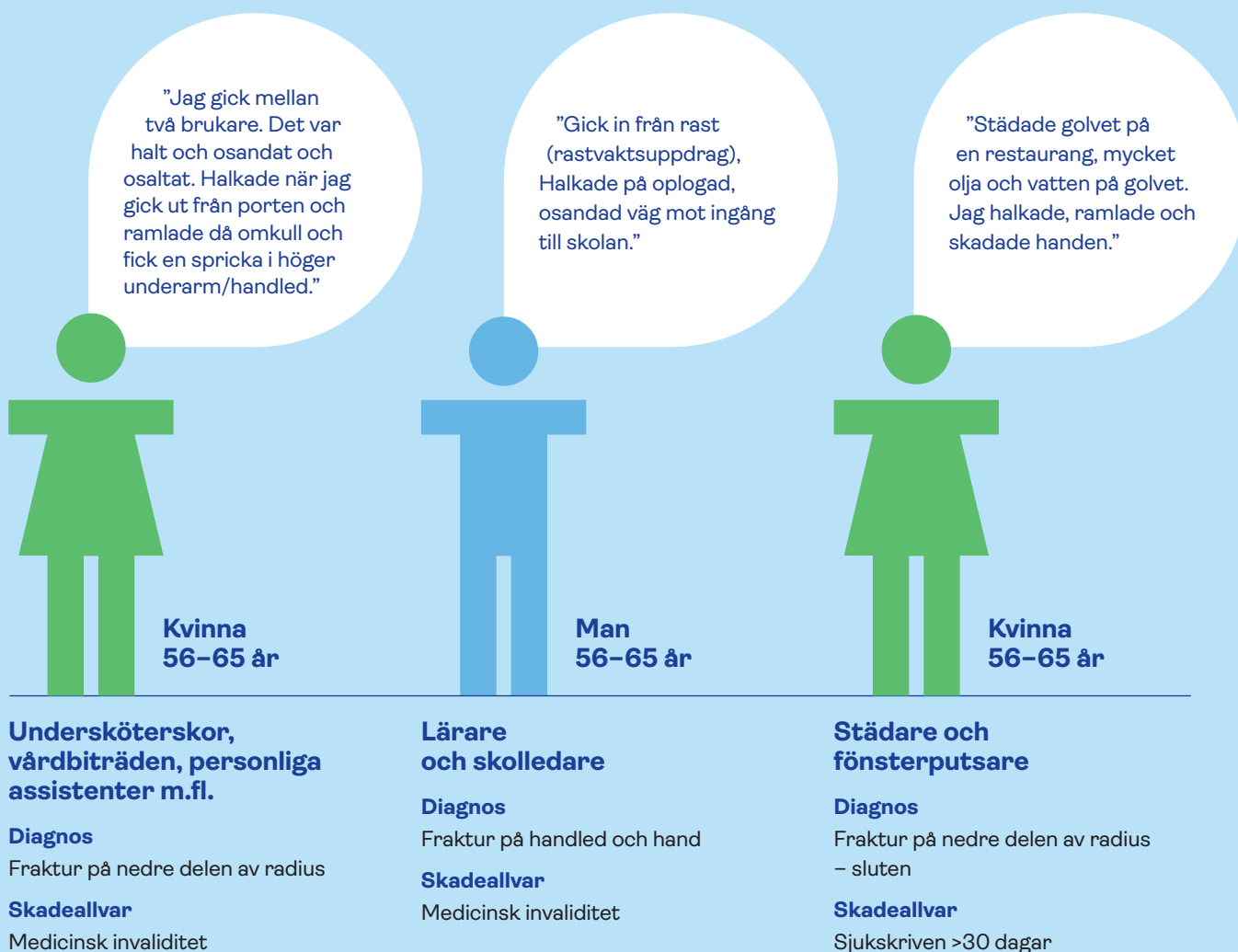
Minst 10 olycksfall per händelsetyp och kön.

Exempel på händelseförlopp

Fallolyckor

En tredjedel av de allvarliga arbetsolycksfallen under 2022 och 2023 berodde på att den drabbade halkade, snubblade, tappade balansen eller ramlade av någon annan anledning. Olyckorna skedde i samband med förflyttningar inomhus eller utomhus eller vid fall från höjd, och ledde i 42 procent av fallen till medicinsk invaliditet. Fallolyckor drabbar oftast äldre: 62 procent av olyckorna drabbade personer över 45 år.

De yrkesgrupper som haft flest fallolyckor bland kvinnor är undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., barnskötare, fritidsledare m.fl. och städare och fönsterputsare. Bland män är fallolyckorna vanligast i yrkesgrupperna metall- och övrigt industriellt arbete, murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl. och yrkesförare. Yrkesförare är särskilt utsatta för fall utomhus, ofta i samband med att de förflyttar sig till och från fordon. Även murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl. ramlar ofta utomhus.

Lasta, lossa, bära eller flytta

Åtta procent av de allvarliga arbetsolyckorna inträffade i samband med att man lastade, lossade, bar eller flyttade föremål. Ofta handlade det om att man halkade i samband med lyft eller att man slant och tappade föremål. Ibland hände detta på grund av missförstånd när två personer lyfte något tillsammans. Vanligast är att dessa olyckor leder till skador på fingrar och hand och handled.

Män står för 78 procent av lastningsolyckorna. Yrkesgrupperna med flest olyckor bland män är yrkesförare, metall- och övrigt industriellt arbete och godshanterings- och lagerarbete. För kvinnor inträffar flest olyckor i yrkesgrupperna försäljare inom handel m.m. och undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.

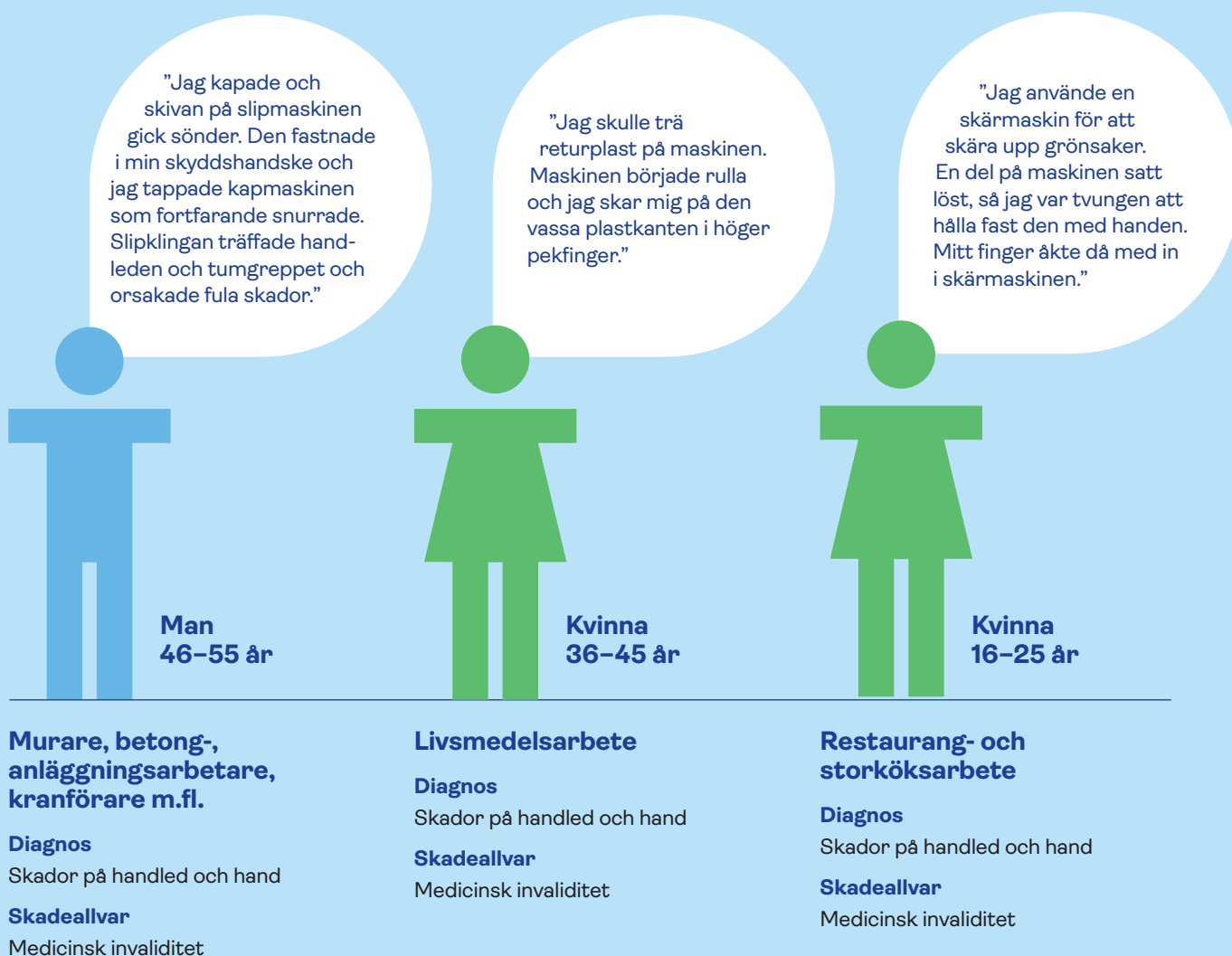

Maskiner och verktyg

Tretton procent av de allvarliga arbetsolyckorna inträffade vid arbete med maskiner för bearbetning och framställning, eller vid användning av handhållna verktyg. 78 procent av dessa olyckor ledde till medicinsk invaliditet. Främst skadas fingrar och hand och handled. Den yngsta åldersgruppen, 16–25 år, drabbas av fler olyckor per 1 000 sysselsatta än sina äldre kollegor.

Sex av sju allvarliga arbetsolyckor med maskiner och verktyg drabbar män. För män är olyckstypen vanligast i yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete, byggnadsträarbetare och murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.* För kvinnor är den vanligast i yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete, försäljare inom handel m.m. och livsmedelsarbete.*

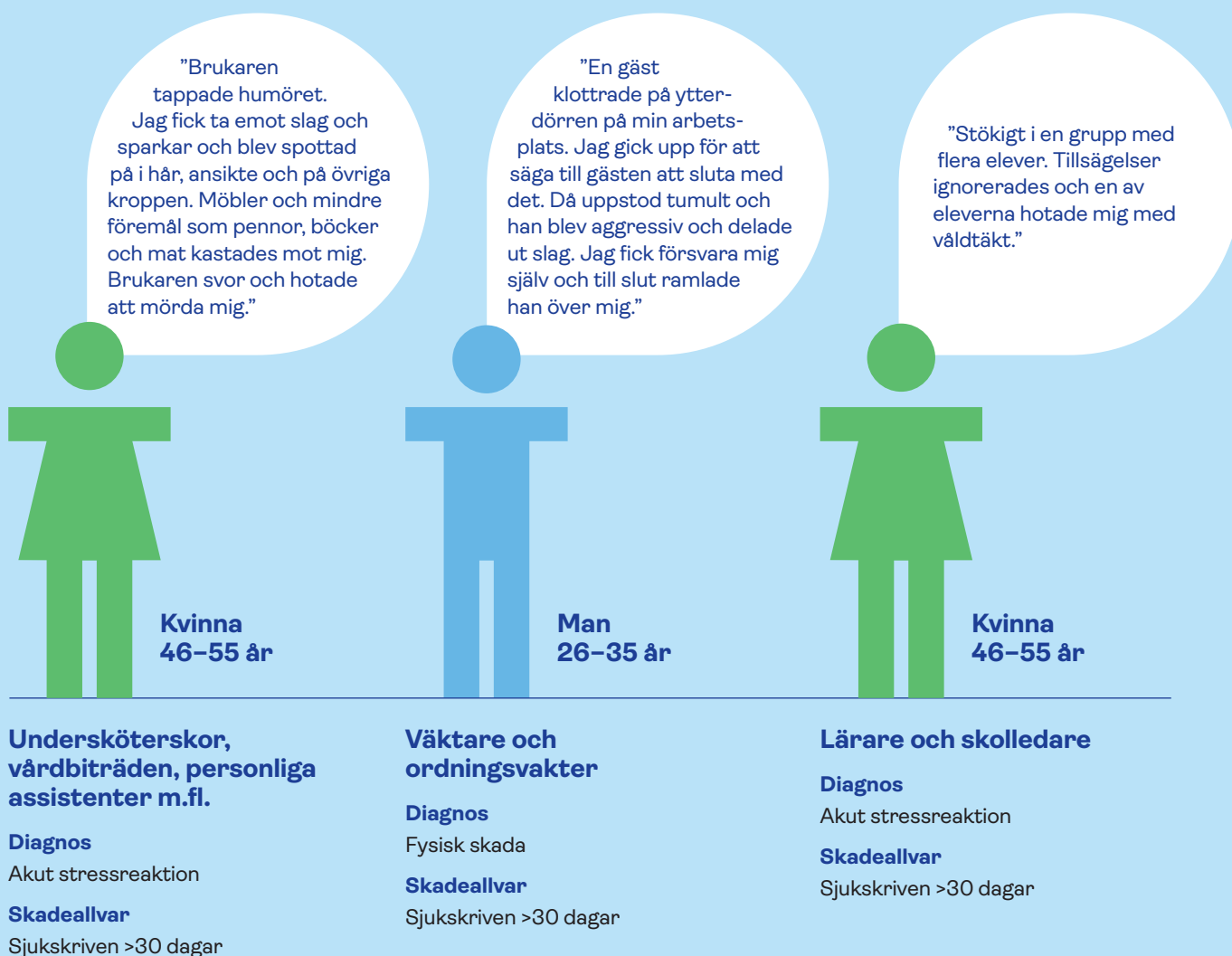

Hot och våld

Fem procent av de allvarliga arbetsolyckorna orsakades av hot och våld. Det kan handla om att en anställd blir fysiskt angripen eller hotad av en kund eller en brukare.

63 procent av dessa olyckor drabbar kvinnor. För kvinnor inträffar flest olyckor i yrkesgrupperna *undersköterskor*,

vårdbiträden, personliga assistenter m.fl, barnskötare, fritidsledare m.fl. och lärare och skolledare. Bland män inträffar flest olyckor i grupperna *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl, poliser och väktare, ordningsvakter*.

Skuren av kniv

Fyra procent av de allvarliga arbetsolyckorna orsakades av att den anställda skar sig på en kniv. En stor andel av dessa skador, 90 procent, leder till medicinsk invaliditet.

78 procent av knivolyckorna drabbar män. Bland män inträffar flest olyckor av den här typen i gruppen *byggnads- och anläggningsyrken*. För kvinnor inträffar flest olyckor i yrkesgruppen *försäljare inom handeln*.

Åldersberoende risk, efter händelsetyp och kön

Äldre kvinnor drabbas oftare av allvarliga fallolyckor än kvinnor i genomsnitt. Detta visas i **diagram 7** i form av en överrisk. Överrisken beskriver risken (antal olyckor per 1 000 sysselsatta) för en viss händelsetyp och åldersgrupp i förhållande till risken för samma händelsetyp i genomsnitt för samtliga åldersgrupper.

För kvinnor i åldern 56–65 år är risken att drabbas av en fallolycka inomhus (*ramla inne*) 2,2 gånger högre än för kvinnor i genomsnitt, medan risken för en fallolycka utomhus (*ramla ute*) är 2,1 gånger högre. Kvinnor i åldern 16–25 år har 2,0 gånger högre risk att drabbas av ett allvarligt olycksfall till följd av *hetta, eld, explosion, svets, el* än kvinnor i genomsnitt. De har också 2,0 gånger högre risk för maskinolyckor.

Även äldre män drabbas oftare av allvarliga olyckor orsakade av fall än män i genomsnitt, vilket framgår av **diagram 8**. Män i åldern 56–65 år har 1,9 gånger högre risk att drabbas av en fallolycka utomhus (*ramla ute*) än män i genomsnitt. Risken att drabbas av en fallolycka inomhus (*ramla inne*) är 1,5 gånger högre för män i samma åldersgrupp.

Risken för män i åldern 16–25 år att drabbas av en olycka på grund av att de skär sig på en kniv är 2,1 gånger högre än för män i genomsnitt. Män i samma åldersgrupp har även 1,3 gånger högre risk för olyckor med *hetta, eld, explosion, svets och el*.

Att de yngre åldersgrupperna har en hög risk kan tolkas som att det finns en ökad olycksrisk på grund av att man är ny i yrket. Som ung och ny kan man ha andra arbetsuppgifter och har förmodligen

inte hunnit utveckla samma risktänk som sina mer erfarna kollegor. Att de äldre åldersgrupperna har en hög olycksrisk kan bland annat bero på att skador generellt läker långsammare för äldre än för yngre, vilket ökar risken för ytterligare skador.

Överrisken beskriver en åldersgrupps risk (antal allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta) för en specifik händelsetyp i förhållande till genomsnittsrisk för samma händelsetyp för samtliga åldersgrupper. Genomsnittsrisk är 1. När en åldersgrupp har ett värde över 1 för en händelsetyp, tolkas det som att gruppen har en överrisk för den händelsetypen.

Foto: Adobe Stock

Diagram 7

Överrisk att drabbas av ett allvarligt olycksfall för kvinnor efter åldersgrupp och händelsetyp, 2023.

Antal allvarliga olycksfall

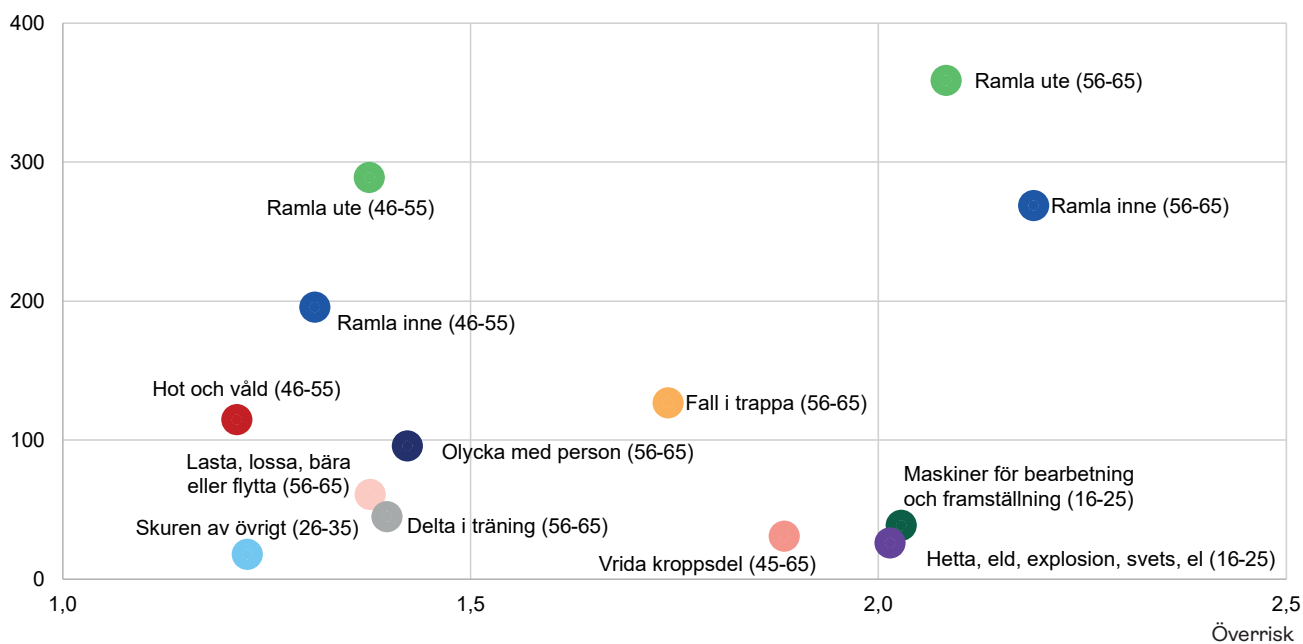
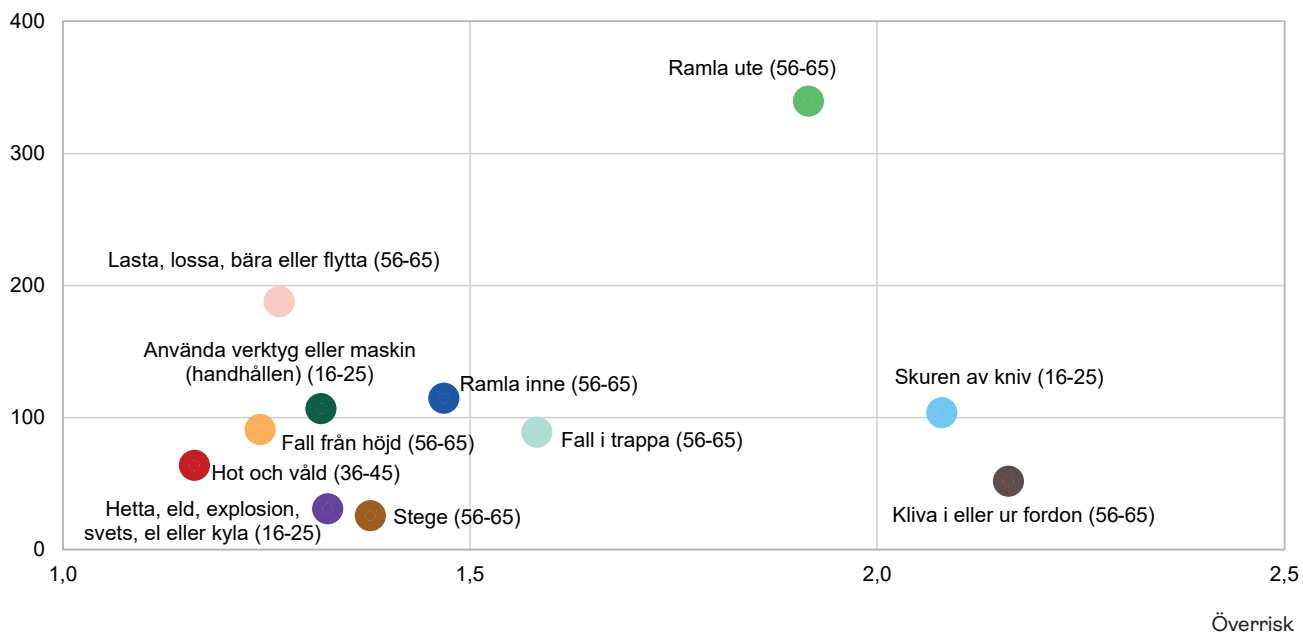

Diagram 8

Överrisk att drabbas av ett allvarligt olycksfall för män efter åldersgrupp och händelsetyp, 2023.

Antal allvarliga olycksfall

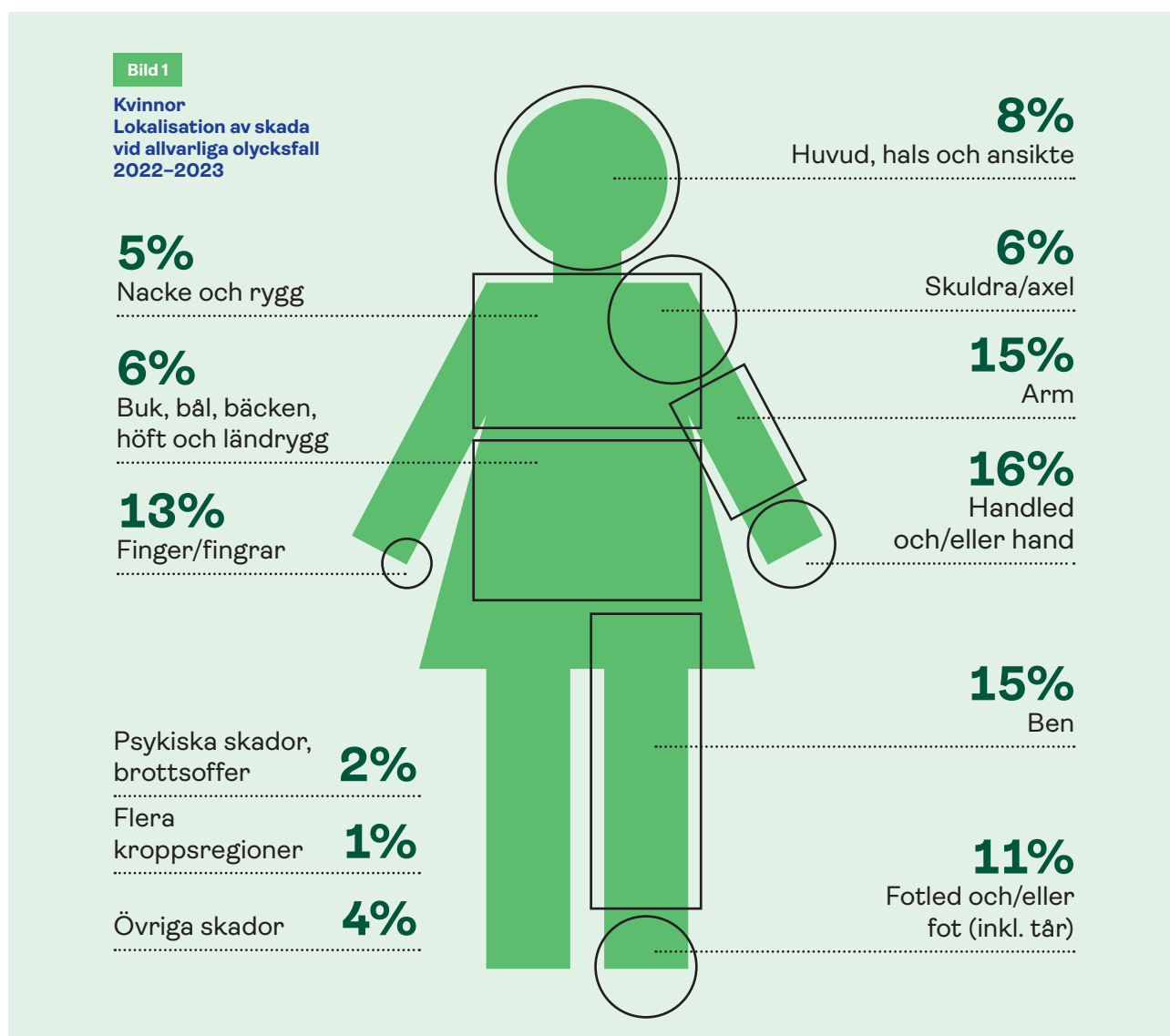

Var på kroppen sker skadorna?

Bild 1 och **bild 2** på följande sidor visar i procent (av det totala antalet allvarliga olycksfall) var på kroppen skadorna skett vid allvarliga olycksfall 2022 och 2023. Det finns tydliga könsskillnader i vilka kroppsdelar som skadas.

Kvinnor skadar oftast hand och handled, armar, ben och fingrar vid allvarliga arbetsolycksfall. Skadetyperna står tillsammans för 59 procent av kvinnornas allvarliga

arbetsolyckor. Skador på armar och ben är vanliga vid fallolyckor och drabbar ofta personal inom vård- och omsorgsykten. Hand- och handledsskador beror också ofta på fallolyckor, men är även vanliga vid olyckor som beror på *hot och våld* och *olycka med person, barn, brukare, elev, boende eller patient (ej hot och våld)*. Fingerskador beror ofta på skärskador med kniv eller på maskinolyckor och är vanliga inom handeln, restaurang och storköksarbete och industrin.

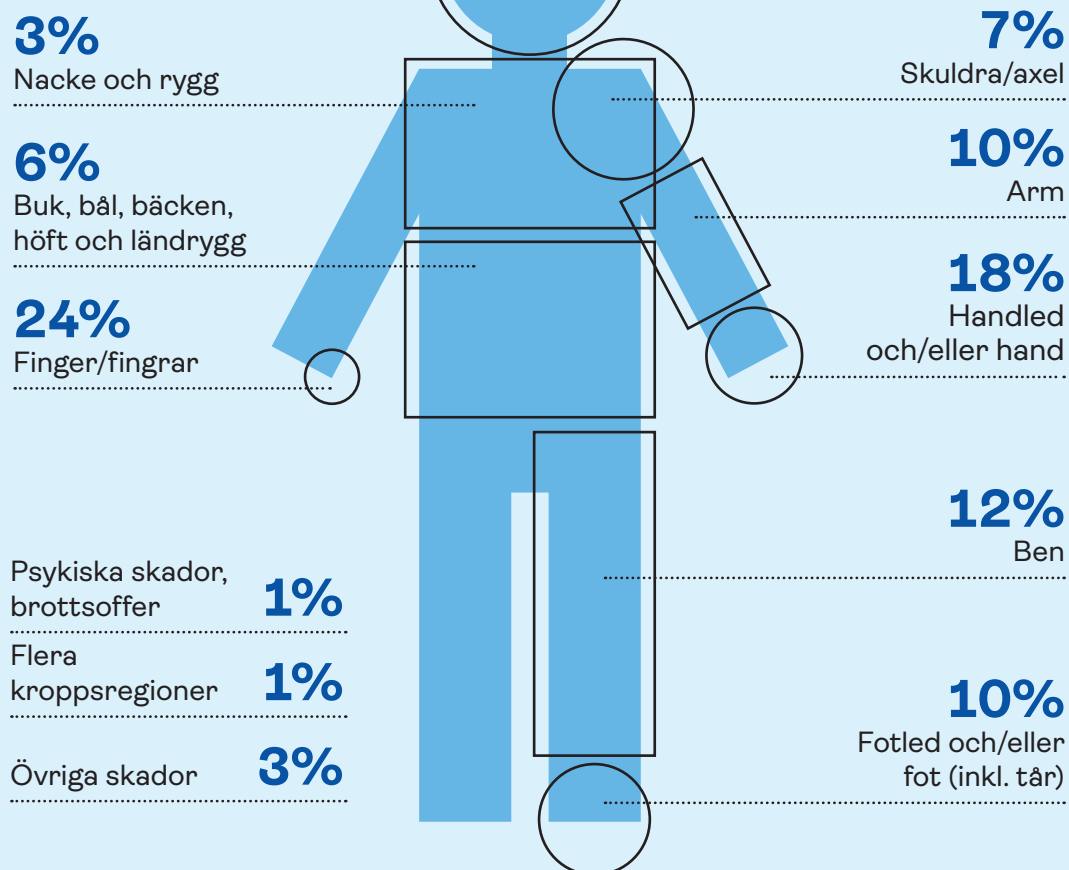

Män skadar sig oftast i fingrarna, var fjärde allvarlig olycka leder till någon form av fingerskada. Näst vanligast är skador i hand och handled, vilka står för 18 procent av skadorna. För män inträffar skador i fingrar och i hand och handled ofta inom industrin och byggbranschen, vid maskinanvändning, arbete med handhållna verktyg

eller skärskador med kniv. Skador i ben, som står för 12 procent av männens allvarliga arbetsolyckor, inträffar ofta vid fallolyckor eller vid olyckor då man lastar, lossar, bär eller flyttar något.

Bild 2

Män
Lokalisation av skada
vid allvarliga olycksfall
2022–2023

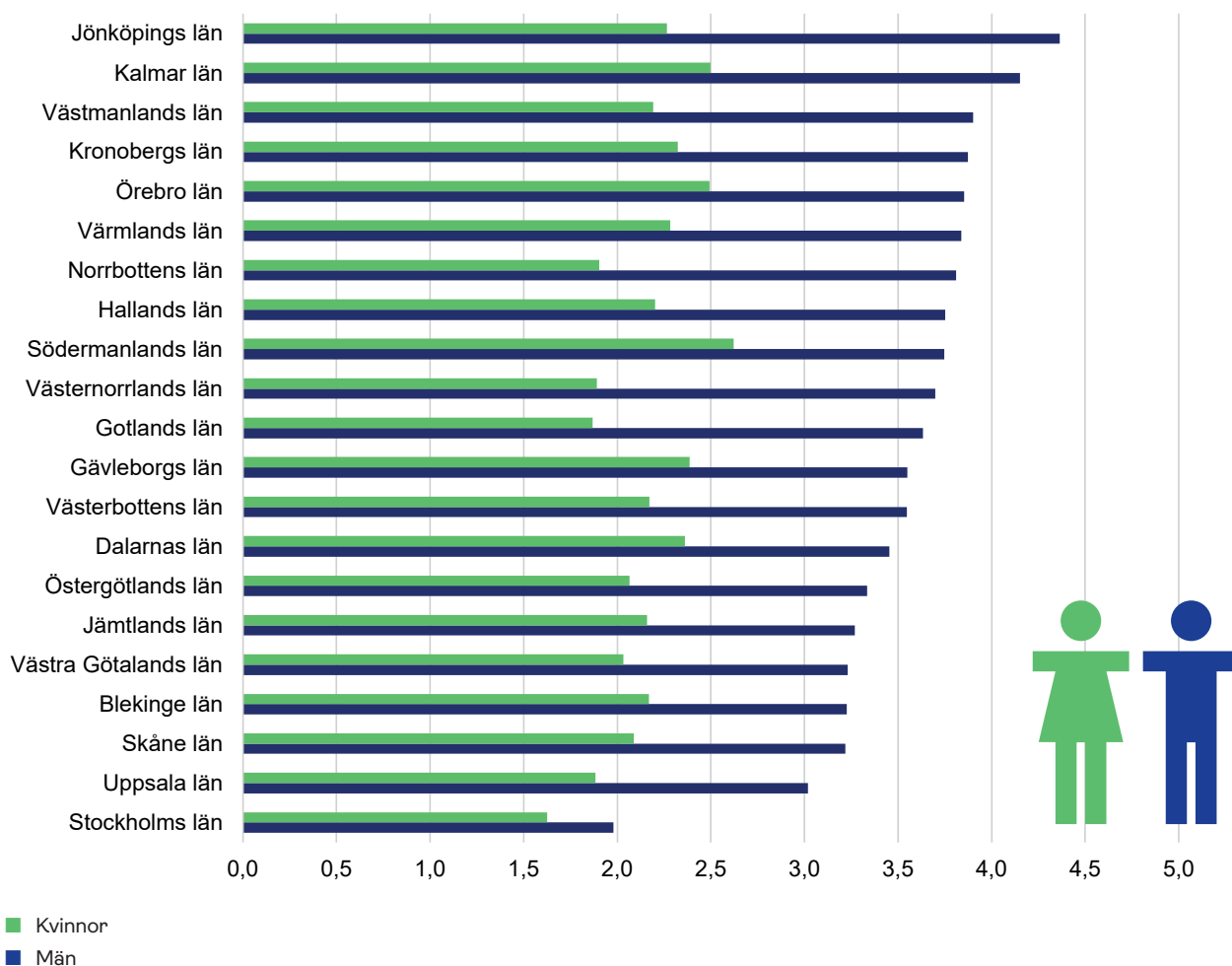
Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön

Diagram 9 visar antal allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta män och kvinnor 2023, fördelat efter vilket län som den skadade bor i. Den regionala spridningen av antalet allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta totalt visas i

form av en kartbild (**karta 1**). Skillnaderna mellan länen kan delvis förklaras av en skillnad i näringslivsstruktur och att arbetsmarknaden skiljer sig åt mellan länen.

Diagram 9

Antal allvarliga olycksfall per 1 000 sysselsatta 2023, efter län och kön.

Totalt var risken högst i Jönköpings och Kalmar län, där 3,4 per 1 000 sysselsatta drabbades av ett allvarligt olycksfall år 2023. Näst högst var risken i Örebro och Södermanlands län, där det i genomsnitt inträffade 3,2 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta. Lägst risk hade de boende i Stockholms län, med 1,8 olycksfall per 1 000 sysselsatta. Vår statistik baseras på boendeort. Skador för personer som pendlar över länsgränserna registreras på hemlänet. Många som säsongsarbetar inom serviceyrken är bosatta i andra län än det där de arbetar, vilket påverkar olycksfallsrisken för vissa län.

I samtliga län hade män en högre risk än kvinnor att drabbas av ett allvarligt olycksfall år 2023. Risken för kvinnor att drabbas av ett allvarligt olycksfall var högst i Södermanlands län, där det i genomsnitt inträffade 2,6 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta kvinnor. För män var risken högst i Jönköpings län med 4,4 allvarliga olyckor per 1 000 sysselsatta. Som tidigare år var risken för både män och kvinnor lägst i Stockholms län.

Karta 1

Antal allvarliga olycksfall
per 1 000 sysselsatta efter län 2023.

■ 3,1–3,4
■ 2,8–3,0
■ 1,8–2,7

Norrbottnen

2,9

Västerbotten

2,9

Västernorrland

2,8

Jämtland

2,7

Dalarna

2,9

Gävleborg

3,0

Värmland

3,1

Uppsala

2,5

Västmanland

3,1

Stockholm

1,8

Örebro

3,2

Södermanland

3,2

Västra Götaland

2,6

Östergötland

2,7

Jönköping

3,4

Gotland

2,7

Halland

3,0

Kalmar

3,4

Skåne

2,7

Kronoberg

3,1

Blekinge

2,7

Vanliga orsaker till färdolycksfall

Olyckor som inträffar vid färd till eller från arbetet räknas som färdolycksfall. Under 2022 och 2023 utgjorde färdolycksfallen 16 procent av alla arbetsskador som godkändes av Afa Försäkring. Skador som inträffar i samband med framförande av ett trafikförsäkrat fordon ersätts dock i första hand av trafikskadeförsäkringen och inkluderas därför inte i statistiken nedan.

Färdolycksfall är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män. Kvinnor stod för 67 procent av samtliga färdolycksfall under 2022 och 2023.

Tabell 8 visar de vanligaste orsakerna till färdolycksfall uppdelat på kön 2022 och 2023. *Ramla ute* och *cykel* stod tillsammans för fler än tre av fyra färdolycksfall. För kvinnor var det vanligast att man ramlade utomhus, för män var den vanligast med en olycka med cykel. Antalet färdolycksfall orsakade av *elsparkcykel/skateboard med flera* ökar för varje år. Sex av tio av dessa olyckor drabbar personer under 36 år.

Tabell 8

Vanliga orsaker till färdolycksfall 2022 och 2023 efter kön. Sorterad efter det totala antalet.

Händelse	Kvinnor	Män	Total
Ramla ute	5 680	1 762	7 442
Cykel	4 214	2 802	7 016
Fall i trappa	758	370	1 128
Elsparkcykel/Skateboard med flera	321	363	684
Kliva i eller ur fordon	244	103	347
Övriga händelser	1 323	760	2 083
Total	12 540	6 160	18 700

Godkända arbetssjukdomar

Statistiken över godkända arbetssjukdomar i detta avsnitt bygger på arbetssjukdomar som har visat sig under perioden 2019–2023. Antalet godkända arbetssjukdomar är underskattat, då en arbetssjukdom kan visa sig flera år efter att en person har exponerats för skadlig inverkan i arbetet. En relativt stor andel anmälningar kommer in flera år efter det att skadan visat sig. Det gör statistiken svårtolkad.

Tabell 9 visar antalet godkända arbetssjukdomar fördelat på kvinnor respektive män. Bland män är det vanligast att de som drabbas av arbetssjukdomar arbetar inom yrkesgrupperna *metall- och övrigt industriellt arbete*,

murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl. och byggnadsträarbetare. Arbetssjukdomar över huvud taget är mer än dubbelt så vanligt bland män än bland kvinnor. Kvinnor som drabbas av arbetssjukdomar tillhör vanligtvis yrkesgrupper inom vård som *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl. eller sjuksköterskor och barnmorskor*. De senaste åren har andelen kvinnor med godkända arbetssjukdomar ökat jämfört med tidigare år. Det beror på att godkända arbetssjukdomar på grund av *covid-19* är vanligare i kvinnodominerade yrkesgrupper.

Fakta om arbetssjukdomar

En arbetssjukdom är en sjukdom som beror på att en person har utsatts för skadlig inverkan i arbetet. Med skadlig inverkan i arbetet menas att det finns något i arbetsmiljön som påverkar den fysiska eller psykiska hälsan ogynnsamt. Det kan exempelvis vara:

- Tungt arbete eller olämpliga arbetsställningar som kan orsaka rygg- eller ledbesvär.
- Ensidigt arbete som kan orsaka muskel- och senskador.
- Farliga ämnen som kan orsaka eksem, allergier, luftvägsbesvär och cancer.
- Psykiskt påfrestande arbetsförhållanden som kan orsaka psykiska besvär eller psykosomatiska sjukdomar.
- Vibrationer som kan skada blodkärl, nerver och leder.
- Buller som kan orsaka hörselskador.

För att Afa Försäkring ska kunna pröva en arbetssjukdom krävs att besvären har kvarstått i minst 180 dagar och att sjukdomen är godkänd av Försäkringskassan som arbetsskada eller finns med på ILO-förteckningen över arbetssjukdomar. ILO är FN:s fackorgan för arbetslivsfrågor.

Covid-19

Under våren 2020 fastställdes covid-19 som en smittsam sjukdom som kan godkännas som arbetsskada enligt förordning (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd. Därmed omfattas sjukdomen också av arbetsskadeförsäkringarna TFA, TFA-KL och PSA.

De regler som gällt för att få en arbetssjukdom på grund av covid-19 godkänd av Afa Försäkring under perioden 2020–2022 är:

- De som har rätt till ersättning är anställda vid ett laboratorium, inom sjukvården eller anställda i annat arbete där man har behandlat, vårdat eller omhändertagit smittförande person.
- Under perioden 1 februari 2020–31 mars 2022 klassades covid-19 som samhällsfarlig sjukdom och kunde då godkännas som arbetsskada för alla yrkesgrupper samt vid allt arbete oavsett arbetsplats under förutsättning att Försäkringskassan först godkänt arbetssjukdomen.
- Besvären från smittan har kvarstått i minst 180 dagar.

Tabell 9

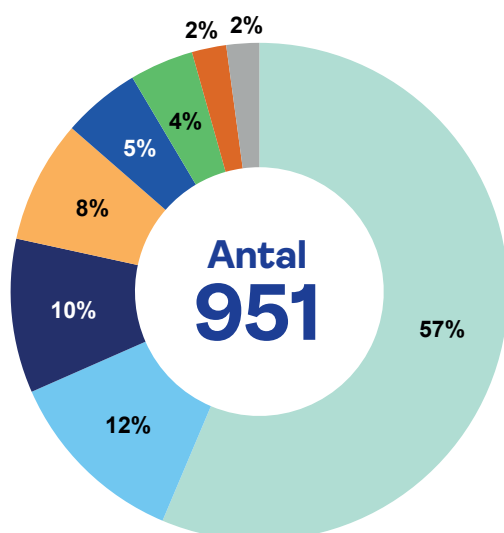
Antal godkända arbetssjukdomar efter yrkesgrupp och kön, med visandeår 2019–2023.

Yrkesgrupp	Kvinnor	Män
Metall- och övrigt industriellt arbete	104	724
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	13	436
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	307	41
Byggnadsträarbetare	7	301
Sjuksköterskor och barnmorskor	140	26
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	9	75
Isolerings- och VVS-montörer		75
Elektriskt arbete	<5	55
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	20	36
Läkare	36	17
Ingenjörer och tekniker	<5	45
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	35	<5
Lärare och skolledare	25	12
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	7	28
Förskollärare och fritidspedagoger	33	<5
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.		31
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	25	5
Träindustriarbete	<5	25
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	<5	27
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	8	18
Tandvårdsarbete	24	<5
Yrkesförare		26
Livsmedelsarbete	10	16
Socialt arbete	17	8
Golvläggare	<5	23
Kontors- och kundserviceyrken	20	<5
Byggnadsmålare	<5	19
Städare och fönsterputsare	9	14
Försäljare inom handel m.m.	14	8
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	15	7
Takmontörer och glastekniker	<5	16
Pappers- och pappersmassearbetare	<5	15
Restaurang- och storköksarbete	7	7
Skönhets- och kroppsterapeuter	13	
CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsvetks.	<5	11
Poliser	<5	8
Militärt arbete (endast anställda)	<5	9
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	<5	7
Däckspersonal, lotsar och fartygsbefäl	<5	7
Laboratorieingenjörer, tandtekniker och ortopedingenjörer m.fl.	5	<5
Övriga yrkesgrupper	20	57
Total	951	2 225

Diagram 10 visar godkända arbetssjukdomar bland kvinnor fördelat på diagnoser. *Covid-19* är den vanligaste arbetssjukdomen och andelen har ökat jämfört med tidigare mätningar. Under perioden 2019–2023 låg *covid-19* bakom fler än hälften av kvinnornas arbetssjukdomar. Detta trots att samtliga fall av *covid-19*-smitta har visandeår 2020–2022. Andra vanliga arbetssjukdomar var *karpaltunnelsyndrom*, *psykiska sjukdomar och syndrom* och *syndrom* och *hudens sjukdomar*.

Diagram 10

Arbetssjukdomar för kvinnor efter diagnos, med visandeår 2019–2023.

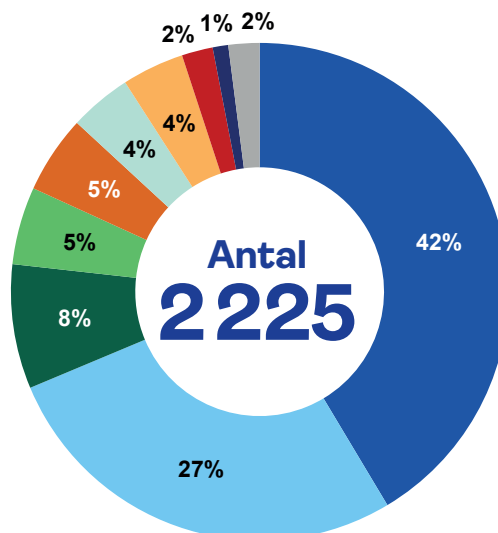
- Covid-19
- Karpaltunnelsyndrom
- Psykiska sjukdomar och syndrom
- Hudens sjukdomar
- Effekter av vibration
- Skelettets och rörelseorganens sjukdomar
- Andningsorganens sjukdomar
- Övriga diagnoser

Diagram 11 visar motsvarande uppgifter för män. De två vanligaste diagnoserna är *effekter av vibration* och *karpaltunnelsyndrom*, som tillsammans stod för sju av tio av männens godkända arbetssjukdomar. *Karpaltunnelsyndrom* beror i de allra flesta fall på en vibrationskada. Tidigare har *buller*, *hörselnedsättning* och *tinnitus* varit vanligast, men trenden är att de skadorna minskar och nu är den tredje vanligaste orsaken. Vibrations- och bullerskador är förknippade med arbete inom industrin samt betong-, bygg- och anläggning. *Covid-19* stod för fyra procent av männens arbetssjukdomar.

Diagram 11

Arbetssjukdomar för män efter diagnos, med visandeår 2019–2023.

- Effekter av vibration
- Karpaltunnelsyndrom
- Buller, hörselnedsättning, tinnitus
- Skelettets och rörelseorganens sjukdomar
- Andningsorganens sjukdomar
- Covid-19
- Hudens sjukdomar
- Tumörsjukdomar
- Psykiska sjukdomar och syndrom
- Övriga diagnoser

Långvarig sjuk- frånvaro

Avsnittet om långvarig sjukfrånvaro bygger på information om ersättningar från avtalsgruppförsäkringen (AGS och AGS-KL). Med lång sjukfrånvaro menas långa sjukfall som har pågått i mer än 90 dagar eller som har lett till månadsersättning.

Försäkringen ger ersättning till den som har sjukpenning (dagersättning) eller har beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning (månadsersättning).

AGS gäller för arbetare anställda inom Svenskt Näringsliv/LO:s och Femia/LO:s avtalsområden. AGS-KL gäller för anställda i kommuner, regioner, Svenska Kyrkan och Sobonaföretag.

Statligt anställda omfattas inte av ersättningarna AGS och AGS-KL. Det gör inte heller privatanställda tjänstemän som exempelvis banktjänstemän, jurister och ekonomer.

Eftersom de anställda som omfattas av AGS och AGS-KL inte är jämförbara saknas det förutsättningar för korrekta jämförelser av långvarig sjukfrånvaro mellan privat och offentlig sektor. När jämförelser trots allt görs mellan de olika avtalsområdena AGS och AGS-KL, är det viktigt att påminna om att det är olika grupper som jämförs.

Sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning

Försäkringskassan betalar ut sjukpenning vid sjukdom som medför att den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel. Sjukpenning är en dag ersättning som provas fortlöpande. Afa Försäkring betalar ut en kompletterande ersättning i form av dag ersättning till personer med sjukpenning som omfattas av AGS eller AGS-KL. Ersättningen betalas ut till och med dag 360 i sjukperioden.

Försäkringskassan beviljar sjukersättning för personer i åldrarna 19–65 år om arbetsförmågan är stadigvarande nedsatt, det vill säga nedsättningen bedöms bestå för all överskådlig framtid. Personer i åldern 19–29 år som troligen inte kommer att kunna arbeta heltid på minst ett år på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning beviljas aktivitetsersättning. Afa Försäkring betalar ut månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning som omfattas av AGS eller AGS-KL.

Långvarig sjukfrånvaro – innehåll

Nya sjukfall 2013–2023

I detta avsnitt redovisas antalet nya sjukfall under perioden 2013–2023 fördelade efter:

- ▶ året då sjukfallet började
- ▶ sjukfallets längd
- ▶ typ av ersättning
- ▶ avtalsområde
- ▶ kön

Nya sjukfall – ålder, kön och sysselsättning

De långa sjukfallen och sysselsättningen för 2023 redovisas efter:

- ▶ avtalsområde
- ▶ kön
- ▶ ålder

Yrke och kön – Kommuner och regioner

I avsnittet visar vi:

- ▶ antal långa sjukfall fördelat efter yrkesgrupp och kön
- ▶ antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta efter yrkesgrupp och kön
- ▶ ett åldersstandardiserat mått på antalet långa sjukfall per 1 000 sysselsatta
- ▶ antal långa sjukfall med psykiska diagnoser per 1 000 sysselsatta efter yrkesgrupp och kön
- ▶ medianlängd för sjukfall efter yrkesgrupp

Yrke och kön – arbetare i privat sektor

I avsnittet visar vi:

- ▶ antal långa sjukfall fördelat efter yrkesgrupp och kön
- ▶ antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta efter yrkesgrupp och kön
- ▶ ett åldersstandardiserat mått på antalet långa sjukfall per 1 000 sysselsatta
- ▶ antal långa sjukfall med psykiska diagnoser per 1 000 sysselsatta efter yrkesgrupp och kön
- ▶ medianlängd för sjukfall efter yrkesgrupp

Långvariga sjukfall 2007–2023 efter avtalsområde, ålder och kön

Avsnittet visar antalet långvariga sjukfall per 1 000 sysselsatta, efter avtalsområde, ålder och kön 2007–2023.

Psykiska och muskuloskeletala diagnoser över tid

Avsnittet visar hur andelen sjukfall för de två vanligaste diagnosgrupperna har utvecklats under perioden 2007–2023, fördelat efter avtalsområde och kön.

De långa sjukfallens fördelning efter avtalsområde, ålder, kön och diagnos

Avsnittet visar antal långa sjukfall efter avtalsområde, ålder, kön och diagnos 2022–2023.

Sjukfall med samsjuklighet

Avsnittet visar vanliga diagnoskombinationer för långa sjukfall med fler än en diagnos efter avtalsområde och kön 2022–2023.

Sjukfall som medfört månadsersättning efter kön och avtalsområde 2017–2022

Avsnittet visar antalet sjukfall som har medfört månadsersättning fördelat på avtalsområde och kön 2017–2022.

Antal sjukfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön

Avsnittet visar antalet fall av långvarig sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta fördelat på län och kön 2023.

Nya sjukfall 2013–2023

Tabell 10 redovisar sjukfall som medfört mer än 90 dagars sjukfrånvaro, aktivitets- eller sjukersättning mellan 2013 och 2023 inom avtalsområdet Kommuner och regioner. Inom Kommuner och regioner ersattes 28 683 sjukfall år 2023. **Tabell 11** visar motsvarande uppgifter inom avtalsområdet för privatanställda arbetare. Inom detta avtalsområde ersattes totalt 55 858 sjukfall 2023 (se **bilaga 4b** på sidan 100). Av dessa var 25 632 långa sjukfall. Antalet långa sjukfall ökade i båda kollektiven under 2023.

Sedan andra halvan av 1990-talet har sjukförsäkringen varit föremål för en rad reformer och förändringar. En av de större förändringarna inträffade den 1 juli 2008 då rehabiliteringskedjan infördes, med striktare regler för beviljande av sjukpenning och sjuk- eller aktivitetsersättning. Efter 2016 har flera regeländringar genomförts med bland annat slopande av den bortre tidsgränsen och undantag från rehabiliteringskedjan.

Mellan 2012 och 2015 ökade antalet långa sjukfall. År 2016 bröts utvecklingen och antalet långa sjukfall började minska. Minskningen fortsatte från 2017 till 2022.

2021 genomfördes en regeländring som innebar att bedömningen av arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden efter dag 180 ska skjutas upp, om övervägande skäl talar för att den försäkrade senast dag 365 kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren i samma omfattning som tidigare. Efter regeländringen ökade sjukfallens längd.

Redovisningen av månadsersättningen från Afa Försäkring är ofullständig för 2022 och 2023, då beviljandet av sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan inte sker förrän alla andra möjligheter är utredda. I och med att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen togs bort 2016, har beslut om sjukersättning kommit att tas senare. Hösten 2022 infördes särskilda sjukersättningsregler för personer över 60 vilket bidragit till ökat inflöde i månadsersättning.

Tabell 10

Antal nya sjukfall som medfört mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning efter insjuknandeår och kön, Kommuner och regioner. (Antal sysselsatta i Kommuner och regioner 2023: 1,2 miljoner).

Sjukklass	Kön	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mer än 90 sjukdagar	Kvinnor	26 050	29 140	31 467	31 038	27 606	26 919	24 904	24 253	24 776	23 977	24 884
	Män	3 544	3 975	4 311	4 117	3 717	3 584	3 438	3 341	3 477	3 489	3 575
	Total	29 594	33 115	35 778	35 155	31 323	30 503	28 342	27 594	28 253	27 466	28 459
Månadsersättning	Kvinnor	2 404	2 039	1 381	678	486	420	407	335	418	390	197
	Män	427	346	283	162	116	87	85	85	75	71	27
	Total	2 831	2 385	1 664	840	602	507	492	420	493	461	224
Total	Kvinnor	28 454	31 179	32 848	31 716	28 092	27 339	25 311	24 588	25 194	24 367	25 081
	Män	3 971	4 321	4 594	4 279	3 833	3 671	3 523	3 426	3 552	3 560	3 602
	Total	32 425	35 500	37 442	35 995	31 925	31 010	28 834	28 014	28 746	27 927	28 683

Tabell 11

Antal nya sjukfall som medfört mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning efter insjuknandeår och kön, privatanställda arbetare. (Antal sysselsatta i privatanställda arbetare 2023: 1,4 miljoner).

Sjukklass	Kön	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mer än 90 sjukdagar	Kvinnor	10 998	12 405	13 078	12 509	10 894	10 607	9 811	9 252	9 647	9 634	10 783
	Män	16 110	17 318	18 320	17 930	15 859	15 688	15 152	14 473	14 949	14 600	14 554
	Total	27 108	29 723	31 398	30 439	26 753	26 295	24 963	23 725	24 596	24 234	25 337
Månadsersättning	Kvinnor	1 273	1 148	765	427	232	232	182	182	199	190	101
	Män	1 491	1 512	1 058	653	435	399	306	348	421	371	194
	Total	2 764	2 660	1 823	1 080	667	631	488	530	620	561	295
Total	Kvinnor	12 271	13 553	13 843	12 936	11 126	10 839	9 993	9 434	9 846	9 824	10 884
	Män	17 601	18 830	19 378	18 583	16 294	16 087	15 458	14 821	15 370	14 971	14 748
	Total	29 872	32 383	33 221	31 519	27 420	26 926	25 451	24 255	25 216	24 795	25 632

Nya sjukfall – ålder, kön och sysselsättning

Att stigande ålder innebär en ökande risk att bli långvarigt sjukfrånvarande är känt sedan tidigare. I **diagram 12** visas fördelningen av sysselsättning och antal långa sjukfall efter ålder och kön inom avtalsområdet Kommuner och regioner. Kvinnor utgör 75 procent av de sysselsatta inom Kommuner och regioner och män utgör 25 procent.

För kvinnor inom Kommuner och regioner finns det en överrisk att råka ut för ett långvarigt sjukfall i åldersgrupperna över 45 år. 59 procent av alla kvinnor som drabbades av ett långvarigt sjukfall tillhörde dessa åldersgrupper, medan samma åldersgrupper endast utgjorde 49 procent av den kvinnliga sysselsättningen. Kvinnor mellan 36 och 45 år stod för 21 procent av de långa sjukfallen och utgjorde 23 procent av de sysselsatta medan kvinnor under 36 år var underrepresenterade i sjukfallen.

För kvinnor anställda inom avtalsområdet för privat anställda arbetare stod åldersgrupperna över 45 år för 48 procent av de långa sjukfallen och utgjorde 31 procent av de sysselsatta kvinnorna.

Av männen som drabbades av ett långvarigt sjukfall 2023 och som omfattades av AGS-KL var 64 procent över 45 år. Bland de sysselsatta män som omfattades av AGS-KL utgjorde samma åldersgrupp 45 procent. Det finns alltså en överrisk för långvariga sjukfall i åldersgrupperna över 45 år. Åldersgrupper yngre än 46 år har istället en underrisk att bli långvarigt sjuk, jämfört med genomsnittsrisk för samtliga åldersgrupper. Inom avtalsområdet för privatanställda arbetare, som visas i **diagram 13**, finns ett liknande mönster, där 59 procent av alla män som drabbades av långa sjukfall var över 45 år, medan 36 procent av de sysselsatta var över 45 år.

Foto: Plattform, Johnér Bildbyrå

Diagram 12

Fördelning av antal långa sjukfall och antal sysselsatta 2023 efter ålder och kön, Kommuner och regioner.

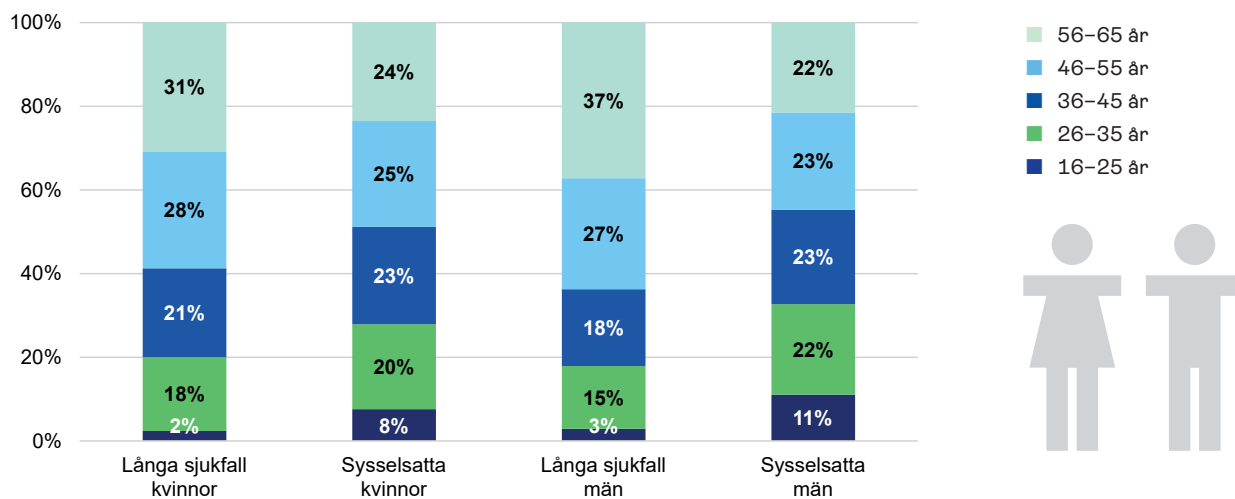
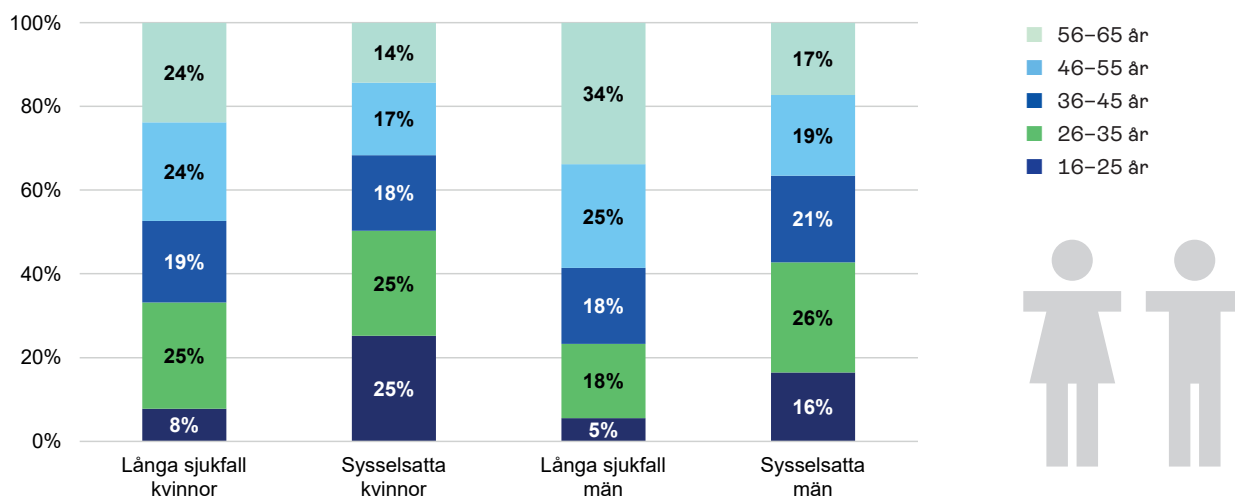

Diagram 13

Fördelning av antal långa sjukfall och antal sysselsatta 2023 efter ålder och kön, privatanställda arbetare.

Yrke och kön – Kommuner och regioner

I det här avsnittet presenterar vi statistik för de vanligaste yrkesgrupperna inom avtalsområdet Kommuner och regioner.

Tabell 12 till **14** visar antal sjukfall år 2023 som lett till minst 90 dagars sjukfrånvaro eller sjuk- eller aktivitetsersättning, fördelat på yrkesgrupp. För åren 2019 till 2023 redovisar vi risken, det vill säga antalet personer per 1 000 sysselsatta, som har drabbats av ett långt sjukfall. För 2019–2022 beräknas risken för sysselsatta i åldrarna 16–64 år, och för 2023 för sysselsatta i åldrarna 16–65 år.

Tabell 12 redovisar uppgifter för båda könen och **tabell 13** och **14** redovisar uppgifter för kvinnor respektive män. **Tabell 12** innehåller fler yrkesgrupper än **tabell 13** och **14**, då vissa yrkesgrupper har för få långa sjukfall för att redovisas per kön.

Uppgifterna om antalet sysselsatta inom respektive yrkesgrupp är hämtade från SCB:s yrkesstatistik.

Kvinnor har en högre risk för långvarig sjukfrånvaro i alla yrkesgrupper och på totalnivå en mer än dubbelt så hög risk som män. Den totala risken för samtliga yrkesgrupper inom Kommuner och regioner minskade mellan 2019 och 2020, men ökade 2021 för både kvinnor och män, för att sedan minska 2022. Den totala risken ökade sedan 2023 och hamnade på ungefär samma nivå som 2021.

Foto: Gamma-Man, Mostphotos

För både kvinnor och för män hade yrkesförare högst risk 2023. För kvinnor var risken högre än 2022, för män var den lägre. En förklaring till variationerna mellan åren är att yrkesgruppen är förhållandevis liten inom Kommuner och regioner. Det krävs därmed inte någon stor förändring i antalet sjukfall för att risken ska förändras.

Den största yrkesgruppen bland kvinnor med både hög risk och många sjukfall, är undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter m.fl. Även för män är detta en yrkesgrupp med många sjukfall och en högre risk än genomsnittet för samtliga yrkesgrupper inom Kommuner och regioner. Läkare har jämfört med övriga vårdyrken inom Kommuner och regioner låg risk för långvarig sjukfrånvaro. 2023 minskade risken för kvinnliga läkare, för manliga läkare var den oförändrad.

Tabell 12

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal långa sjukfall 2023 per yrkesgrupp. Kommuner och regioner, kvinnor och män. Sorterat efter risk 2023.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal långa sjukfall 2023
Textil-, skinn och läderindustriarbete	28,1	47,7	31,8	45,5	45,6	34
Tandvårdsarbete	28,6	33,0	34,3	31,7	31,3	366
CI utbildning	47,3	25,1	33,6	41,0	30,7	26
Yrkesförare	26,9	29,1	33,6	29,9	29,8	133
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	29,9	30,2	30,2	28,7	29,6	9 397
Förskollärare och fritidspedagoger	27,6	26,2	27,0	26,6	29,5	2 109
Biblioteks- och arkivassistenter m.fl.	29,3	27,3	34,6	22,9	28,3	52
Städare och fönsterputsare	28,4	26,1	27,7	27,2	27,7	591
Restaurang- och storköksarbete	25,8	24,4	26,9	27,1	26,5	856
Socialt arbete	27,2	25,4	25,4	25,3	26,3	1 639
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	23,1	22,9	23,0	23,5	25,1	2 774
Kontors- och kundserviceyrken	27,2	24,2	27,1	24,0	24,4	1 344
Väktare, ordningsvakter	27,2	26,2	24,7	30,4	24,1	42
Sjuksköterskor och barnmorskor	24,2	25,2	26,0	23,7	23,7	2 287
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	21,3	23,0	23,5	22,8	23,7	497
Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)	20,9	21,0	24,7	21,5	21,9	112
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	17,8	20,0	18,8	19,3	21,2	74
Försäljare inom handel m.m.	12,9	21,2	35,0	14,4	19,5	24
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	24,5	22,8	32,8	18,4	19,2	179
Övriga yrken inom narvetenskap och teknik (H2)	19,2	14,3	19,0	22,4	18,3	103
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	16,4	17,5	13,8	17,6	17,6	59
Fastighetsskötare, expeditivsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	16,1	17,0	17,1	17,1	16,7	424
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	17,9	15,3	16,3	15,6	16,4	1 080
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	16,5	13,8	18,7	14,4	15,7	207
Lärare och skolledare	14,9	12,7	14,0	13,6	15,5	2 434
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	15,0	16,5	17,4	15,7	15,2	419
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	14,8	13,5	15,4	16,7	15,1	115
Metall- och övrigt industriellt arbete	10,4	10,4	11,6	10,9	13,0	117
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	12,2	11,1	15,1	15,0	12,7	36
Laboratorieingenjörer, tandtekniker och ortopedingenjörer m.fl.	14,5	10,6	10,0	9,9	12,6	21
Läkare	13,1	12,9	11,5	12,2	11,2	396
Ingenjörer och tekniker	12,8	7,6	10,3	10,5	10,6	137
Brandpersonal	15,9	13,1	9,5	11,7	9,3	47
Övriga yrkesgrupper						552
Samtliga yrkesgrupper	23,1	22,3	23,2	22,2	23,0	28 683

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 13

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal långa sjukfall 2023 per yrkesgrupp. Kommuner och regioner, kvinnor. Sorterat efter risk 2023.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal långa sjukfall 2023
Yrkesförare	50,1	53,6	67,7	51,3	60,9	40
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	22,8	25,4	33,2	23,8	39,3	24
Väktare, ordningsvakter	40,1	28,2	39,0	36,3	35,2	26
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	33,5	34,3	34,3	32,8	33,9	8 585
Tandvårdsarbete	30,0	34,8	36,9	34,1	33,8	354
Metall- och övrigt industriellt arbete	11,1	14,9	21,0	27,3	33,3	27
Städare och fönsterputsare	31,7	29,6	31,1	31,0	31,3	547
Förskollärare och fritidspedagoger	28,9	27,3	28,6	28,0	31,1	2 020
Restaurang- och storköksarbete	29,0	26,9	30,4	30,4	29,1	753
Socialt arbete	30,4	28,4	27,8	27,5	28,9	1 482
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	26,5	26,2	26,3	26,6	28,4	2 549
Kontors- och kundserviceyrken	29,5	26,1	28,8	25,5	25,8	1 277
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	22,7	25,2	25,2	24,4	25,7	465
Sjuksköterskor och barnmorskor	25,8	26,7	27,6	25,1	25,0	2 114
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	27,9	29,1	48,1	21,6	23,5	77
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	22,7	23,4	16,7	22,6	22,2	47
Övriga yrken inom narvetenskap och teknik (H2)	23,7	17,1	23,4	28,1	22,2	86
Fastighetsskötare, expeditivsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	20,4	20,5	23,1	20,3	20,1	108
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	21,4	17,9	18,7	18,2	19,0	909
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	19,7	17,6	20,2	22,0	18,6	92
Ingenjörer och tekniker	18,3	8,9	13,1	17,3	18,6	75
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	21,1	18,2	22,5	17,1	18,3	168
Lärare och skolledare	17,4	14,6	16,2	15,7	17,9	2 044
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	16,4	18,3	19,6	18,0	16,8	354
Läkare	18,8	17,9	16,3	17,2	15,3	299
Övriga yrkesgrupper						559
Samtliga yrkesgrupper	27,1	26,3	27,2	25,9	26,9	25 081

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 14

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal långa sjukfall 2023 per yrkesgrupp. Kommuner och regioner, män. Sorterat efter risk 2023.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal långa sjukfall 2023
Yrkesförare	22,7	24,6	28,0	26,3	24,4	93
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	23,1	20,3	26,6	16,7	16,9	102
Restaurang- och storköksarbete	11,4	13,6	12,1	13,6	16,0	103
Väktare, ordningsvakter	15,8	24,2		24,6	16,0	16
Fastighetsskötare, expeditivsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	15,0	16,2	15,6	16,2	15,8	316
Sjuksköterskor och barnmorskor	12,8	14,8	14,5	13,4	14,5	173
Socialt arbete	13,0	12,0	14,3	15,5	14,2	157
Förskollärare och fritidspedagoger	14,4	14,9	11,2	13,0	13,4	89
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	13,1	12,3	12,6	12,1	12,7	812
Kontors- och kundserviceyrken	8,5	8,2	12,3	11,0	12,1	67
Städare och fönsterputsare	12,3	11,0	12,3	10,1	11,3	44
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	11,8	8,4	12,2	12,5	11,3	32
Metall- och övrigt industriellt arbete	10,3	9,9	10,8	9,3	11,0	90
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	9,7	9,5	10,1	10,9	10,7	225
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	10,2	10,7	10,1	8,5	10,0	65
Tandvårdsarbete	16,7	17,7	11,9	10,6	9,9	12
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	7,0	4,6	10,1	8,2	9,9	39
Övriga yrken inom narvetenskap och teknik (H2)	9,8	8,5	9,5	9,5	9,7	17
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare		8,5	9,2	9,1	9,6	12
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	9,4	8,8	9,9	8,6	9,6	171
Lärare och skolledare	8,3	7,7	8,3	8,0	9,2	390
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	6,9	6,5	6,6	6,8	8,6	23
Ingenjörer och tekniker	10,3	7,0	9,0	7,4	7,0	62
Läkare	6,5	7,1	5,7	6,1	6,1	97
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	9,1	7,0	10,3	12,8	5,4	12
Övriga yrkesgrupper						383
Samtliga yrkesgrupper	11,2	10,7	11,4	11,2	11,4	3 602

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

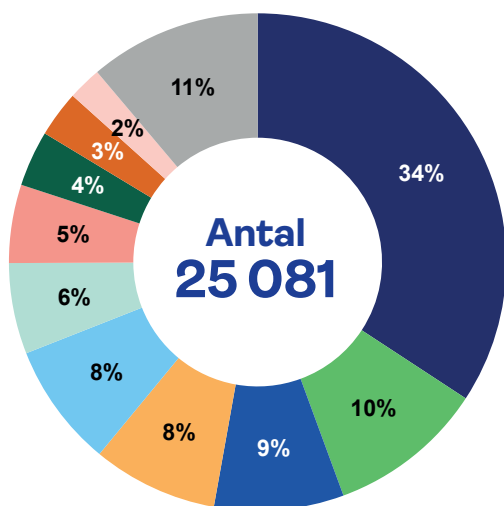
Diagram 14 och **diagram 15** visar de långa sjukfallen inom avtalsområde Kommuner och regioner fördelade på de vanligaste yrkesgrupperna för kvinnor respektive män.

Diagram 14 visar att yrkesgrupperna undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., barnskötare, fritidsledare m.fl., sjuksköterskor och barnmorskor samt lärare och skolledare står för 61 procent av de långa sjukfallen inom avtalsområdet. Inkluderar man även förskollärare och fritidspedagoger och yrken inom socialt arbete så står dessa grupper för 75 procent av kvinnornas långa sjukfall inom avtalsområdet.

I **diagram 15**, med motsvarande fördelning för yrkesgrupper för män, är bilden inte lika tydlig. Främst beroende på att yrkesgruppen undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl. inte är lika dominerande som för kvinnor. De yrkesgrupper som står för störst andel av männens långa sjukfall är undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl., lärare och skolledare samt fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl. Dessa tre yrkesgrupper står för 42 procent av männens långa sjukfall.

Diagram 14

Nya långa sjukfall/månadsersättning för kvinnor 2023, efter yrkesgrupp, Kommuner och regioner.

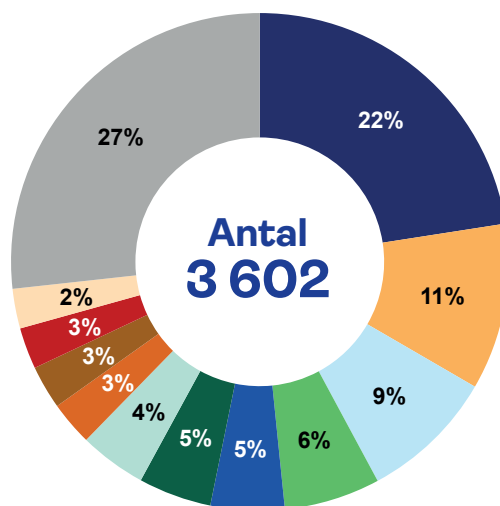

- Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
- Barnskötare, fritidsledare m.fl.
- Sjuksköterskor och barnmorskor
- Lärare och skolledare
- Förskollärare och fritidspedagoger
- Socialt arbete
- Kontors- och kundserviceyrken
- Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)
- Restaurang- och storköksarbete
- Städare och fönsterputsare
- Övriga yrkesgrupper

Diagram 15

Nya långa sjukfall/månadsersättning för män 2023, efter yrkesgrupp, Kommuner och regioner.

- Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
- Lärare och skolledare
- Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.
- Barnskötare, fritidsledare m.fl.
- Sjuksköterskor och barnmorskor
- Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)
- Socialt arbete
- Restaurang- och storköksarbete
- Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete
- Läkare
- Yrkesförare
- Övriga yrkesgrupper

Risken för långvarig sjukfrånvaro skiljer sig mellan kön och åldersgrupper. Äldre drabbas generellt i högre grad än yngre, och kvinnor i högre grad än män. Den totala risken för en yrkesgrupp kan vara missvisande om dess åldersfördelning skiljer sig gentemot åldersfördelningen för samtliga yrkesgrupper. En yrkesgrupp med en hög andel yngre anställda har troligtvis en låg risk, och en yrkesgrupp med en hög andel äldre har troligtvis en hög risk. För att kompensera för detta görs en så kallad åldersstandardisering av risken (se faktaruta). En åldersstandardisering bidrar till att jämförelser av risk mellan yrkesgrupper blir mer rättvisande.

Diagram 16 och **diagram 17** visar risk och åldersstandardiserad risk för kvinnor respektive män. För kvinnor inom Kommuner och regioner får åldersstandardiseringen inte några större effekter. För män däremot får flera av yrkesgrupperna med hög risk för långvarig sjukfrånvaro, exempelvis *yrkesförare* och *fastighetsskötare*, *expeditionsvakter*, *renhållningsarbetare m.fl.*, markant lägre risk med åldersstandardiseringen. Det beror på att dessa yrkesgrupper har en högre andel äldre än snittet. För yrkesgruppen *barnskötare* och *fritidsledare m.fl.* är förhållandet det motsatta, den åldersstandardiserade risken är högre än den faktiska risken. Det beror på att yrkesgruppen har en hög andel unga.

Åldersstandardisering

Det åldersstandardiserade måttet på antalet fall per 1 000 sysselsatta är beräknat som om åldersfördelningen i den specifika yrkesgruppen var densamma som åldersfördelningen på hela arbetsmarknaden. Syftet är att göra det möjligt att jämföra risken i yrkesgrupper där åldersfördelningen är ojämn. Eftersom risken för långvarig sjukfrånvaro ökar med stigande ålder blir effekten att yrkesgrupper med en lägre medelålder får ett högre åldersstandardiserat mått på antalet fall per 1 000 sysselsatta än det faktiska måttet och vice versa.

Foto: Viktor Holm, Johnér Bildbyrå

Diagram 16

Risk samt ålderstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro för kvinnor inom Kommuner och regioner 2023.

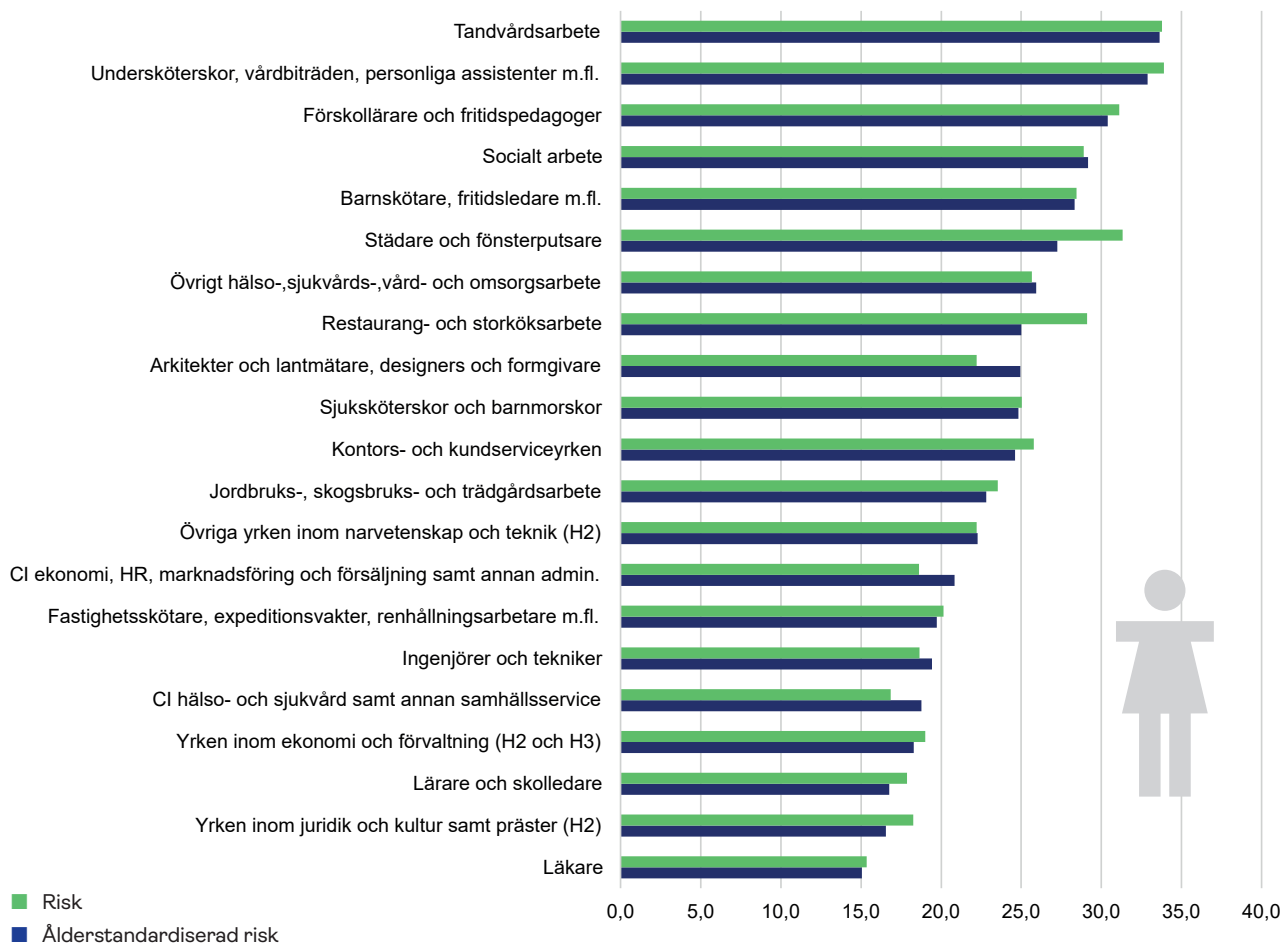

Diagram 17

Risk samt åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro för män inom Kommuner och regioner 2023.

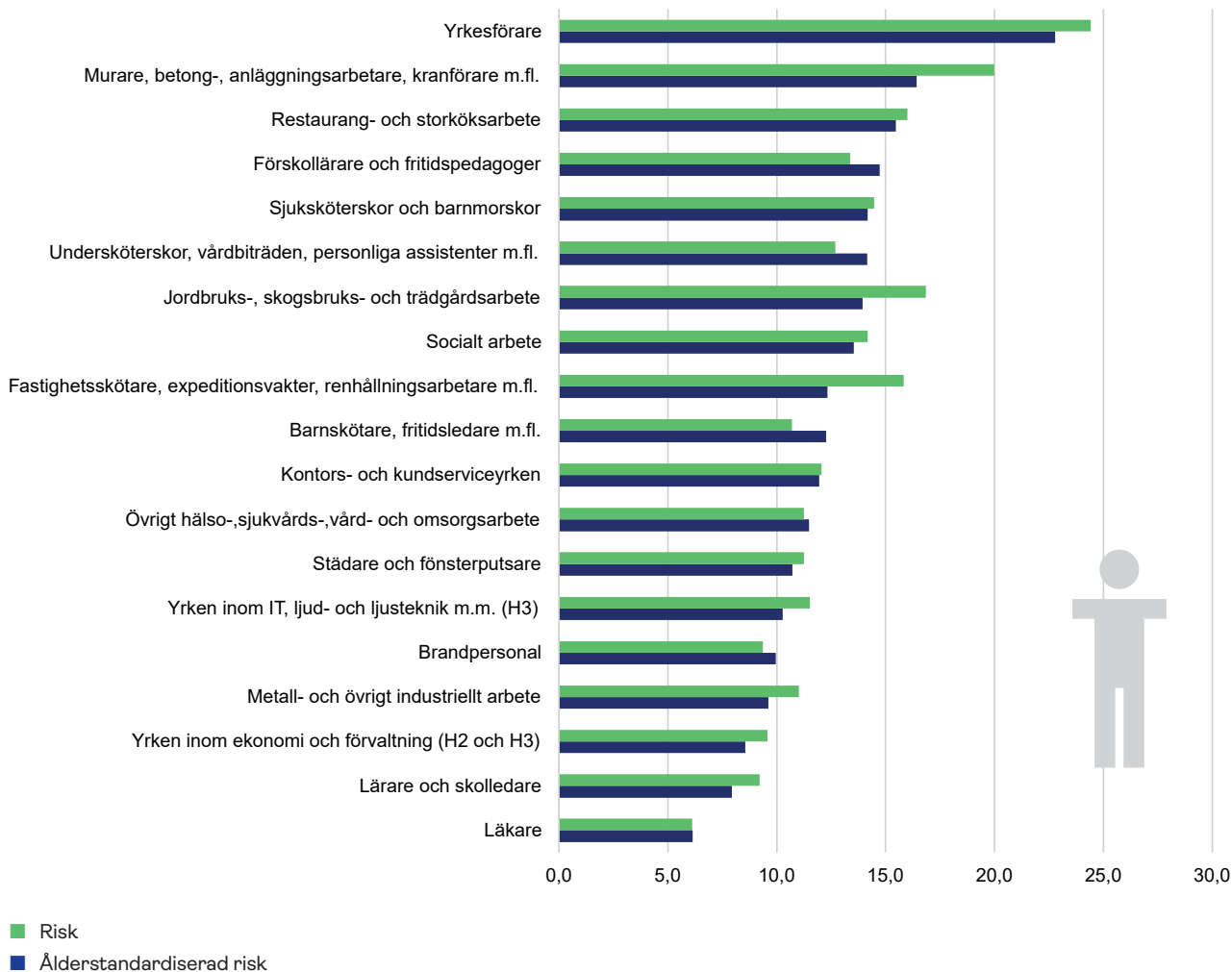
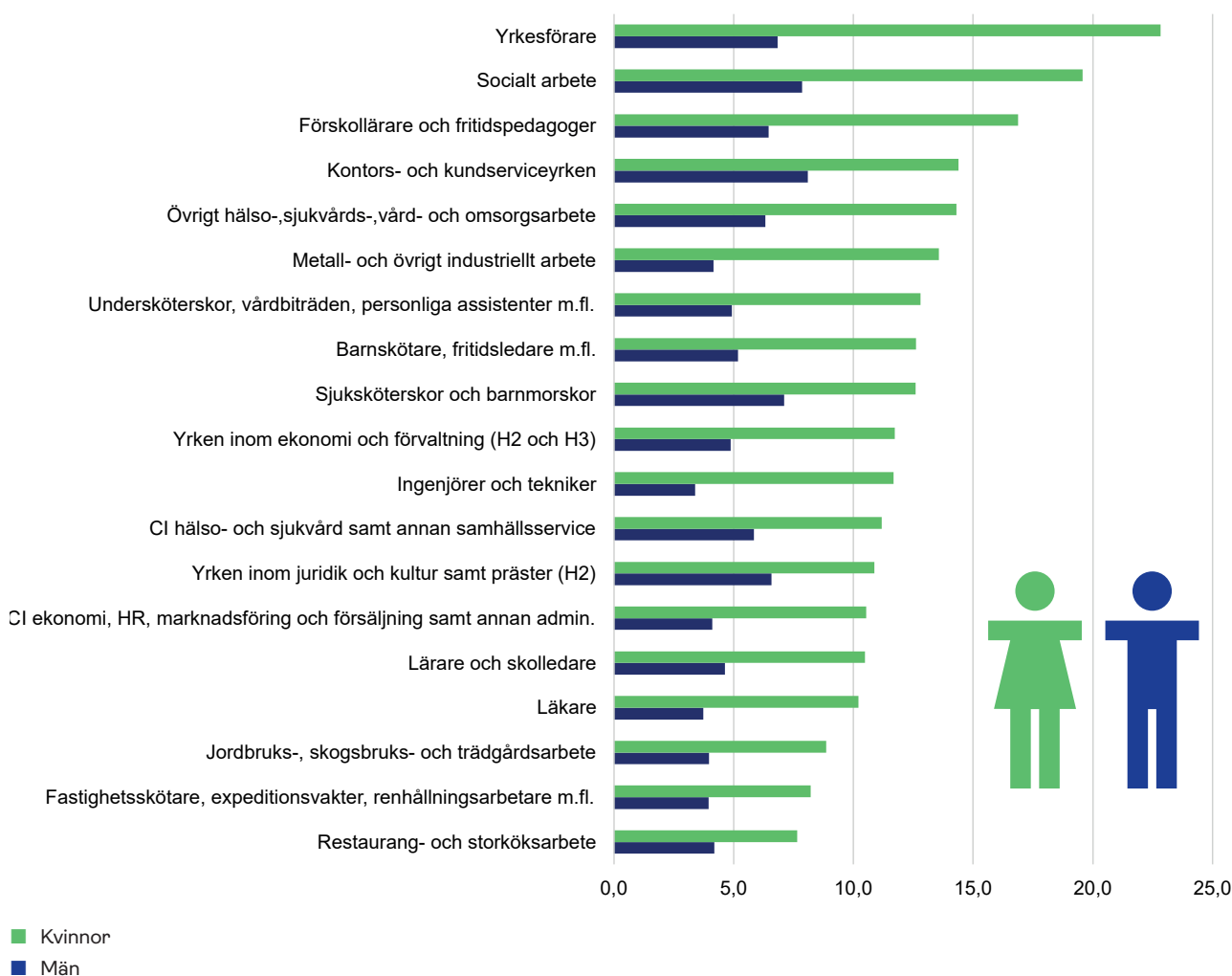

Diagram 18 visar risken för att råka ut för långvarig sjukfrånvaro på grund av en *psykisk diagnos* fördelat på yrkesgrupp och kön. Inom Kommuner och regioner ser vi att risken för att råka ut för ett långvarigt sjukfall med *psykisk diagnos*, med några undantag, är minst dubbelt så hög för kvinnor som för män oavsett yrkestillhörighet.

Högst risk för långvarig sjukfrånvaro med *psykisk diagnos* hade yrkesgrupperna *yrkesförare* och *socialt arbete*. Lägst risk för kvinnor hade *restaurang- och storköksarbete* och för män var risken lägst i yrkesgruppen *ingenjörer och tekniker*.

Diagram 18

Antal långa sjukfall med psykiska diagnoser per 1 000 sysselsatta 2023 efter yrkesgrupp och kön, Kommuner och regioner.

I **tabell 15** till **17** redovisas medianlängd för de sjukfall som varat i mer än 90 dagar eller lett till månadsersättning, fördelat på det år då sjukfrånvaron påbörjades och på yrkesgrupp. Medianlängd innebär den sjukfallslängd då hälften av sjukfallen har avslutats och hälften fortfarande pågår. Sjukfall som har lett till månadsersättning har vid denna medianberäkning räknats som att de blev 360 dagar långa, samma längd som den maximala sjukfrånvaro som Afa Försäkring betalar ut dagsersättning för.

I praktiken pågår de allra flesta månadsersättningsärenden betydligt längre än 360 dagar, men för medianberäkningen saknar detta betydelse då mer än hälften av sjukfallen för samtliga yrkesgrupper avslutas innan dag 360. När man läser tabellerna bör man ha i åtanke att de redovisade medianlängderna inte avser samtliga sjukfall inom de olika yrkesgrupperna utan endast de sjukfall som varat i mer än 90 dagar. De flesta sjukfall avslutas redan innan de blivit så långa. Tabellerna är sorterade efter medianlängd 2023, med de yrkesgrupper som har högst medianlängd överst i tabellerna.

Ser man till samtliga yrkesgrupper inom Kommuner och regioner har kvinnor ett högre medianvärde än män, med en medianlängd av sjukfrånvaron på 271 dagar jämfört med 255 dagar för män.

En faktor som påverkat medianlängderna mellan åren är antalet sjukfall som avslutats vid dag 180, då Försäkringskassan i normalfallet prövar arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden. Regeringen stoppade tillfälligt dessa prövningar från den 21 december 2020. Stoppet varade till och med 15 mars 2021, då en permanent regelförändring trädde i kraft.

Den permanenta regelförändringen innebär att bedömningen av arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden efter dag 180 ska skjutas upp, om *överbäggande skäl* talar för att den försäkrade senast dag 365 kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren i samma omfattning som tidigare. Undantaget *överbäggande skäl* har börjat användas i hög utsträckning vilket inneburit att betydligt färre sjukfall avslutats vid dag 180 efter år 2020. Samtidigt har antalet sjukfall som fortfarande pågår vid dag 360 ökat påtagligt vilket resulterat i ökade medianlängder 2021 och 2022. 2023 minskade medianlängden men ligger fortfarande högre än för åren innan regelförändringen.

Foto: Plattform, JohnérBildbyrå

Tabell 15

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månad ersättning 2019–2023, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2023. Kommuner och regioner, kvinnor och män.

Yrkesgrupp	Median 2019	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Antal långa sjukfall 2023
Biblioteks- och arkivassistenter m.fl.	275	209	308	343	348	52
Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)	224	225	321	326	332	112
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	219	254	304	241	303	103
Kontors- och kundserviceyrken	230	227	290	305	293	1 344
Ingenjörer och tekniker	235	244	304	301	286	137
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	262	255	280	304	277	207
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	243	260	255	319	276	59
Socialt arbete	227	214	274	301	276	1 639
Sjuksköterskor och barnmorskor	210	217	254	269	276	2 287
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	228	213	262	289	275	1 080
Läkare	221	224	273	278	275	396
Lärare och skolledare	215	228	271	272	275	2 434
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	239	236	283	287	272	419
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	213	228	289	274	270	497
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	235	220	265	247	270	36
Tandvårdsarbete	195	204	237	242	268	366
Förskollärare och fritidspedagoger	207	219	268	273	267	2 109
Fastighetsskötare, expeditivakter, renhållningsarbetare m.fl.	196	212	236	278	266	424
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	204	208	267	272	265	9 397
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	207	217	270	270	264	2 774
Städare och fönsterputsare	196	206	253	266	264	591
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	205	267	293	286	255	115
Restaurang- och storköksarbete	201	209	252	259	249	856
Laboratorieingenjörer, tandtekniker och ortopedingenjörer m.fl.	214	247	360	223	241	21
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	237	196	255	236	236	179
Yrkesförare	202	186	248	251	231	133
Metall- och övrigt industriellt arbete	197	193	240	260	229	117
CI utbildning	220	241	296	256	226	26
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	180	180	215	201	220	74
Textil-, skinn och läderindustriarbete	190	185	357	229	207	34
Brandpersonal	162	181	183	208	207	47
Väktare, ordningsvakter	194	251	204	307	202	42
Försäljare inom handel m.m.	181	274	246	252	197	24
Övriga yrkesgrupper						552
Samtliga yrkesgrupper	210	214	268	275	269	28 683

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 16

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2019–2023, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2023. Kommuner och regioner, kvinnor.

Yrkesgrupp	Median 2019	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Antal långa sjukfall 2023
Metall- och övrigt industriellt arbete	317	202	295	300	348	27
Ingenjörer och tekniker	217	263	291	307	329	75
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare	237	310	262	306	308	47
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	226	281	304	246	299	86
Kontors- och kundserviceyrken	229	227	293	305	295	1 277
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	262	255	287	292	290	168
Läkare	226	231	269	279	281	299
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	243	220	286	251	280	77
Sjuksköterskor och barnmorskor	211	216	255	269	279	2 114
Lärare och skolledare	213	230	276	277	278	2 044
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	229	215	269	289	276	909
Socialt arbete	227	213	274	294	274	1 482
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	213	227	295	273	270	465
Tandvårdsarbete	197	205	238	243	270	354
Förskollärare och fritidspedagoger	206	220	270	274	269	2 020
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	249	238	292	281	268	354
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	203	206	268	274	266	8 585
Städare och fönsterputsare	198	205	256	277	265	547
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	206	217	271	272	265	2 549
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	230	235	240	360	260	24
Restaurang- och storköksarbete	201	212	255	264	252	753
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	208	225	215	282	245	108
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	204	260	300	277	241	92
Yrkesförare	219	189	236	321	230	40
Väktare, ordningsvakter	189	265	240	297	216	26
Övriga yrkesgrupper						559
Samtliga yrkesgrupper	210	215	270	277	271	25 081

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 17

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månad ersättning 2019–2023, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2023. Kommuner och regioner, män.

Yrkesgrupp	Median 2019	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Antal långa sjukfall 2023
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik (H2)	205	207	294	218	334	17
Socialt arbete	225	217	271	327	301	157
CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan admin.	223	302	270	342	292	23
CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice	201	215	222	313	283	65
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	235	186	267	185	279	12
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	217	248	222	299	272	32
Fastighetsskötare, expeditivsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	191	205	262	278	268	316
Ingenjörer och tekniker	250	235	314	281	266	62
Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)	217	202	234	287	264	171
Läkare	204	192	284	264	263	97
Kontors- och kundserviceyrken	286	238	260	305	260	67
Städare och fönsterputsare	191	224	238	195	257	44
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	224	226	256	256	256	812
Lärare och skolledare	230	212	251	249	255	390
Förskollärare och fritidspedagoger	228	208	251	256	253	89
Sjuksköterskor och barnmorskor	202	222	238	266	247	173
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	222	210	270	250	243	225
Yrkesförare	193	184	253	244	235	93
Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)	281	278	264	360	227	39
Restaurang- och storköksarbete	203	189	214	223	226	103
Tandvårdsarbete	179	199	208	208	220	12
Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare		165	240	360	217	12
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	233	182	235	229	212	102
Metall- och övrigt industriellt arbete	196	190	225	253	211	90
Väktare, ordningsvakter				312	196	16
Övriga yrkesgrupper						383
Samtliga yrkesgrupper	212	210	252	263	255	3 602

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Yrke och kön – arbetare i privat sektor

I det här avsnittet presenterar vi statistik över långvarig sjukfrånvaro för de vanligaste yrkesgrupperna för privatanställda arbetare. Inom avtalsområde för privatanställda arbetare ersätts även sjukfall som varat 15–90 dagar, dessa redovisas i **bilaga 4b**.

Tabell 18 till **20** visar antal sjukfall år 2023 som har lett till minst 90 dagars sjukfrånvaro eller sjuk- eller aktivitetsersättning, fördelat på yrkesgrupp. För åren 2019 till 2023 redovisas risken, det vill säga antal personer per 1 000 sysselsatta som drabbats av ett långt sjukfall.

För två kvinnodominerade yrkesgrupper, *undersköterskor*, *vårdbiträden*, *personliga assistenter m.fl.* och *barnskötare*, *fritidsledare m.fl.*, redovisas risken endast för 2023. Detta då merparten av de sysselsatta inom dessa yrkesgrupper innan 2023 hade tjänstemannaavtal och därmed inte omfattades av AGS som omfattar privatanställda arbetare. Att fler yrkesgrupper omfattas 2023 påverkar även den totala risken för samtliga yrkesgrupper.

Tabell 18 redovisar uppgifter för båda könen och **tabell 19** och **20** redovisar uppgifter för kvinnor respektive män. Yrkesgrupperna som redovisas i dessa tabeller är de som har minst 10 sjukfall per yrkesgrupp. Tabell 18 innehåller fler yrkesgrupper än tabell 19 och 20, då vissa yrkesgrupper har för få långa sjukfall för att redovisas per kön. Uppgifterna om antalet sysselsatta inom respektive yrkesgrupp är hämtade från SCB:s yrkesstatistik.

Mellan 2022 och 2023 ökade den totala risken för både kvinnor och män. Kvinnor hade, med några undantag, en högre risk för långvarig sjukfrånvaro än män inom samma yrkesgrupp.

För yrkesgruppen *fastighetsskötare*, *expeditionsvakter*, *renhållningsarbetare m.fl.* är mönstret omvänt, här hade män högre risk än kvinnor, och detta gäller även för tidigare år. *Isolerings- och VVS-montörer* hade högst risk bland kvinnorna och för männen var det *städare* och *fönsterputsare* som hade högst risk. Totalt för båda könen var det *textil, skinn och läderindustriarbete* som hade högst risk, därefter *städare* och *fönsterputsare* och *golvläggare*. *Försäljare inom handel m.m.* och *restaurang- och storköksarbete* är två stora yrkesgrupper som hade låg risk för långvarig sjukfrånvaro. Detta beror delvis på att det är många unga som arbetar inom dessa yrkesgrupper.

Foto: Mostphotos

Tabell 18

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal långa sjukfall 2023 per yrkesgrupp. Privatanställda arbetare, kvinnor och män. Sorterat efter risk 2023.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal långa sjukfall 2023
Textil-, skinn och läderindustriarbete	29,6	27,5	33	29,4	38,8	212
Städare och fönsterputsare	29,2	30,3	31,1	28,7	31,3	2 001
Golvläggare	22,8	25,6	24,2	22,9	28,1	102
Livsmedelsarbete	25,6	24,4	26,4	27,4	28,0	592
Byggnadsmålare	20,5	22,5	22,8	23,9	27,3	354
Träindustriarbete	21,7	20,5	22,3	23,3	23,7	410
Skönhets- och kroppsterapeuter	17,3	17,2	15,4	19,3	22,7	145
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	21,4	20,2	20,9	19,3	22,7	2 666
Yrkesförare	22,2	23,5	22,1	20,8	21,5	1 955
Metall- och övrigt industriellt arbete	20,2	19,4	21,3	20,3	20,9	5 040
Takmontörer och glastekniker	20,5	16,8	22	18	20,8	128
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	22,9	13,6	17,5	14,9	20,1	52
Byggnadsträarbetare	18,9	18,2	16,5	18,3	19,3	956
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	16,8	16,9	17,6	16,5	18,5	1 533
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	10,2	8,9	12,9	14,3	18,4	96
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	18,3	14,8	17,4	15,5	17,7	127
Isolerings- och VVS-montörer	15,5	13,8	16,8	14,4	17,1	476
Pappers- och pappersmassearbetare	18,8	14,4	18,4	15,5	16,9	176
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	14,5	13,6	18,5	13,1	16,6	73
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.					15,3	1 684
varav Personliga assistenter	16,9	15	14,9	15,5	15,9	718
Väktare, ordningsvakter	12,9	16,6	15,3	14,6	15,0	296
Grafiskt arbete	12,4	13,2	16,4	16,1	14,5	62
Fastighetsskötare, expeditivskötare, renhållningsarbetare m.fl.	11,9	11,6	12,9	13,3	13,3	747
Elektriskt arbete	11,8	12,2	12,2	11,8	13,3	693
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	9,1	9,5	9,6	10,9	11,7	373
Försäljare inom handel m.m.	10,9	10,9	11,1	10,7	11,0	2 540
Barnskötare, fritidsledare m.fl.					10,2	306
Köksmästare och souschefer	8,6	9,5	10,6	11,8	9,6	27
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	9,1	9,8	8	8,8	9,5	51
Restaurang- och storköksarbete	6,9	6,6	5,7	5,5	7,4	820
Övriga yrkesgrupper						939
Total	17,4	17,2	17,9	17,2	17,9	25 632

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 19

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal långa sjukfall 2023 per yrkesgrupp. Privatanställda arbetare, kvinnor. Sorterat efter risk 2023.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal långa sjukfall 2023
Isolerings- och VVS-montörer	43,6	46,9	53,5	45,1	84,1	36
Byggnadsträarbetare	53,4	53,9	49,1	51	63,6	45
Textil-, skinn och läderindustriarbete	39,3	33,7	42,7	34,9	55,8	154
Byggnadsmålare	38,5	33,7	41,1	31,8	51,9	73
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	30,4	22,6	42,2	30,6	47,6	39
Träindustriarbete	39,6	34,7	40,2	38,7	47,4	132
Yrkesförare	42,6	40,1	45,6	42,6	43,8	386
Livsmedelsarbete	39,5	36,7	39	41,2	40,8	292
Elektriskt arbete	25,9	31,9	23,9	26,9	40,6	64
Metall- och övrigt industriellt arbete	35,1	33,3	40,3	36,7	39,3	1 479
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	31,5	30,2	32,4	29,5	35,6	941
Städare och fönsterputsare	32,9	32,8	34	32,2	34,7	1 434
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	23,2	25,3	25,3	20,7	30,2	91
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	7,1	11,6	16,8	26,4	29,2	15
Pappers- och pappersmassearbetare	33,4	21,3	26	24,7	29,0	54
Väktare, ordningsvakter	24,6	28,2	27,6	25	26,3	137
Skönhets- och kroppsterapeuter	19,3	19,1	17,2	22,9	25,8	134
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	14,5	15,9	16,1	18,2	22,0	200
Grafiskt arbete	10,7	15,1	17,7	24,5	20,3	20
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.					18,6	1 492
varav Personliga assistenter	20	17,9	18,1	19,3	19,9	623
Försäljare inom handel m.m.	14	14,4	14,3	14	14,3	2 068
Barnskötare, fritidsledare m.fl.					11,8	285
Fastighetsskötare, expeditivsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	8,1	8,3	10,6	10,4	10,7	150
Restaurang- och storköksarbete	9,6	8,7	7,7	7,5	9,9	543
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	6,5	7,3	6,4	8	7,3	31
Övriga yrkesgrupper						589
Total	22,3	22	23,2	22,3	22,5	10 884

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 20

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2019–2023 samt antal långa sjukfall 2023 per yrkesgrupp. Privatanställda arbetare, män. Sorterat efter risk 2023.

Yrkesgrupp	2019	2020	2021	2022	2023	Antal långa sjukfall 2023
Städare och fönsterputsare	22,5	25,8	26,0	22,4	25,2	567
Byggnadsmålare	18,6	21,3	20,9	23,1	24,3	281
Textil-, skinn och läderindustriarbete	18,6	20,5	22,3	23,7	21,4	58
Livsmedelsarbete	18,5	18,0	20,0	20,3	21,4	300
Yrkesförare	20,2	21,9	19,9	18,6	19,1	1 569
Träindustriarbete	18,7	18,0	19,1	20,4	19,1	278
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	18,8	17,5	17,6	16,4	19,0	1 725
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	22,7	22,0	16,2	12,0	18,7	20
Byggnadsträarbetare	18,3	17,6	16,0	17,8	18,7	911
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	16,6	16,6	17,4	16,4	18,1	1 442
Metall- och övrigt industriellt arbete	17,6	16,9	18,0	17,4	17,5	3 561
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	10,5	8,6	12,5	13,1	17,2	81
Isolerings- och VVS-montörer	15,1	13,3	16,4	14,0	16,1	440
Pappers- och pappersmassearbetare	15,8	13,0	16,8	13,6	14,2	122
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	13,2	12,7	13,7	14,2	14,1	597
Grafiskt arbete	13,0	12,6	16,1	13,8	12,7	42
Elektriskt arbete	11,4	11,6	11,9	11,3	12,4	629
Väktare, ordningsvakter	8,6	12,3	11,0	11,0	11,0	159
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	10,2	11,2	12,9	8,9	9,5	34
Skönhets- och kroppsterapeuter	5,6	7,1	6,9	3,8	9,2	11
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	7,0	6,9	7,1	8,1	7,6	173
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.					6,5	192
varav Personliga assistenter	9,7	8,1	7,2	6,9	7,0	95
Försäljare inom handel m.m.	5,7	5,1	5,7	5,1	5,5	472
Restaurang- och storköksarbete	4,2	4,5	3,7	3,4	4,9	277
Barnskötare, fritidsledare m.fl.					3,5	21
Övriga yrkesgrupper						786
Total	15,3	15,1	15,6	15	15,5	14 748

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

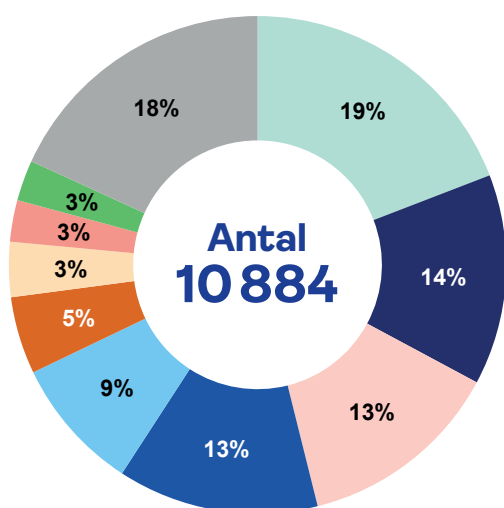
Diagram 19 och **diagram 20** visar de långa sjukfallen för privatanställda arbetare fördelade på de vanligaste yrkesgrupperna för kvinnor respektive män.

Diagram 19 visar att yrkesgrupperna försäljare inom handel m.m., metall- och övrigt industriellt arbete och städare och fönsterputsare tillsammans står för knappt hälften av kvinnornas långa sjukfall inom avtalsområdet. Inkluderar vi även undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl. och godshantering- och lagerarbete står dessa grupper för mer än två tredjedelar av kvinnornas långa sjukfall inom avtalsområdet.

Diagram 20 visar motsvarande fördelning på yrkesgrupper för män. De yrkesgrupper som står för störst andel av männens långa sjukfall är metall- och övrigt industriellt arbete, godshantering- och lagerarbete m.m., yrkesförare och murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl. Dessa fyra yrkesgrupper står för 57 procent av männens långa sjukfall.

Diagram 19

Nya långa sjukfall/månadsersättning för kvinnor 2023, efter yrkesgrupp, privatanställda arbetare.

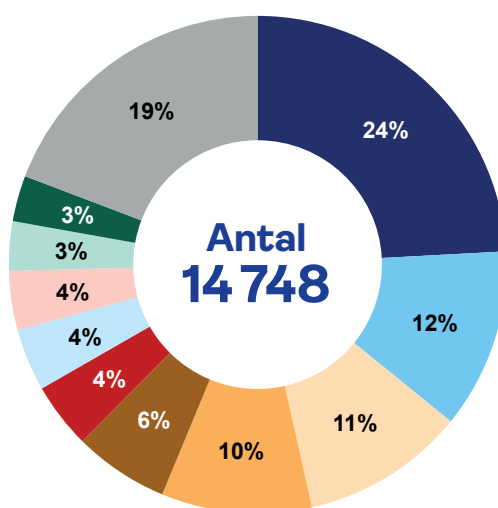

- Försäljare inom handel m.m.
- Metall- och övrigt industriellt arbete
- Städare och fönsterputsare
- Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
- Godshanterings- och lagerarbete m.m.
- Restaurang- och storköksarbete
- Yrkesförare
- Livsmedelsarbete
- Barnskötare, fritidsledare m.fl.
- Övriga yrkesgrupper

Diagram 20

Nya långa sjukfall/månadsersättning för män 2023, efter yrkesgrupp, privatanställda arbetare.

- Metall- och övrigt industriellt arbete
- Godshanterings- och lagerarbete m.m.
- Yrkesförare
- Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.
- Byggnadsträarbetare
- Elektriskt arbete
- Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.
- Städare och fönsterputsare
- Försäljare inom handel m.m.
- Isolerings- och VVS-montörer
- Övriga yrkesgrupper

Diagram 21 och **diagram 22** visar risk och åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro för olika yrkeskategorier inom avtalsområdet för privatanställda arbetare för kvinnor respektive män.

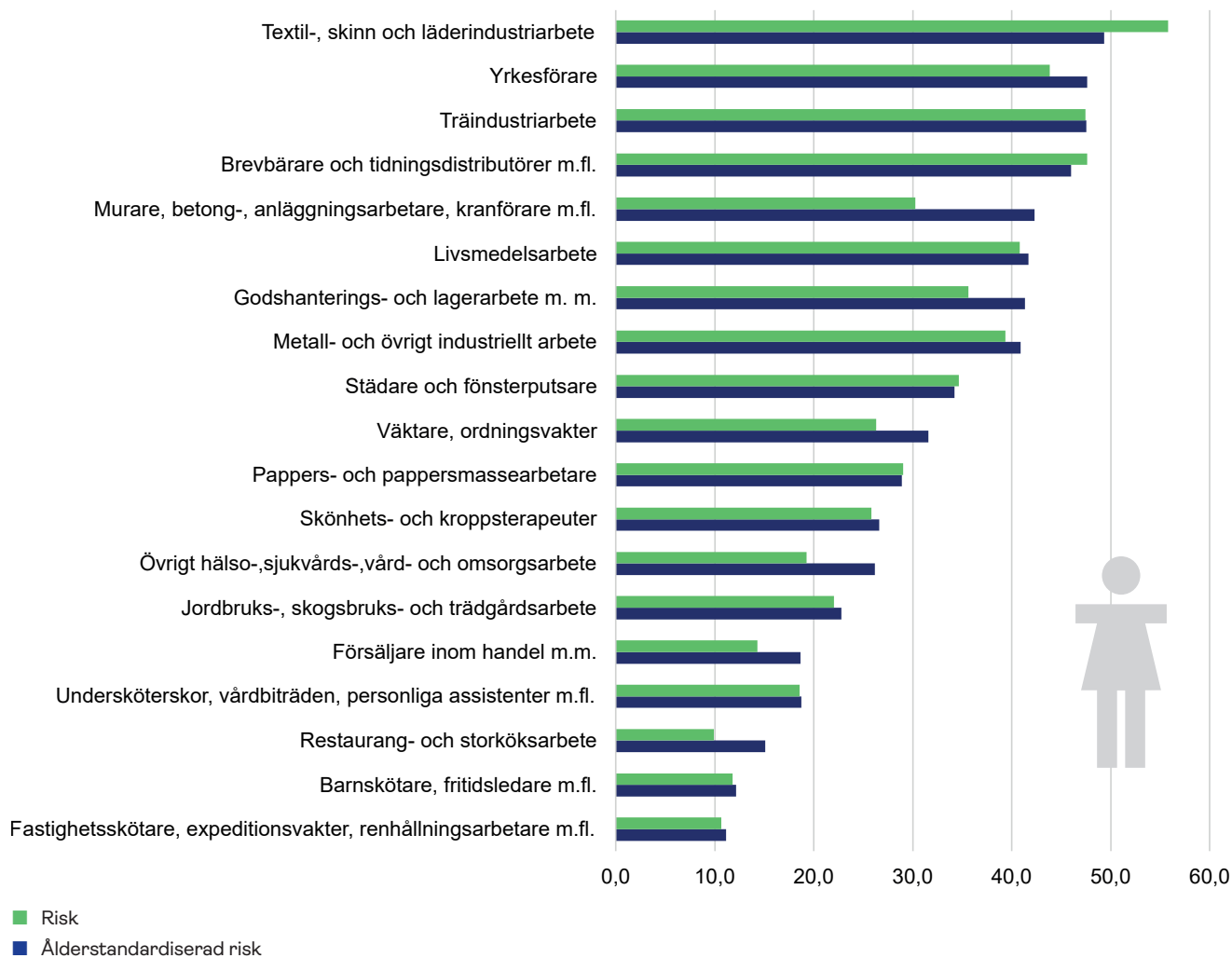
Bland kvinnorna har *textil-, skinn och läderindustriarbete*, *yrkesförare* och *träindustriarbetare* både högst risk och högst åldersstandardiserad risk. Yrkesgrupperna *murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.* och *godshanterings- och lagerarbete m.m.* är exempel på yrkesgrupper som har högre risk för långa sjukfall efter åldersstandardisering.

Åldersstandardisering

Det åldersstandardiserade måttet på antalet fall per 1 000 sysselsatta är beräknat som om åldersfördelningen i den specifika yrkesgruppen var densamma som åldersfördelningen på hela arbetsmarknaden. Syftet är att göra det möjligt att jämföra risken i yrkesgrupper där åldersfördelningen är ojämn. Eftersom risken för långvarig sjukfrånvaro ökar med stigande ålder blir effekten att yrkesgrupper med en lägre medelålder får ett högre åldersstandardiserat mått på antalet fall per 1 000 sysselsatta än det faktiska måttet och vice versa.

Diagram 21

Risk samt åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro för privatanställda arbetare, kvinnor, 2023.

För män är både risken och den åldersstandardiserade risken högst bland *golvläggare, städare och fönsterputsare* och *byggnadsmålare*. För män ser vi att bland andra *takmontörer och glastekniker* och

godshantering- och lagerarbete får högre risk med en åldersstandardisering. En omvänd effekt ser vi hos exempelvis *yrkesförare* och *pappers- och pappersmassearbete*, där risken blir lägre efter åldersstandardisering.

Diagram 22

Risk samt åldersstandardiserad risk för långvarig sjukfrånvaro för privatanställda arbetare, män, 2023.

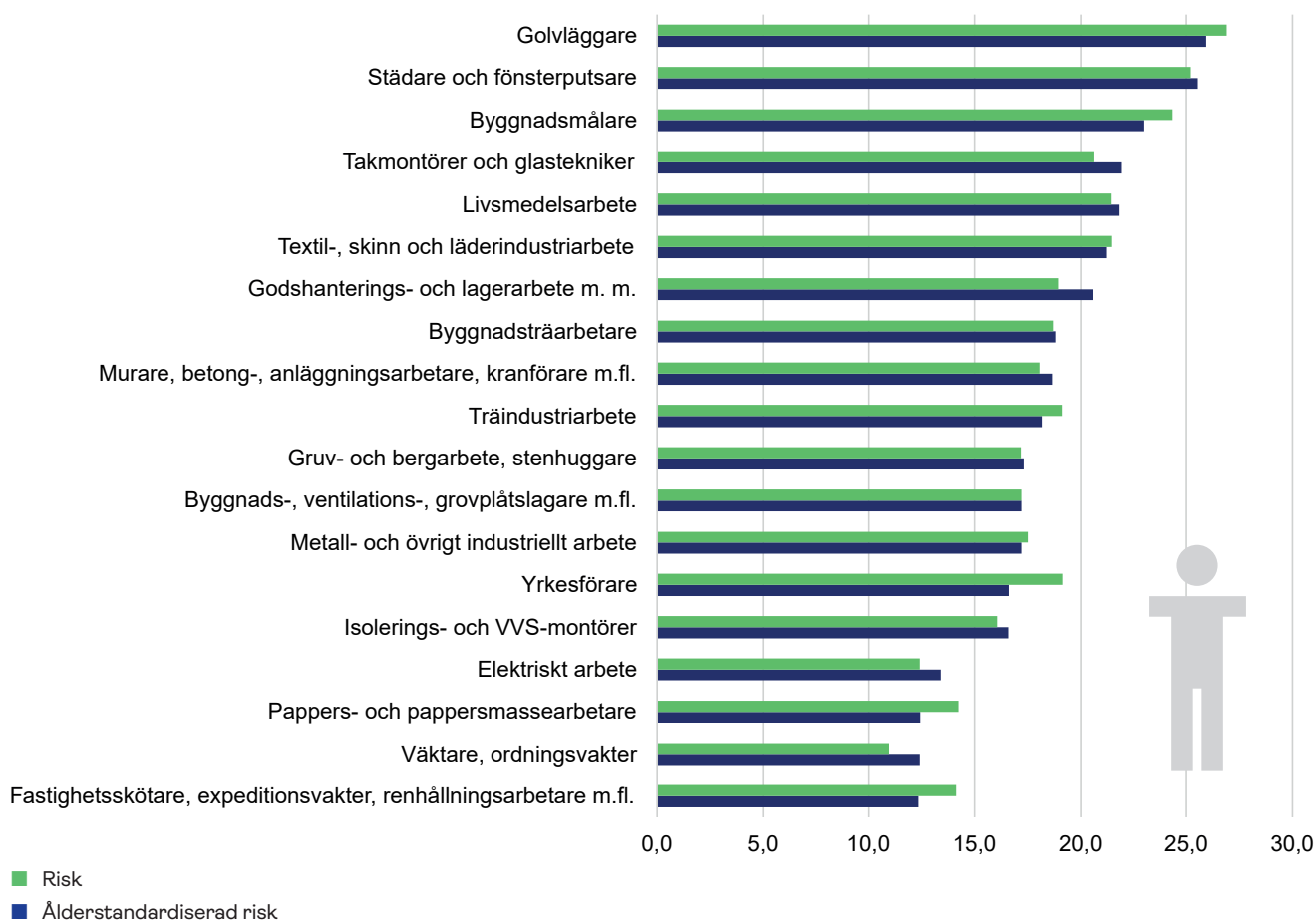
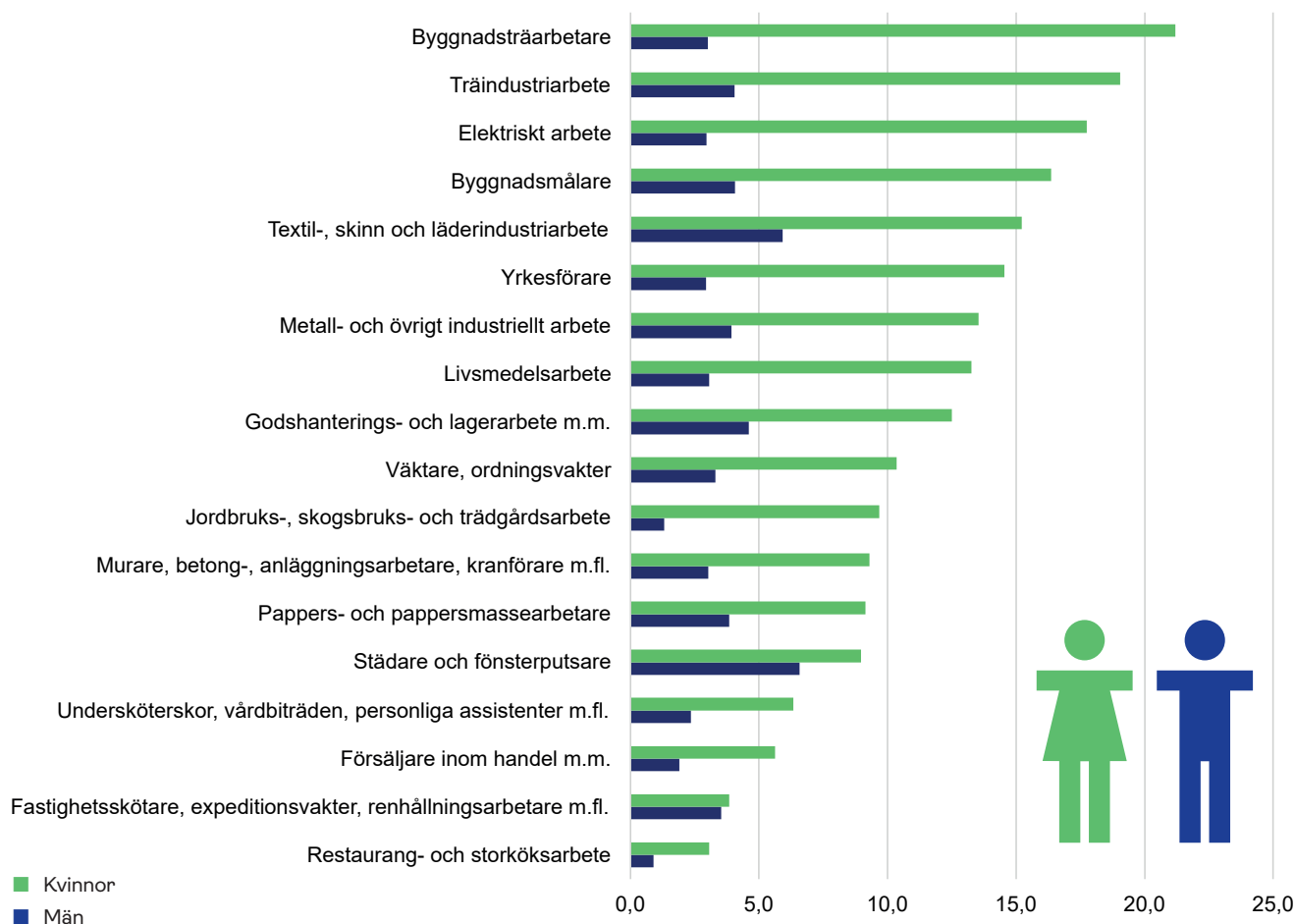

Diagram 23 visar risken att råka ut för långvarig sjukfrånvaro på grund av en *psykisk diagnos*, fördelat på yrke och kön inom avtalsområdet för privatanställda arbetare. Inom avtalsområdet ser vi att risken för att råka ut för ett långvarigt sjukfall med *psykisk diagnos*,

med ett par undantag, är minst dubbelt så hög för kvinnor oavsett yrkestillhörighet. Även mellan olika yrkesgrupper är skillnaden stor. För kvinnor har *byggnadsträarbetare* den högsta risken medan *städare och fönsterputsare* har högst risk bland män. Lägst risk finns inom *restaurang- och storköksarbete*.

Diagram 23

Antal långa sjukfall med psykiska diagnoser per 1 000 sysselsatta 2023 efter yrkesgrupp och kön, privatanställda arbetare.

I **tabell 21** till **23** redovisas medianlängd för de sjukfall som varat i mer än 90 dagar eller lett till månadsersättning uppdelat på det år då sjukfrånvaron påbörjades och på yrkesgrupp. Medianlängd innebär den sjukfallslängd då hälften av sjukfallen har avslutats och hälften fortfarande pågår. Sjukfall som har lett till månadsersättning har vid denna medianberäkning räknats som att de blev 360 dagar långa, samma längd som den maximala sjukfrånvaro Afa Försäkring betalar ut dagsersättning för.

För två kvinnodominerade yrkesgrupper, *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl. och barnskötare, fritidsledare m.fl.*, redovisas medianen endast för 2023. Detta då merparten av de sysselsatta inom dessa yrkesgrupper innan 2023 hade tjänstemannaavtal och därmed inte omfattades av AGS som omfattar

privatanställda arbetare. Att fler yrkesgrupper omfattas 2023 påverkar även den totala medianen för samtliga yrkesgrupper inom avtalsområdet.

I praktiken pågår de allra flesta månadsersättningsärenden betydligt längre än 360 dagar, men för medianberäkningen saknar detta betydelse då mer än hälften av sjukfallen för samtliga yrkesgrupper avslutas innan dag 360. När man läser tabellerna bör man ha i åtanke att de redovisade medianlängderna inte avser samtliga sjukfall inom de olika yrkesgrupperna utan endast de sjukfall som varat i mer än 90 dagar. De flesta sjukfall avslutas redan innan de blivit så långa. Tabellerna är sorterade efter medianlängd 2023, med de yrkesgrupper som har högst medianlängd överst i tabellerna.

Ser man till samtliga yrkesgrupper inom Privatanställda arbetare har kvinnor högre medianvärde än män, med en medianlängd av sjukfrånvaro på 203 dagar jämfört med 189,5 dagar för männen.

En faktor som påverkat medianlängderna mellan åren är antalet sjukfall som avslutats vid dag 180, då Försäkringskassan i normalfallet prövar arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden. Regeringen stoppade tillfälligt dessa prövningar från den 21 december 2020. Stoppet varade till och med 15 mars 2021 då en permanent regelförändring trädde i kraft.

Den permanenta regelförändringen innebär att bedömningen av arbetsförmågan mot hela arbetsmarknaden efter dag 180 ska skjutas upp, om *överbärande skäl* talar för att den försäkrade senast dag 365 kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren i samma omfattning som tidigare. Undantaget *överbärande skäl* har börjat användas i hög utsträckning vilket inneburit att betydligt färre sjukfall avslutats vid dag 180 efter år 2020. Samtidigt har antalet sjukfall som fortfarande pågår vid dag 360 ökat påtagligt vilket resulterat i ökade medianlängder 2021 och 2022. 2023 minskade medianlängden men ligger fortfarande högre än för åren innan regelförändringen.

Tabell 21

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månad ersättning 2019–2023, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2023. Privatanställda arbetare, kvinnor och män.

Yrkesgrupp	Median 2019	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Antal långa sjukfall 2023
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	183	176,5	264	213	325	51
Textil-, skinn och läderindustriarbete	180	183,5	231	214,5	239	212
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	180	181	199	219	229	73
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	,	,	,	,	217	1 684
varav Personliga assistenter	183	195,5	219	213	217	718
Restaurang- och storköksarbete	184	188	214	212	209,5	820
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	182,5	186	219	221	209	373
Pappers- och pappersmassearbetare	180	180	197	194	208	176
Städare och fönsterputsare	182,5	186	218	222	207	2 001
Försäljare inom handel m.m.	183	181	215	220	206	2 540
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	180	180	221	216	205	747
Takmontörer och glastekniker	182	196	180	192	204	128
Yrkesförare	180	183	199	203	200	1 955
Barnskötare, fritidsledare m.fl.					197	306
Träindustriarbete	168	180	198	201	196	410
Skönhets- och kroppsterapeuter	179	157	259	209	193	145
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	180	180	195	196	192,5	2 666
Livsmedelsarbete	180	180	196	200,5	190,5	592
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	183	166	196	200,5	189	127
Metall- och övrigt industriellt arbete	180	180	196	195	186	5 040
Byggnadsträarbetare	172	167	180	187	186	956
Golvläggare	167	181	177,5	164,5	185	102
Grafiskt arbete	159,5	197	210	234,5	184,5	62
Byggnadsmålare	180	182	180	194,5	184,5	354
Väktare, ordningsvakter	178	185	167	205	183,5	296
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	151	180	163,5	172	183	96
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	180	179	189	192	181	1 533
Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete	216	189	216,5	207	180,5	52
Isolerings- och VVS-montörer	175	178,5	183,5	196	180	476
Elektriskt arbete	169	177,5	175	196	179	693
Köksmästare och souschefer	216	169	158	223	175	27
Övriga yrkesgrupper						939
Samtliga yrkesgrupper	180	180	201	204	196	25 632

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 22

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2019–2023, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2023. Privatanställda arbetare, kvinnor.

Yrkesgrupp	Median 2019	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Antal långa sjukfall 2023
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	179	180	241	186,5	323	31
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	164	180	214,5	328	257	39
Textil-, skinn och läderindustriarbete	180	186	240	244,5	254,5	154
Grafiskt arbete	232,5	200	224	240	254,5	20
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	222,5	187	227	243,5	237	200
Fastighetsskötare, expeditivakter, renhållningsarbetare m.fl.	194	180	252	245	234	150
Byggnadsträarbetare	169	170	207	186,5	226	45
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.					217	1 492
varav Personliga assistenter	184	191,5	216,5	212	217	623
Yrkesförare	165	180	198	208	209	386
Livsmedelsarbete	180	180	204	212	208	292
Försäljare inom handel m.m.	185	181	217	223	206,5	2 068
Städare och fönsterputsare	180	182	219	221	206	1 434
Restaurang- och storköksarbete	183	187	215	207,5	205	543
Skönhets- och kroppsterapeuter	179	157	259	203	205	134
Elektriskt arbete	200	185	177	263	204,5	64
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	180	179	187	199	200	941
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	189	183	174	201,5	194	91
Barnskötare, fritidsledare m.fl.					191	285
Metall- och övrigt industriellt arbete	180	180	200	193	189	1 479
Träindustriarbete	173,5	182	184	201	186,5	132
Byggnadsmålare	176	189	172,5	180,5	184	73
Pappers- och pappersmassearbetare	164	210,5	199	192	183	54
Isolerings- och VVS-montörer	180	170,5	264	143,5	173	36
Gruv- och bergarbete, stenhuggare				178	172	15
Väktare, ordningsvakter	168	180	161	178	171	137
Övriga yrkesgrupper						589
Samtliga yrkesgrupper	180	181	210	212	203	10 884

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Tabell 23

Medianlängd för sjukfall som varat i minst 90 dagar eller lett till månadsersättning 2019–2023, per yrkesgrupp, sorterat efter median 2023. Privatanställda arbetare, män.

Yrkesgrupp	Median 2019	Median 2020	Median 2021	Median 2022	Median 2023	Antal långa sjukfall 2023
Barnskötare, fritidsledare m.fl.	,	,	,	,	356	21
Övrig servicepersonal och hemservicepersonal	183	173	264	271	332	20
Restaurang- och storköksarbete	193	189	207	227	220	277
Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.	182	187	184	180	216,5	34
Pappers- och pappersmassearbetare	180	168,5	197	197,5	214	122
Undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	,	,	,	,	213	192
varav Personliga assistenter	182	210	240,5	216	219	95
Städare och fönsterputsare	198	194	216	224	209	567
Träindustriarbete	164	179	204	201	205	278
Försäljare inom handel m.m.	180	181,5	203	213,5	201,5	472
Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.	180	180	215,5	215	201	597
Yrkesförare	181	184	200	203	198	1 569
Väktare, ordningsvakter	180	191	180	227,5	197	159
Textil-, skinn och läderindustriarbete	186,5	180	219	171,5	197	58
Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete	179,5	180	213,5	208	194	173
Gruv- och bergarbete, stenhuggare	150,5	180	158	170	190	81
Godshanterings- och lagerarbete m.m.	179	180	201	195	189	1 725
Metall- och övrigt industriellt arbete	178	180	194	196	186	3 561
Byggnadsmålare	180	181	182	195,5	185	281
Byggnadsträarbetare	173	166,5	180	187	184	911
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	179	179	189	191	181	1 442
Livsmedelsarbete	175,5	180	192,5	185	180,5	300
Isolerings- och VVS-montörer	175	179	181	200	180	440
Elektriskt arbete	168	176,5	175	193,5	178	629
Grafiskt arbete	141,5	196	207,5	230	173	42
Skönhets- och kroppsterapeuter	,	,	,	,	156	11
Övriga yrkesgrupper						786
Samtliga yrkesgrupper	180	180	196	199	189,5	14 748

Minst 10 sjukfall per yrkesgrupp.

Långvariga sjukfall 2007–2023 efter avtals- område, ålder och kön

I **diagram 24** till **diagram 27** redovisas långa sjukfall mätt som risk, det vill säga, antal nya sjukfall per 1 000 sysselsatta efter avtalsområde och kön per åldersgrupp. Värt att notera att för 2023 så utökas den äldsta åldersgruppen med en årskull på grund av ändrade försäkringsvillkor och avser då 56–65 år.

Diagram 24 redovisar utvecklingen för kvinnor inom avtalsområdet Kommuner och regioner för åren 2007–2023. Risken ökade 2023 för samtliga åldersgrupper utom för den äldsta gruppen 56–65 år. Störst var ökningen för åldersgruppen 26–35 år.

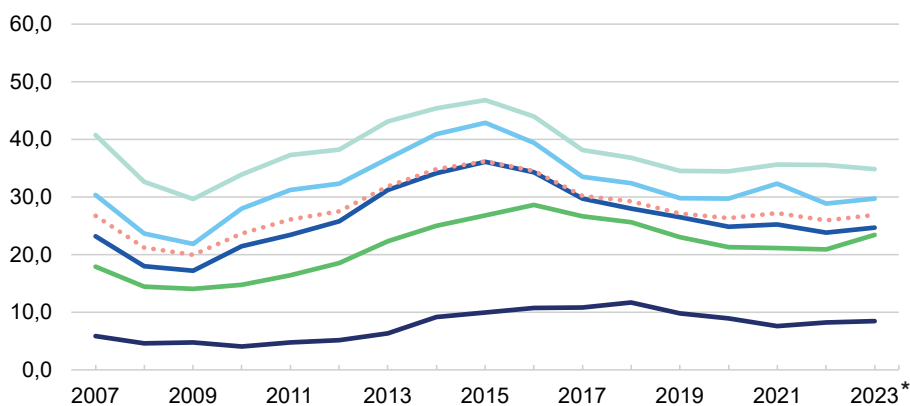
Diagram 25 redovisar utvecklingen för män inom avtalsområdet Kommuner och regioner för åren 2007–2023. Den totala risken ökade 2023. För åldersgrupperna 36–45 år och 56–65 år minskade risken något.

Diagram 26 redovisar utvecklingen för kvinnor inom avtalsområdet för privatanställda arbetare för åren 2007–2023. Den totala risken ökade något, men för samtliga grupper över 35 år minskade risken något.

Diagram 27 redovisar utvecklingen för män inom avtalsområdet för privatanställda arbetare för åren 2007–2023. Risken ökade totalt sett för 2023, ökningen utgjordes av en ökning i grupperna mellan 26 och 55 år. För både den yngsta och den äldsta gruppen minskade risken något.

Diagram 24

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta kvinnor, efter åldersgrupp, Kommuner och regioner.

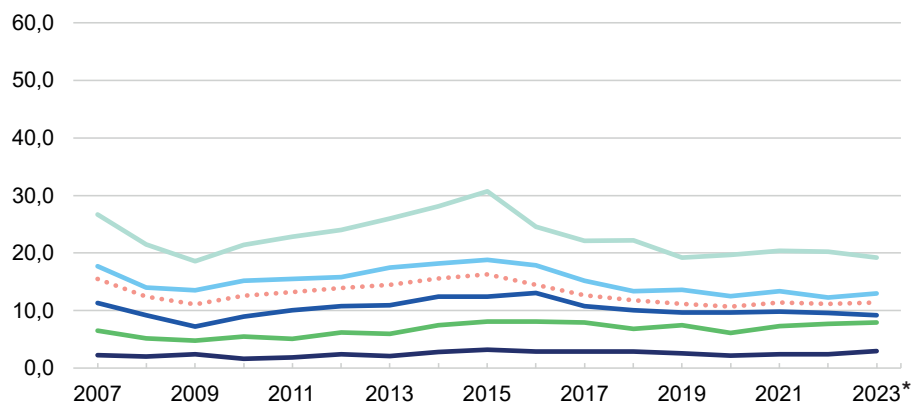

*Obs! 56–65 år 2023

Diagram 25

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta män, efter åldersgrupp, Kommuner och regioner.

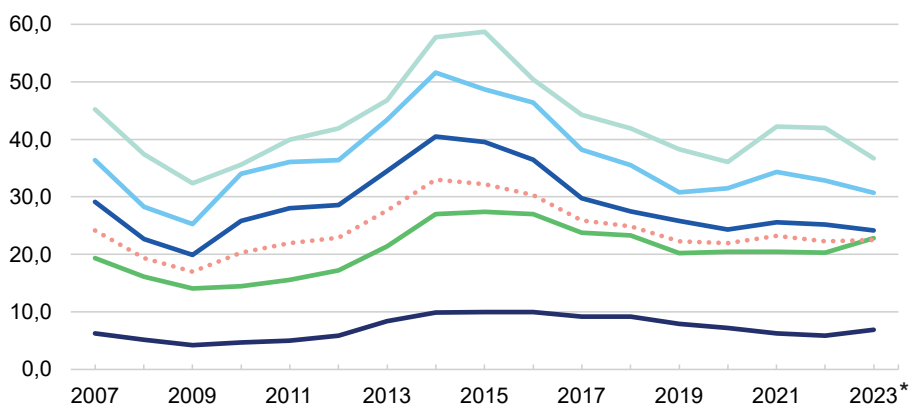

*Obs! 56-65 år 2023

Diagram 26

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta kvinnor, efter åldersgrupp, privatanställda arbetare.

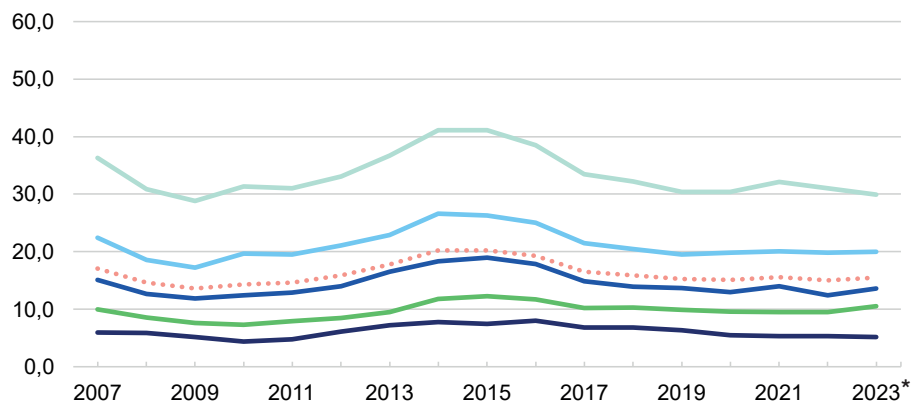

*Obs! 56-65 år 2023

Diagram 27

Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta män, efter åldersgrupp, privatanställda arbetare.

*Obs! 56-65 år 2023

Psykiska och muskuloskeletala diagnoser över tid

Diagram 28 och **diagram 29** visar den procentuella fördelningen av de två vanligaste diagnoserna, *psykiska* och *muskuloskeletala diagnoser*, vid långa sjukfall för åren 2007–2023. Diagrammen är uppdelade efter kön och avtalsområde.

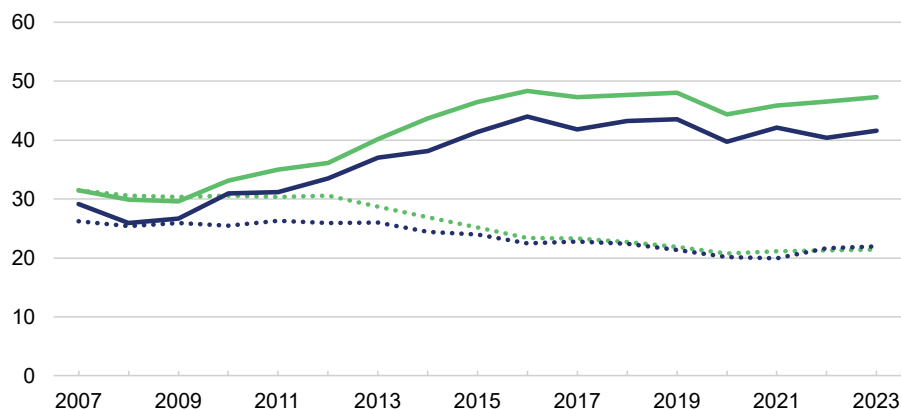
Diagram 28 visar utvecklingen inom avtalsområdet Kommuner och regioner. Andelen *psykiska diagnoser* ökade fram till och med 2016 för både kvinnor och män, men stabiliserades åren därefter. I samband med covid-19 pandemin 2020 minskade andelen *psykiska diagnoser* för både kvinnor och män men ökade sedan 2021. *Psykiska diagnoser* är den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro inom Kommuner och regioner.

Diagram 29 visar utvecklingen inom avtalsområdet för privatanställda arbetare. För kvinnor har andelen *psykiska diagnoser* sedan 2015 gått om andelen *muskuloskeletala diagnoser*. För män ökade andelen *psykiska diagnoser* fram till och med 2016, men är ännu inte i närheten av andelen *muskuloskeletala diagnoser*. I samband med covid-19 pandemin 2020 minskade andelen *psykiska diagnoser* för både kvinnor och män men ökade sedan 2021. *Muskuloskeletala diagnoser* är den vanligaste diagnosen för avtalsområdet i sin helhet.

Diagram 28

Andel i procent med muskuloskeletala eller psykiska diagnoser av alla sjukfall efter kön, Kommuner och regioner.

- Psykiska diagnoser kvinnor
- Muskuloskeletala diagnoser kvinnor
- Psykiska diagnoser män
- Muskuloskeletala diagnoser män

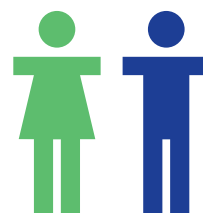
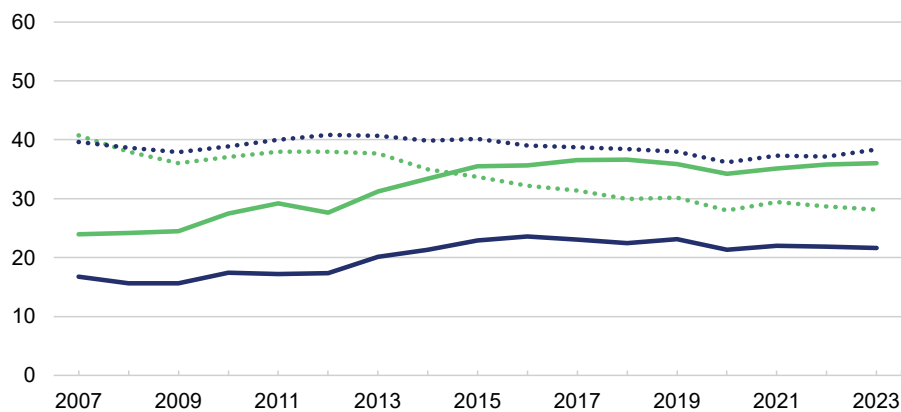
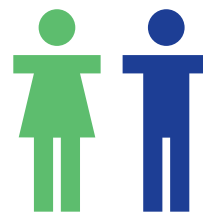

Diagram 29

Andel i procent med muskuloskeletala eller psykiska diagnoser av alla sjukfall efter kön, privatanställda arbetare.

- Psykiska diagnoser kvinnor
- Muskuloskeletala diagnoser kvinnor
- Psykiska diagnoser män
- Muskuloskeletala diagnoser män

De långa sjukfallens fördelning efter avtalsområde, ålder, kön och diagnos

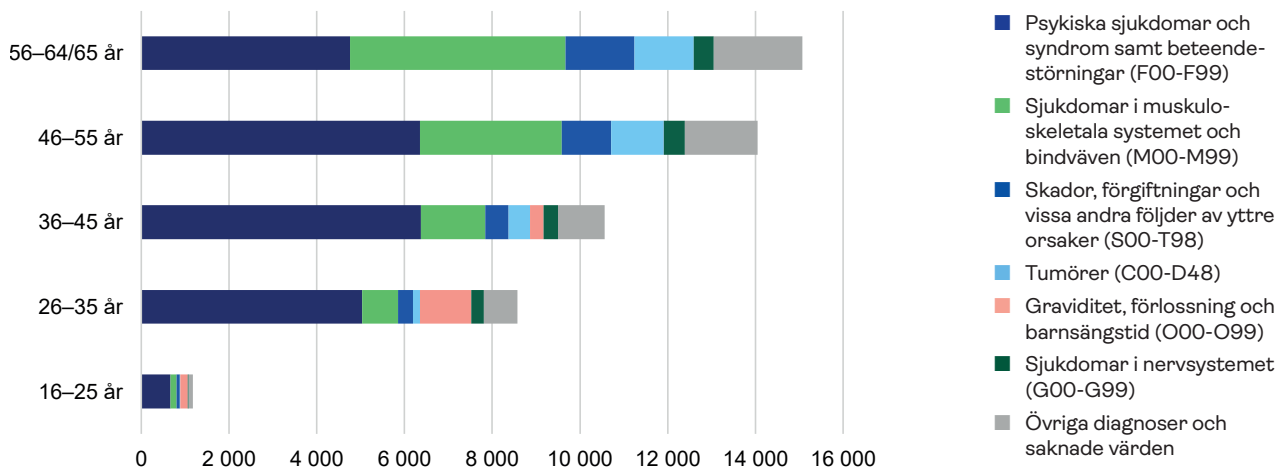
Diagram 30 till 33 redovisar sjukfallen efter ålder och diagnoskapitel för åren 2022 och 2023. De fyra diagrammen är uppdelade efter avtalsområde och kön. Den äldsta åldersgruppen innehåller för 2022 statistik över sjukfall till och med 64 års ålder, för 2023 till och med 65 års ålder. Det beror på ändrade försäkringsvillkor som gör att den äldsta åldersgruppen utökas med en årskull 2023.

Diagram 30 visar de vanligaste förekommande diagnoserna för kvinnor anställda inom Kommuner och regioner. Upp till 55 års ålder dominerar *psykiska diagnoser*. Därefter ökar andelen *muskuloskeletala diagnoser* och blir då ungefär lika vanligt förekommande som *psykiska diagnoser*. För män inom Kommuner och regioner ser vi i **diagram 31** ett liknande mönster. För män över 55 år är *tumörer* den tredje vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro.

Diagram 32 och diagram 33 visar de vanligaste förekommande diagnoserna fördelade efter ålder och kön för privatanställda arbetare. Från 46 års ålder är *muskuloskeletala diagnoser* vanligast bland kvinnor som arbetar inom avtalsområdet. Bland kvinnor under 46 år är *psykiska diagnoser* vanligast. Bland män är det *muskuloskeletala diagnoser* som är dominerande i alla åldersgrupper från 36 års ålder och uppåt. För män mellan 26 och 35 år är *psykiska diagnoser* vanligast. För män i åldersgruppen 16–25 år är *psykiska diagnoser* och *muskuloskeletala diagnoser* ungefär lika vanligt förekommande. Unga kvinnor har en betydande andel *graviditetsrelaterade diagnoser*.

Diagram 30

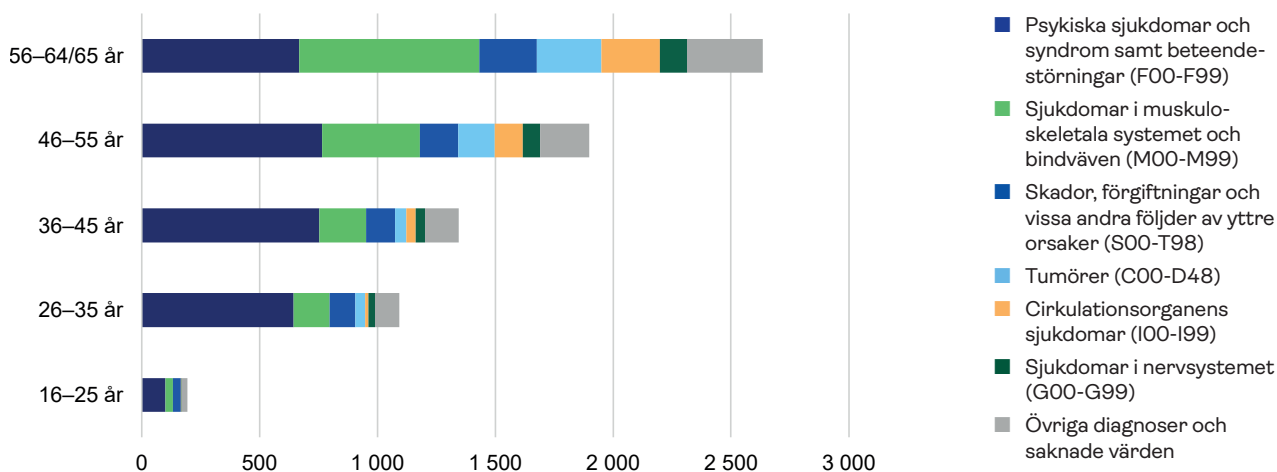
Nya sjukfall för kvinnor med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2022 och 2023, efter de vanligaste diagnoskapitlen, och åldersgrupp, Kommuner och regioner.

Minst 10 sjukfall per diagnoskapitel och åldersgrupp.

Diagram 31

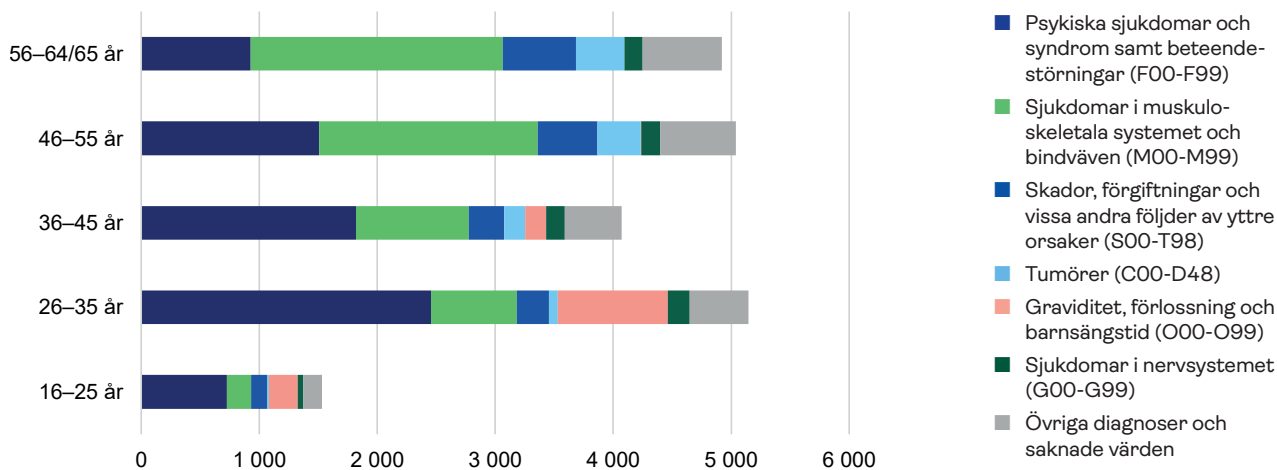
Nya sjukfall för män med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2022 och 2023, efter de vanligaste diagnoskapitlen, och åldersgrupp, Kommuner och regioner.

Minst 10 sjukfall per diagnoskapitel och åldersgrupp.

Diagram 32

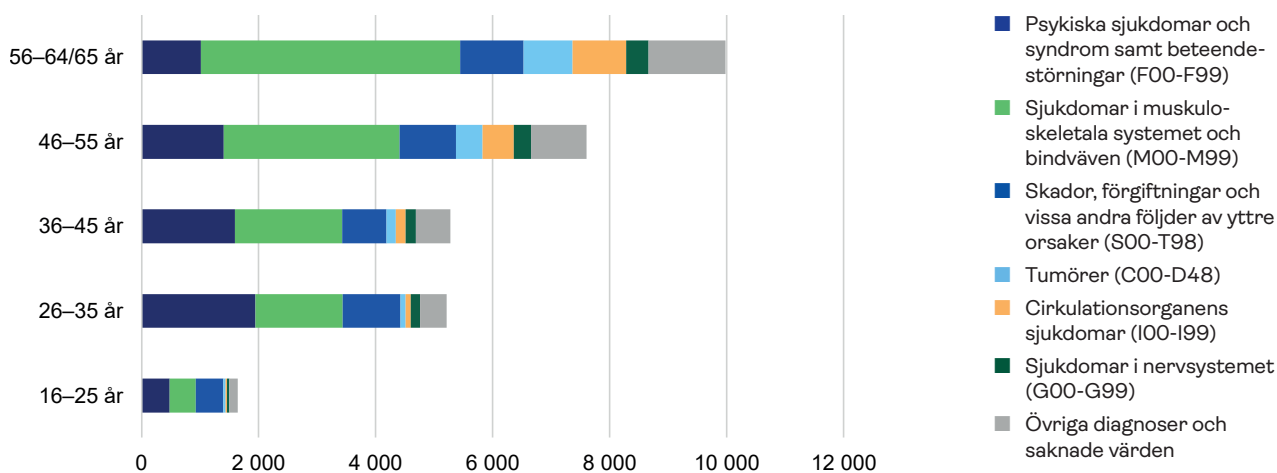
Nya sjukfall för kvinnor med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2022 och 2023, efter de vanligaste diagnoskapitlen, och åldersgrupp, privatanställda arbetare.

Minst 10 sjukfall per diagnoskapitel och åldersgrupp.

Diagram 33

Nya sjukfall för män med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2022 och 2023, efter de vanligaste diagnoskapitlen, och åldersgrupp, privatanställda arbetare.

Minst 10 sjukfall per diagnoskapitel och åldersgrupp.

Sjukfall med samsjuklighet

I det här avsnittet beskriver vi långvarig sjukfrånvaro med samsjuklighet, för avtalsområdena Kommuner och regioner och privatanställda arbetare. Med samsjuklighet menas här att den sjukskrivne på sitt läkarintyg har fler än en och upp till tre diagnoskoder, enligt klassificeringsstandarderna ICD-10, Socialstyrelsen 2025. 48 procent av samtliga långa sjukfall inom Kommuner och regioner 2022 och 2023 har fler än en diagnoskod på läkarintyget. Motsvarande siffra för privatanställda arbetare är 42 procent.

Diagnoskapitel och diagnoskoder

Diagnoskapitel innehåller flera diagnoskoder. Ett exempel på diagnoskapitel är Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (F00-F99). Det kapitlet innehåller 450 unika diagnoskoder.

Kombinationer av diagnoskapitel vid samsjuklighet

Inom Kommuner och regioner står kvinnor för 88 procent av de långa sjukfallen med samsjuklighet, och män för 12 procent. I **diagram 34** redovisas de vanligaste kombinationerna av diagnoskapitel vid långvarig sjukfrånvaro med fler än en diagnoskod. För både kvinnor och män är en kombination av flera *psykiska diagnoser* vanligast, och näst vanligast är en kombination av flera *muskuloskeletala sjukdomar*.

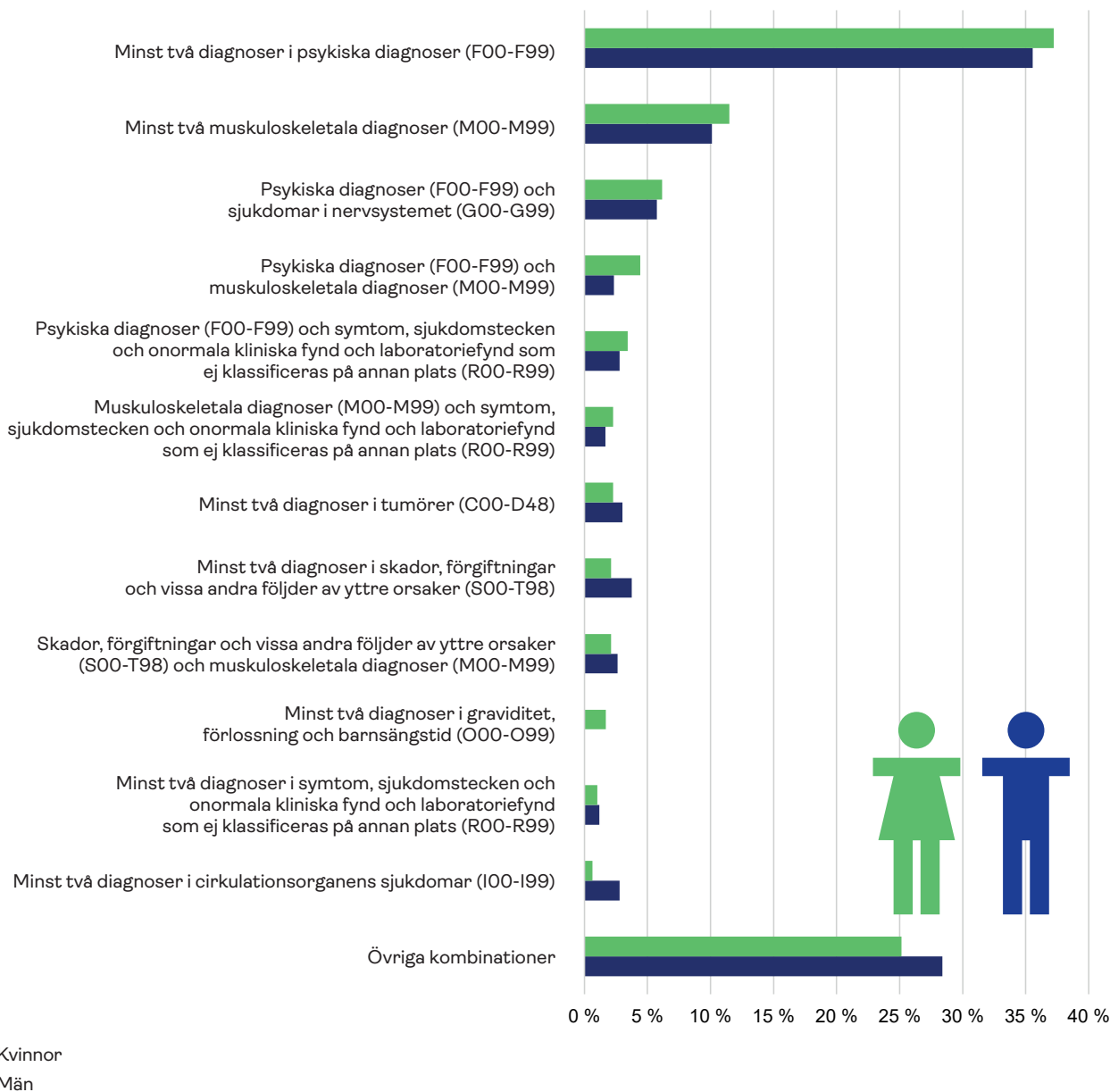
I **diagram 35** visas motsvarande fördelning för privatanställda arbetare. Här står kvinnor för 45 procent av den långvariga sjukfrånvaron med samsjuklighet och

män för 55 procent. För kvinnor är det vanligast med en kombination av flera *psykiska diagnoser*, följt av en kombination av flera *muskuloskeletala sjukdomar*. För män är det istället vanligast med en kombination av flera *muskuloskeletala sjukdomar*, medan en kombination av flera *psykiska diagnoser* är näst vanligast.

När enbart ett diagnoskapitel redovisas i **diagram 34** och **35** betyder det att diagnoskapitlet förekommer som både första och andra diagnos. Övriga kombinationer är resterande diagnoskapitel (A00-U99) i olika konstellationer utöver de vanligaste som redovisas i diagrammen.

Diagram 34

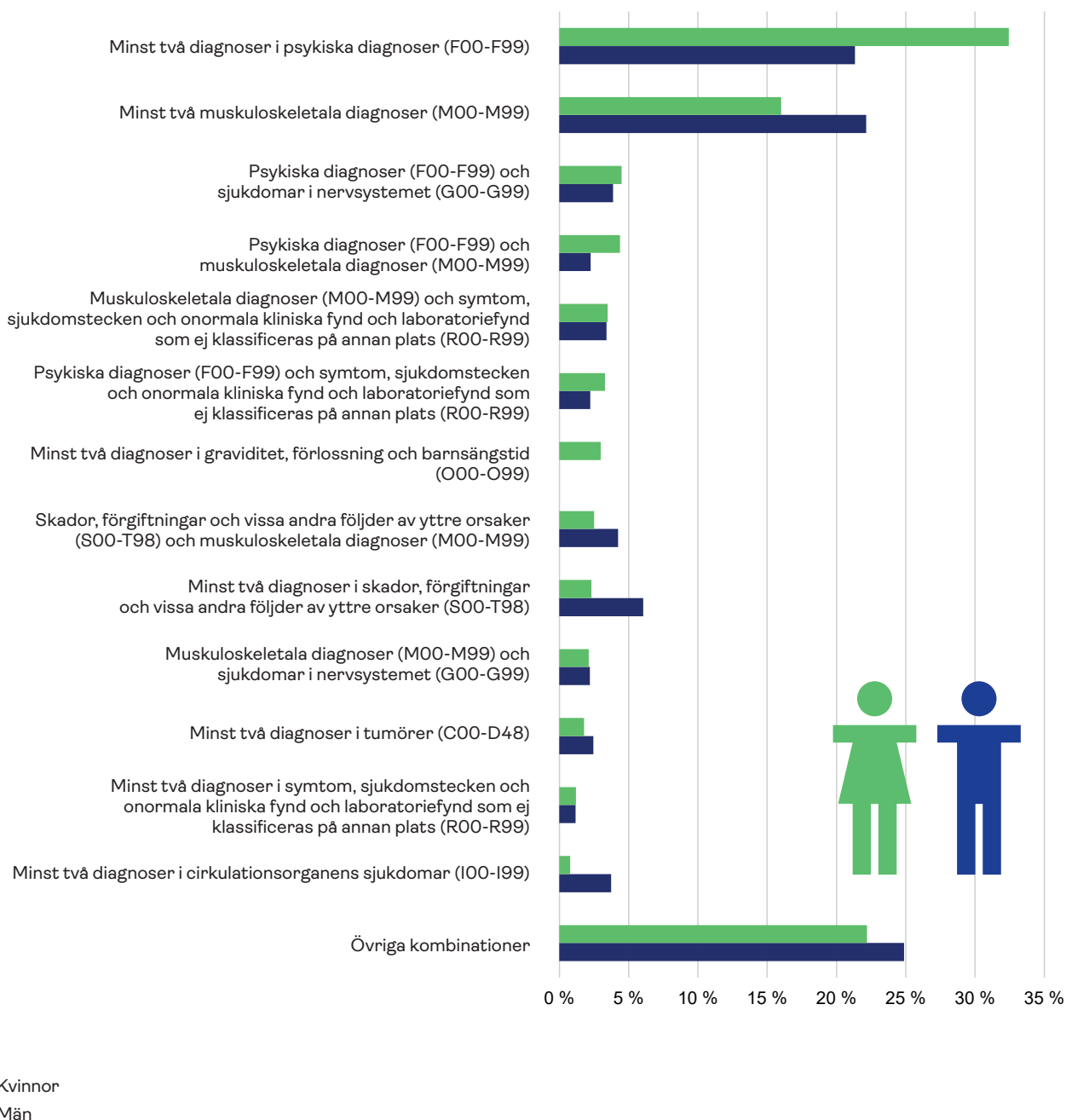
De vanligaste kombinationerna av diagnoskapitel vid fler än en diagnos, uppdelat på kön och som andel av samtliga sjukfall med samsjuklighet. Nya sjukfall 2022–2023, Kommuner och regioner.

När enbart ett diagnoskapitel redovisas i diagrammet betyder det att diagnoskapitlet förekommer som både första och andra diagnos. Övriga kombinationer är resterande diagnoskapitel (A00-U99) i olika konstellationer utöver de vanligaste som redovisas i diagrammen.

Diagram 35

De vanligaste kombinationerna av diagnoskapitel vid fler än en diagnos, uppdelat på kön och som andel av samtliga sjukfall med samsjuklighet. Nya sjukfall 2022–2023, privatanställda arbetare.

När enbart ett diagnoskapitel redovisas i diagrammet betyder det att diagnoskapitlet förekommer som både första och andra diagnos. Övriga kombinationer är resterande diagnoskapitel (A00-U99) i olika konstellationer utöver de vanligaste som redovisas i diagrammen.

Sjukfall som medfört månadsersättning efter kön och avtalsområde 2017–2022

Afa Försäkring betalar ut månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning som omfattas av AGS eller AGS-KL. I **tabell 24** redovisas antalet sjukfall som lett till månadsersättning per 1 000 sysselsatta. Årtalen avser det år som sjukfallen börjat och inte det år som månadsersättningen beviljats. Statistiken är avläst med två års eftersläpning och redovisas därför till och med 2022.

Det skedde en betydande minskning av antalet sjukfall som leder till månadsersättning mellan 2017 och 2019, både inom Kommuner och regioner och inom gruppen privatanställda arbetare. Detta sammanfaller med en

minskning av antalet nybeviljade sjukersättningar hos Försäkringskassan. Ökad andel avslag på ansökan om sjukersättning är en förklaring. En annan förklaring är att sjukersättning börjat beviljats senare i sjukfall efter att den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen avskaffades 2016.

Från och med 1 september 2022 gäller särskilda regler för sjukersättning för personer över 60 år. Regeländringen innebär att fler äldre kan beviljas sjukersättning av Försäkringskassan. Detta har haft tydlig effekt på risken för 2021 och 2022, vilken ökat påtagligt jämfört med åren innan.

Tabell 24

Nya sjukfall som har lett till månadsersättning 2017–2022, per 1 000 sysselsatta efter kön och avtalsområde.

	Kön	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kommuner och regioner	Kvinnor	0,20	0,19	0,16	0,13	0,27	0,43
	Män	0,18	0,13	0,12	0,14	0,15	0,23
	Total	0,20	0,17	0,15	0,13	0,24	0,38
Privatanställda arbetare	Kvinnor	0,20	0,19	0,15	0,15	0,25	0,45
	Män	0,19	0,16	0,11	0,12	0,25	0,39
	Total	0,19	0,17	0,12	0,13	0,25	0,40

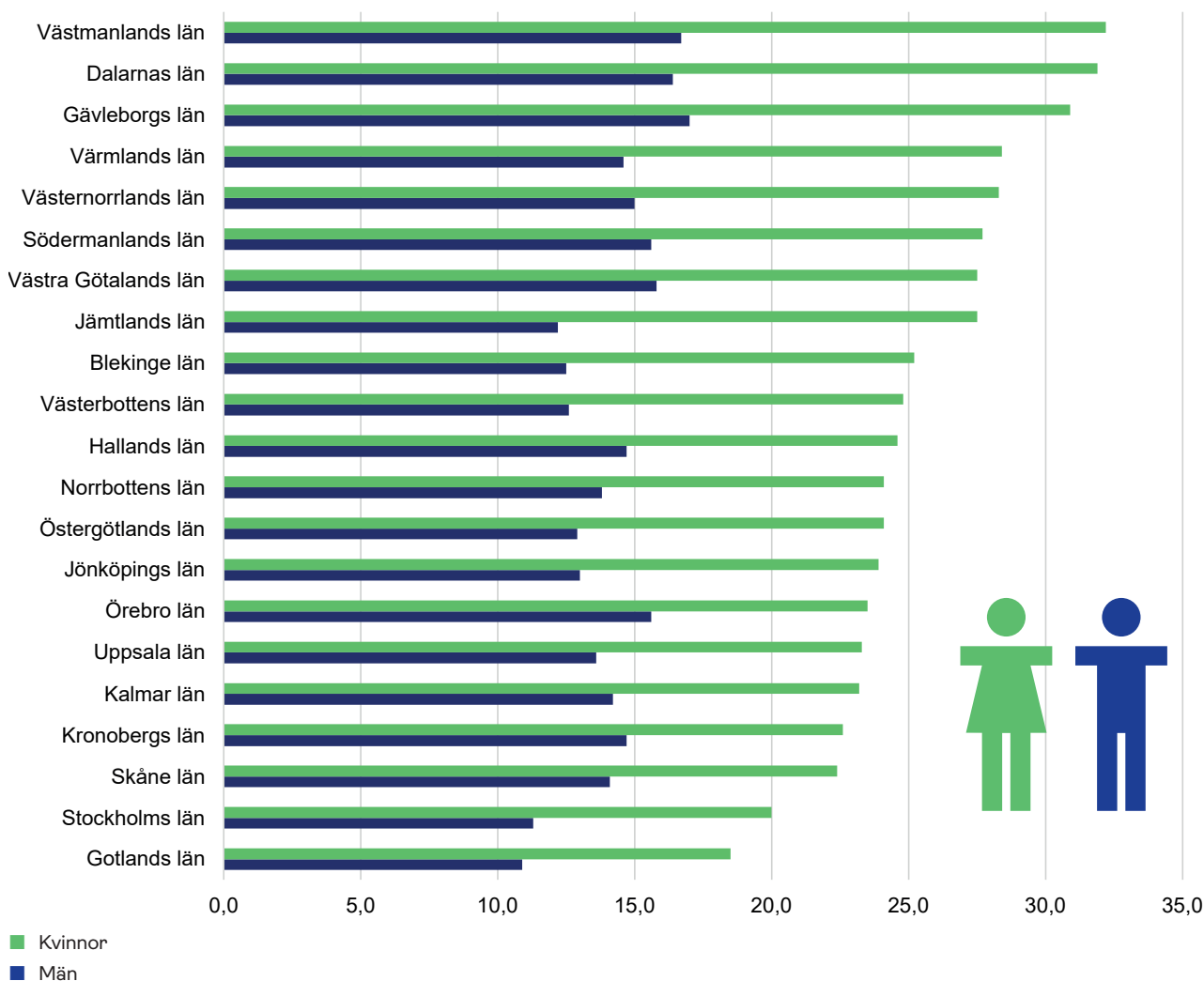
Antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta efter län och kön

Diagram 36 visar antal fall av långvarig sjukfrånvaro per 1 000 sysselsatta 2023 fördelat på län och kön. Den regionala spridningen av antalet långvariga sjukfall per 1 000 sysselsatta totalt visas i form av en kartbild (**karta 2**). Totalt var risken högst i Västmanlands län, med 24,8 sjukfall per 1 000 sysselsatta, och lägst i Gotlands län, med 14,9 sjukfall per 1 000 sysselsatta.

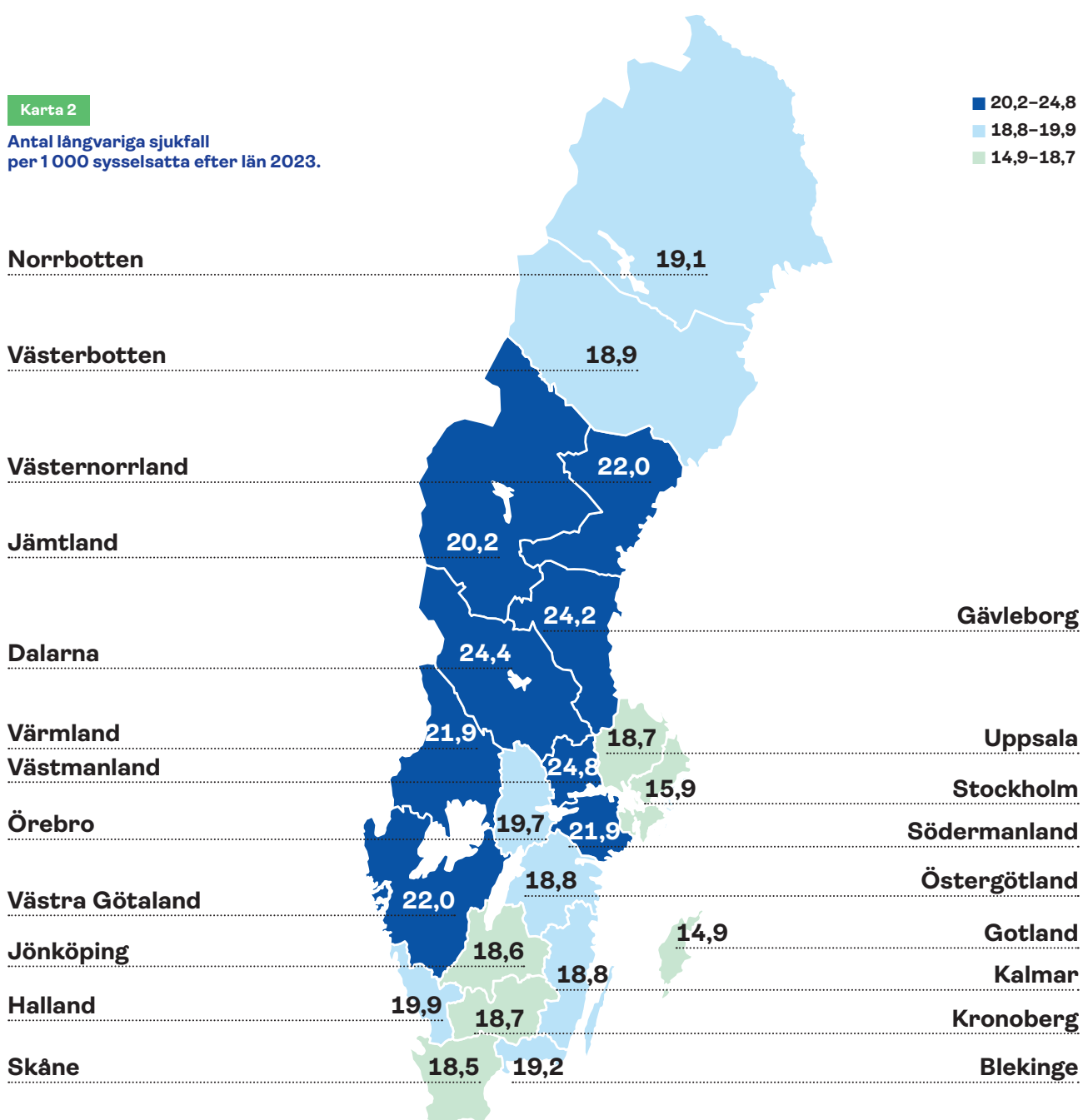
Kvinnor hade 2023 fler långa sjukfall per 1 000 sysselsatta än män i samtliga län. Under 2023 var risken för kvinnor högst i Västmanlands län, med 32,2 långa sjukfall per 1 000 sysselsatta. Lägst risk för kvinnor hade Gotlands län med 18,5. För män var risken högst i Gävleborgs län med 17,0, lägst var risken i Gotlands län med 10,9.

Diagram 36

Risk (antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta) 2023 efter län och kön.

Störst var skillnaden i risk mellan könen i Västmanlands och Dalarnas län, med drygt 15 sjukfall per 1 000 sysselsatta. Minst skillnad i risk mellan könen hade Gotlands län, med knappt 8 sjukfall per 1 000 sysselsatta. Skillnaden mellan länen kan delvis förklaras av skillnader i näringslivsstrukturen. Risken är beräknad efter var den sjukskrivna personen bor och inte utifrån var arbetsplatsen är belägen.

Bilagor

Bilaga 1 – Tabell 25

Arbetsolycksfall som orsakat dödsfall 2023.

Händelse	Antal
Fall från höjd	8
Klämskador, övriga	4
Något ramlar, tippar, välter eller rasar	3
Kemikalie	2
Skuren av kniv	2
Maskiner för bearbetning och framställning	1
Trafikolycka	1
Hetta, eld, explosion, svets, el eller kyla	1
Övriga händelser	2
Total	24

Bilaga 2a – Tabell 26

Arbetssjukdomar som orsakat dödsfall med insjuknandeår 2013–2023, efter diagnos.

Diagnos	Antal
Tumörsjukdomar	108
Covid-19	8
Övriga diagnoser	14
Total	130

Bilaga 2b – Tabell 27

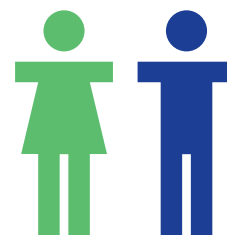
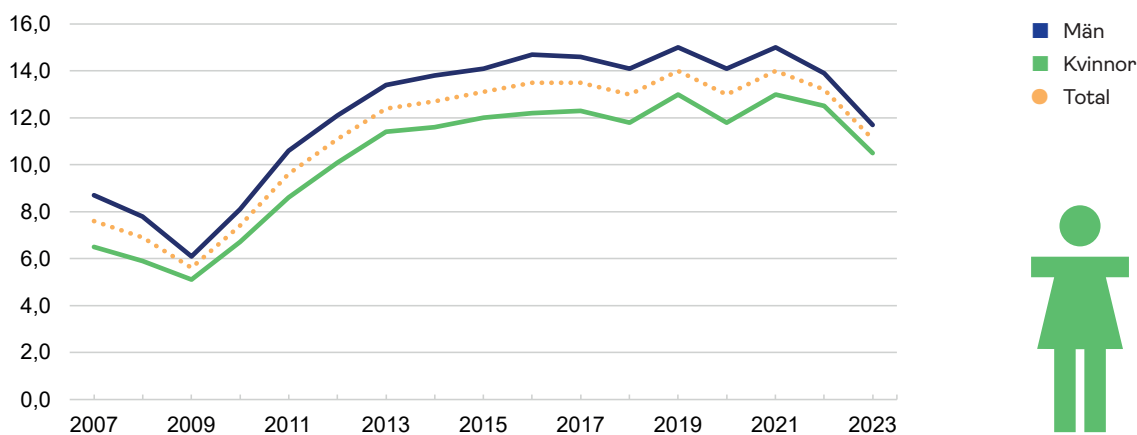
Arbetssjukdomar som orsakat dödsfall 2013–2023, efter yrkesgrupp.

Yrkesgrupp	Antal
Metall- och övrigt industriellt arbete	31
Isolerings- och VVS-montörer	13
Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.	9
Byggnadsträarbetare	9
Elektriskt arbete	6
Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.	5
Övriga yrkesgrupper	57
Total	130

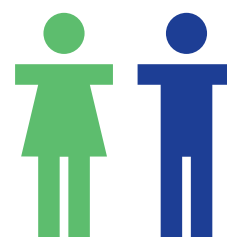
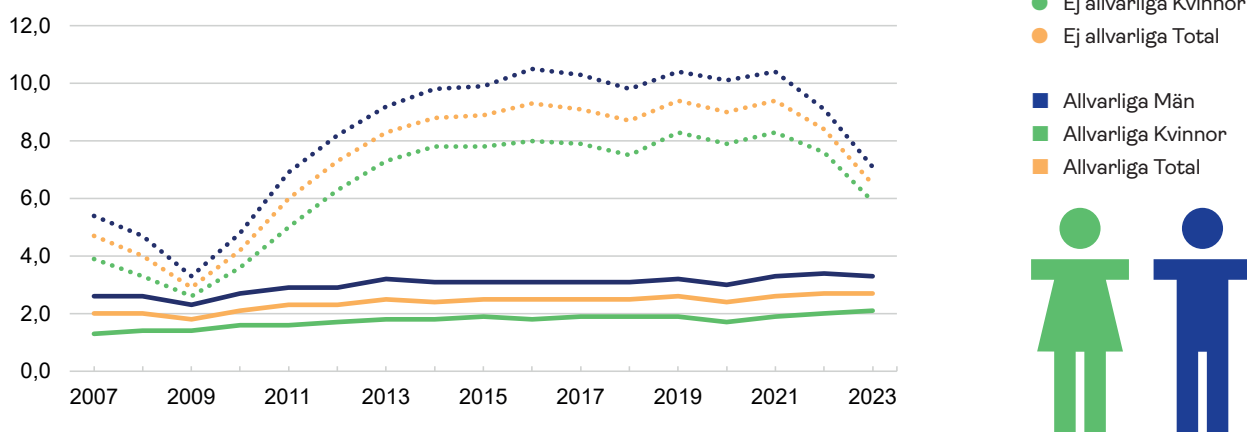
Bilaga 3a – Diagram 37

Antal godkända arbetsskador, det vill säga färdolyckor, arbetsolyckor och arbetssjukdomar per 1 000 sysselsatta, total och per kön.

Bilaga 3b – Diagram 38

Antal allvarliga och ej allvarliga arbetsolycksfall per 1 000 sysselsatta, totaler och per kön.

Varje skadeår är avläst 31 december året efter att skadan inträffat. Ökningen av antalet arbetsskador per 1 000 sysselsatta från och med 2010 har flera förklaringar, bland annat ökad sysselsättning med fler arbetade timmar, ändrade försäkringsvillkor som gjort att fler beviljats ersättning samt införandet av webbanmälan

2012. Ökningen har till största del utgjorts av ej allvarliga olyckor. 2023 minskar risken för ej allvarliga olycksfall till följd av en administrativ förändring av hanteringen av olycksfall som saknar ersättningsanspråk. Detta illustreras i **diagram 38**, där det framgår att utvecklingen av allvarliga olycksfall har varit relativt jämn.

Bilaga 4a – Tabell 28

Antal nya sjukfall med mer än 14 dagars sjukfrånvaro, Kommuner och regioner.

Sjukklass	Kön	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
15–90 sjukdagar*	Kvinnor	542	518	439	419	402	364	325	301	250	255	258
	Män	299	270	256	226	214	191	178	187	132	156	148
	Total	841	788	695	645	616	555	503	488	382	411	406
Mer än 90 sjukdagar	Kvinnor	26 050	29 140	31 467	31 038	27 606	26 919	24 904	24 253	24 776	23 977	24 884
	Män	3 544	3 975	4 311	4 117	3 717	3 584	3 438	3 341	3 477	3 489	3 575
	Total	29 594	33 115	35 778	35 155	31 323	30 503	28 342	27 594	28 253	27 466	28 459
Månadsersättning	Kvinnor	2 404	2 039	1 381	678	486	420	407	335	418	390	197
	Män	427	346	283	162	116	87	85	85	75	71	27
	Total	2 831	2 385	1 664	840	602	507	492	420	493	461	224
Total		33 266	36 288	38 137	36 640	32 541	31 565	29 337	28 502	29 128	28 338	29 089

*I Kommuner och regioner lämnas ersättning för korta sjukfall endast för timanställda.

Bilaga 4b – Tabell 29

Antal nya sjukfall med mer än 14 dagars sjukfrånvaro, privatanställda arbetare.

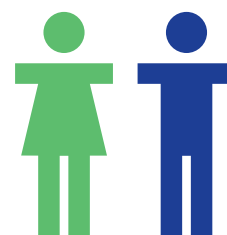
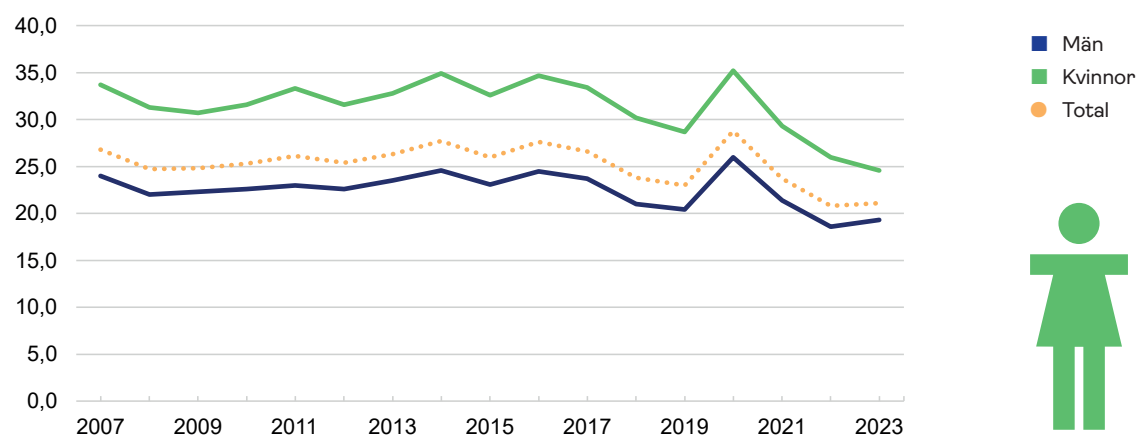
Sjukklass	Kön	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
15–90 sjukdagar*	Kvinnor	13 855	13 830	13 594	14 622	14 230	13 031	12 565	14 679	12 047	11 168	11 902
	Män	22 285	22 325	21 810	23 434	23 178	21 045	20 250	24 838	20 456	18 130	18 324
	Total	36 140	36 155	35 404	38 056	37 408	34 076	32 815	39 517	32 503	29 298	30 226
Mer än 90 sjukdagar	Kvinnor	10 998	12 405	13 078	12 509	10 894	10 607	9 811	9 252	9 647	9 634	10 783
	Män	16 110	17 318	18 320	17 930	15 859	15 688	15 152	14 473	14 949	14 600	14 554
	Total	27 108	29 723	31 398	30 439	26 753	26 295	24 963	23 725	24 596	24 234	25 337
Månadsersättning	Kvinnor	1 273	1 148	765	427	232	232	182	182	199	190	101
	Män	1 491	1 512	1 058	653	435	399	306	348	421	371	194
	Total	2 764	2 660	1 823	1 080	667	631	488	530	620	561	295
Total		66 012	68 538	68 625	69 575	64 828	61 002	58 266	63 772	57 719	54 093	55 858

I **bilaga 4b** redovisas både långa och korta sjukfall för privatanställda arbetare. Det totala antalet sjukfall minskade mellan 2020 och 2022, för att sedan öka 2023.

Ökningen 2023 berodde på att både antalet korta sjukfall som varat mellan 15–90 dagar och antalet långa sjukfall på mer än 90 dagar har ökade.

Bilaga 4c – Diagram 39

Antal korta (15–90 dagar) sjukfall per 1 000 sysselsatta, efter kön, privatanställda arbetare.

Bilaga 5a – Tabell 30

Nya sjukfall med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2022 och 2023.
De vanligaste diagnoserna uppdelade efter kön, Kommuner och regioner.

Diagnos	Kvinnor	Andel av alla diagnoser för kvinnor	Män	Andel av alla diagnoser för män	Total	Andel av alla diagnoser
Andningsorganens sjukdomar	342	0,7 %	55	0,8 %	397	0,7 %
Cirkulationsorganens sjukdomar	919	1,9 %	422	5,9 %	1 341	2,4 %
varav Akut hjärtinfarkt	49	0,1 %	30	0,4 %	79	0,1 %
Andra former av hjärtsjukdom	222	0,4 %	121	1,7 %	343	0,6 %
Sjukdomar i hjärnans kärl	407	0,8 %	186	2,6 %	593	1,0 %
Covid-19	638	1,3 %	77	1,1 %	715	1,3 %
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	304	0,6 %	51	0,7 %	355	0,6 %
Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	296	0,6 %	61	0,9 %	357	0,6 %
Graviditet, förlossning och barnsängstid	1 645	3,3 %		0,0 %	1 645	2,9 %
Hudens och underhudens sjukdomar	129	0,3 %	23	0,3 %	152	0,3 %
Matsmältningsorganens sjukdomar	486	1,0 %	101	1,4 %	587	1,0 %
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	23 193	46,9 %	2 935	41,0 %	26 128	46,2 %
varav Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	14 781	29,9 %	1 459	20,4 %	16 240	28,7 %
Förstämningssyndrom	4 655	9,4 %	846	11,8 %	5 501	9,7 %
Ångestsyndrom	2 820	5,7 %	409	5,7 %	3 229	5,7 %
Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	101	0,2 %	12	0,2 %	113	0,2 %
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	10 545	21,3 %	1 558	21,8 %	12 103	21,4 %
varav Ledsjukdomar	4 070	8,2 %	580	8,1 %	4 650	8,2 %
Ryggsjukdomar	3 735	7,6 %	647	9,0 %	4 382	7,7 %
Sjukdomar i mjukvävnader	2 294	4,6 %	261	3,6 %	2 555	4,5 %
Sjukdomar i nervsystemet	1 570	3,2 %	260	3,6 %	1 830	3,2 %
Sjukdomar i urin- och könsorganen	276	0,6 %	60	0,8 %	336	0,6 %
Sjukdomar i ögat och närliggande organ	125	0,3 %	31	0,4 %	156	0,3 %
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	203	0,4 %	35	0,5 %	238	0,4 %
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	3 649	7,4 %	674	9,4 %	4 323	7,6 %
Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats	1 507	3,0 %	224	3,1 %	1 731	3,1 %
Tumörer	3 225	6,5 %	518	7,2 %	3 743	6,6 %
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	151	0,3 %	35	0,5 %	186	0,3 %
Övriga diagnoser och saknade värden	144		30		174	
Total	49 448		7 162		56 610	

Bilaga 5b – Tabell 31

**Nya sjukfall med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2022 och 2023.
De vanligaste diagnoserna uppdelade efter kön, privatanställda arbetare.**

Diagnos	Kvinnor	Andel av alla diagnoser för kvinnor	Män	Andel av alla diagnoser för män	Total	Andel av alla diagnoser
Andningsorganens sjukdomar	166	0,8 %	281	0,9 %	447	0,9 %
Cirkulationsorganens sjukdomar	364	1,8 %	1 723	5,8 %	2 087	4,1 %
varav Akut hjärtinfarkt	20	0,1 %	219	0,7 %	239	0,5 %
Andra former av hjärtsjukdom	94	0,5 %	493	1,7 %	587	1,2 %
Sjukdomar i hjärnans kärl	162	0,8 %	625	2,1 %	787	1,6 %
Covid-19	152	0,7 %	191	0,6 %	343	0,7 %
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	118	0,6 %	194	0,7 %	312	0,6 %
Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	107	0,5 %	244	0,8 %	351	0,7 %
Graviditet, förlossning och barnsängstid	1 363	6,6 %		0,0 %	1 363	2,7 %
Hudens och underhudens sjukdomar	77	0,4 %	157	0,5 %	234	0,5 %
Matsmältningsorganens sjukdomar	232	1,1 %	567	1,9 %	799	1,6 %
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	7 430	35,9 %	6 442	21,7 %	13 872	27,5 %
varav Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	3 696	17,8 %	2 437	8,2 %	6 133	12,2 %
Förstämningssyndrom	1 948	9,4 %	2 110	7,1 %	4 058	8,0 %
Ångestsyndrom	1 228	5,9 %	1 188	4,0 %	2 416	4,8 %
Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	60	0,3 %	61	0,2 %	121	0,2 %
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	5 876	28,4 %	11 202	37,7 %	17 078	33,9 %
varav Ledsjukdomar	2 137	10,3 %	4 061	13,7 %	6 198	12,3 %
Ryggsjukdomar	2 009	9,7 %	4 402	14,8 %	6 411	12,7 %
Sjukdomar i mjukvävnader	1 576	7,6 %	2 389	8,0 %	3 965	7,9 %
Sjukdomar i nervsystemet	707	3,4 %	1 063	3,6 %	1 770	3,5 %
Sjukdomar i urin- och könsorganen	108	0,5 %	203	0,7 %	311	0,6 %
Sjukdomar i ögat och närliggande organ	49	0,2 %	172	0,6 %	221	0,4 %
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	59	0,3 %	83	0,3 %	142	0,3 %
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	1 834	8,9 %	4 275	14,4 %	6 109	12,1 %
Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats	791	3,8 %	996	3,4 %	1 787	3,5 %
Tumörer	1 048	5,1 %	1 569	5,3 %	2 617	5,2 %
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	77	0,4 %	134	0,5 %	211	0,4 %
Övriga diagnoser och saknade värden	90		162		252	
Total	20 708		29 719		50 427	

Bilaga 6a – Tabell 32

**Mediansjukfrånvarotid i dagar för de vanligaste diagnoserna 2022–2023,
Kommuner och regioner.**

Diagnos	Kvinnor	Män
Andningsorganens sjukdomar	292,5	270
Cirkulationsorganens sjukdomar	360	316
varav Akut hjärtinfarkt	224	239,5
Andra former av hjärtsjukdom	284	246
Sjukdomar i hjärnans kärl	360	360
Covid-19	360	349
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	231	266
Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	232,5	216
Graviditet, förlossning och barnsängstid	154	
Hudens och underhudens sjukdomar	210	360
Matsmältningsorganens sjukdomar	262	210
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	302	278
varav Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	301	287
Förstämmningssyndrom	313	261
Ängestsyndrom	271	257
Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	291	189
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	244	216
varav Ledsjukdomar	214	190,5
Ryggsjukdomar	280	255
Sjukdomar i mjukvävnader	255	209
Sjukdomar i nervsystemet	353	360
Sjukdomar i urin- och könsorganen	295,5	360
Sjukdomar i ögat och närliggande organ	360	206
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	305	286
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	179	175
Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats	283	285
Tumörer	360	350
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	289	229
Total	275	262

Bilaga 6b – Tabell 33

Mediansjukfrånvarotid i dagar för de vanligaste diagnoserna 2022–2023, privatanställda arbetare.

Diagnos	Kvinnor	Män
Andningsorganens sjukdomar	222,5	189
Cirkulationsorganens sjukdomar	278	211
varav Akut hjärtinfarkt	228	152
Andra former av hjärtsjukdom	224,5	196
Sjukdomar i hjärnans kärl	360	356
Covid-19	242,5	268
Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	198	222
Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	207	168
Graviditet, förlossning och barnsängstid	137	
Hudens och underhudens sjukdomar	229	182
Matsmältningsorganens sjukdomar	188	171
Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	253	231
varav Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	246	224
Förstämningssyndrom	264	237
Ångestsyndrom	223	216,5
Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	227	360
Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	203	185
varav Ledsjukdomar	185	167
Ryggsjukdomar	224	207
Sjukdomar i mjukvävnader	203	181
Sjukdomar i nervsystemet	194	242
Sjukdomar i urin- och könsorganen	167	315
Sjukdomar i ögat och närliggande organ	231	193
Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	261	202
Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	161	152
Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras på annan plats	213	212,5
Tumörer	360	317
Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	208	177
Total	209	196

Bilaga 7a – Tabell 34

Risk (antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta) efter ålder och avtalsområde, Kommuner och regioner.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16–25 år	5,3	7,5	8,1	8,5	8,5	9,0	7,5	6,7	5,8	6,3	6,6
26–35 år	18,4	20,8	22,2	23,4	21,8	20,7	18,9	17,3	17,4	17,5	19,3
36–45 år	26,7	29,2	30,6	29,3	25,1	23,7	22,4	21,1	21,4	20,3	20,8
46–55 år	32,4	36,0	37,5	34,5	29,3	28,0	26,0	25,6	27,9	24,9	25,7
56–64 år	38,9	41,2	43,0	39,4	34,3	33,3	30,9	30,9	32,1	32,0	
56–65 år											31,5
Total	27,8	30,3	31,5	29,6	25,9	24,9	23,1	22,3	23,2	22,2	23,0

Bilaga 7b – Tabell 35

Risk (antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta) efter ålder och avtalsområde, privatanställda arbetare.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16–25 år	7,7	8,7	8,5	8,8	7,7	7,8	7	6,2	5,7	5,5	5,9
26–35 år	13,2	16,4	16,9	16,3	14,3	14,2	13	12,9	12,8	12,7	14,5
36–45 år	21,6	24,5	24,7	23,1	19	17,6	17	16,1	17,1	15,8	16,9
46–55 år	28,4	33,3	32,3	30,8	26	24,6	22,6	23	24	23,4	23,4
56–64 år	39,2	45,1	45,3	41,4	36,1	34,6	32,4	31,8	34,7	33,8	
56–65 år											32,4
Total	20,8	24,1	23,8	22,6	19,3	18,6	17,4	17,2	17,9	17,2	17,9

Bilaga 7c – Tabell 36

Risk (antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta) efter ålder, totalt.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16–25 år	7,1	8,3	8,4	8,7	8,0	8,1	7,1	6,3	5,7	5,8	6,1
26–35 år	15,1	18,1	19,0	19,2	17,3	16,8	15,4	14,7	14,7	14,7	16,5
36–45 år	24,0	26,8	27,7	26,2	22,1	20,7	19,7	18,6	19,3	18,1	18,9
46–55 år	30,5	34,7	35,0	32,8	27,7	26,4	24,4	24,4	26,1	24,2	24,6
56–64 år	39,0	42,8	44,0	40,2	35,1	33,9	31,6	31,3	33,2	32,8	
56–65 år											31,9
Total	24,0	27,0	27,4	25,9	22,4	21,5	20,1	19,6	20,4	19,6	20,3

Bilaga 8a – Tabell 37

Ålderstandardiserad risk och antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2023 efter kön, Kommuner och regioner.

	Ålderstandardiserad risk	Risk
Kvinnor	25,5	26,9
Män	10,6	11,4

Bilaga 8b – Tabell 38

Ålderstandardiserad risk och antal långa sjukfall per 1 000 sysselsatta 2023 efter kön, privatanställda arbetare.

	Ålderstandardiserad risk	Risk
Kvinnor	25,7	22,5
Män	15,9	15,5

Yrkes- grupper

Yrkesgrupperna i rapporten baseras på standard för svensk yrkesklassificering, SSYK.

CI står för huvudgrupp 1 "Chefsyrken". H2 står för yrken inom huvudgrupp 2, "Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens". H3 står för yrken inom huvudgrupp 3, "Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande"

Arkitekter och lantmätare, designers och formgivare

Banktjänstemän

Barnskötare och fritidsledare m.fl.

Biblioteks- och arkivassistenter m.fl.

Brandpersonal

Brevbärare och tidningsdistributörer m.fl.

Byggnads-, ventilations-, grovplåtslagare m.fl.
Betongarbete, anläggningsarbete och grovplåtslagare

Byggnadsmålare

Byggnadsträarbetare

CI ekonomi, HR, marknadsföring och försäljning samt annan administration

CI hälso- och sjukvård samt annan samhällsservice

CI IT, logistik, FoU, fastighetsbolag, bygg- och ingenjörsverksamhet

CI övrig servicenäring

Civilingenjörer och IT-specialister

Däckspersonal, lotsar och fartygsbefäl

Elektriskt arbete

Installationselektriker, elmontörer och reparatörer, tele- och elektronikreparatörer, distributionselektriker, montörer av el- och teleutrustning

Fastighetsskötare, expeditionsvakter, renhållningsarbetare m.fl.

Fastighetsskötare, skorstensfejare och saneringsarbete, vaktmästare, mätaravläsning, renhållnings- och återvinningsarbete, övrig säkerhetspersonal

Förskollärare och fritidspedagoger

Försäljare inom handel, m.m.

Godshanterings- och lagerarbete m.fl.

Speditörer, lagerassistenter, truckförare, godshanterare och expressbud

Golvläggare

Grafiskt arbete

Etsare och gravörer, tryckare, bokbinderiarbetare, maskinoperatörer

Gruv- och bergarbete och stenhuggare

Ingenjörer och tekniker

Isolerings- och VVS-montörer

Jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsarbete

Växtodlare inom jordbruk och trädgård, trädgårdsanläggare, Djuruppfödare och djurskötare, växtodlare och djuruppfödare (blandad drift), skogsbrukare, maskinförare, fiskodlare, jägare och fiskare

Kontors- och kundserviceyrken

Kriminalvårdare

Livsmedelsarbete

Slaktare, styckare, bagare, konditorer, provsmakare, maskinoperatör

Läkare

Lärare och skolledare

Metall- och övrigt industriellt arbete

Mekaniker, operatörer, montörer, tråddragare, maskinbefäl, gjutare, svetsare, tunnplåtslagare, riggare och kabelsplitsare, smeder, verktygsmakare, slipare, lackerare, glashytttearbetare, glasgravörer, dekorationsmålare, processoperatörer, maskinoperatörer, handpaketerare

Militärt arbete (endast anställda)

Murare, betong-, anläggningsarbetare, kranförare m.fl.

Pappers- och pappersmassearbete

Poliser, tullbevakningspersonal

Prof. idrottsutövare och idrottstränare

Restaurang- och storköksarbete

Sjuksköterskor och barnmorskor

Socialt arbete

Behandlingsassistenter, chefer för mindre enheter inom vård och omsorg, psykologer, socialsekreterare och kuratorer

Städare och fönsterputsare

Takmontörer och glastekniker

Tandvårdsarbete

Tandläkare, tandhygienister tandsköterskor

Textil-, skinn- och läderindustriarbete

Maskinoperatörer, blekning, färgning och tvättning, övriga maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri, skräddare och ateljésömmerskor m.fl., sömmare, läderhantverkare och skomakare, tapetserare

Träindustriarbete

Träbearbetningsarbete (möbelsnickare, maskinoperatörer, korgmakare, montörer), sågverksarbete

Tågvärdar

Undersköterskor, vårdbiträden och personliga assistenter m.fl.

Väktare, ordningsvakter

Yrken inom ekonomi och förvaltning (H2 och H3)

Yrken inom friskvård och kultur (ej idrottare/tränare/fritidsledare)

Yrken inom IT, ljud- och ljus teknik m.m. (H3)

Yrken inom juridik och kultur samt präster (H2)

Yrkesförare

Lastbils-, långtradar-, buss-, lok-, spårvagns- och taxiförare

Övrig servicepersonal och hemservicepersonal

Övrigt hälso-, sjukvårds-, vård- och omsorgsarbete

Apotekare, arbetsterapeuter, dietister, djursjukvårdare, logoped, receptarier, sjukgymnaster

Begrepp

Nedan förklarar vi de vanligaste begreppen i rapporten. Godkänd arbetsskada, godkänt arbetsolycksfall eller godkänd arbetssjukdom används i de flesta av tabellrubrikerna i avsnittet om arbetsskador. Med det vill vi understryka att det som redovisas är godkända fall enligt försäkringsvillkoren och inte samtliga anmälda fall.

Arbetsskada

Arbetsolycksfall, arbetssjukdom och färdolycksfall.

Arbetsolycksfall

Olycksfall som inträffar i arbetet.

Allvarliga arbetsolycksfall

Arbetsolycksfall som leder till sjukfrånvaro i mer än 30 dagar (eller motsvarande läkningstid utan sjukfrånvaro) och/eller medicinsk invaliditet eller dödsfall.

Arbetssjukdom

Sjukdom som uppkommit eller försämrats till följd av arbetet eller arbetsförhållandena. För att en arbetssjukdom ska ge ersättning från TFA eller TFA-KL måste den vara godkänd av Försäkringskassan eller finnas i den så kallade ILO-förteckningen av arbetssjukdomar. Besvären måste också kvarstå i minst 180 dagar efter den dag då sjukdomen visade sig.

Diagnos för arbetssjukdom

Diagnos sätts efter läkarintyg/läkarutlåtande eller motsvarande.

Diagnos för sjukfall/sjukfrånvaro

Diagnos sätts efter läkarintyg/läkarutlåtande eller motsvarande. Till och med december 2003 kodades diagnoser med utgångspunkt från klassificeringsstandarden ICD-9 (Socialstyrelsen 1987). Därefter kodas diagnoser enligt ICD-10 (Socialstyrelsen 2025).

Efterskydd

Efterskydd finns i sjukförsäkringen (AGS, AGS-KL) och innebär att försäkringen kan fortsätta att gälla under 720 dagar efter att en anställning eller en verksamhet har upphört. Arbetslösa kan därför omfattas av sjukförsäkringen. Reglerna om efterskydd gäller även vid längre tids frånvaro, till exempel tjänstledighet.

Färdolycksfall

Olycksfall som inträffar vid färd till eller från arbetet.

Insjuknandeår

Det år sjukfallet påbörjas.

Långa sjukfall/långvarig sjukfrånvaro

Sjukfall som leder till mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning.

Medicinsk invaliditet

Försäkringsmedicinskt mått som anges i procent (%). Det är ett mått på den bestående kroppsliga funktionsnedsättningen till följd av arbetsskadan. Den medicinska invaliditetsgraden avgörs först då skadan har nått ett varaktigt tillstånd och inga förändringar är att vänta. Fram till dess görs en preliminär uppskattning av skadans svårighetsgrad.

Månadsersättning

Afa Försäkring betalar ut månadsersättning till personer med beviljad sjuk- och aktivitetsersättning från Försäkringskassan, som omfattas av AGS eller AGS-KL.

Risk

I denna rapport beräknas risk som antal fall per 1 000 sysselsatta. Antal fall kan till exempel vara antal allvarliga arbetsolycksfall eller antal långa sjukfall.

Samsjuklighet

Med samsjuklighet menas att en person uppfyller diagnostiska kriterier för flera sjukdomar.

Skadeår/visandeår

Det år ett olycksfall inträffade eller en arbetssjukdom visade sig. En arbetssjukdom anses ha visat sig vid första läkarbesöket eller första dagen med sjukfrånvaro med anledning av skadan.

Referenser

Statistiska centralbyrån (2012)

Mis 2012:11 SSYK 2012 Standard för svensk yrkesklassificering 2012.
Örebro: Statistiska centralbyrån.

Socialstyrelsen (2025)

"Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade
hälsoproblem – systematisk förteckning, svensk version 2025".

Uppgifter i vårt skaderegister – metod och urval

Händelseförlopp – hur gick arbetsolyckan till?

För varje arbetsolycksfall registreras information om hur olyckan gått till och hur skadan uppstått. Vid anmälan får den skadade svara på tre frågor:

- 1 Vad sysslade du med när olyckan inträffade?
- 2 Vad orsakade olyckan?
- 3 Vad gjorde du dig illa på (hur uppstod skadan)?

Den skadade får möjlighet att med egna ord svara på frågorna i fritext. En fritextbeskrivning av händelseförloppet ger goda möjligheter att specificera detaljer som är viktiga för att veta vilka praktiska skadeförebyggande åtgärder man kan ta till för att olycksfall ska kunna undvikas i framtiden. Sedan 2005 registreras svaren som löpande fritext. I rapporten har händelseförloppen klassificerats direkt med ledning av de fritextbaserade svaren.

Beräkning av risk

För att identifiera de yrkesgrupper i arbetslivet som oftare råkar ut för arbetsskada och/eller långvarig sjukfrånvaro har vi beräknat hur många fall som inträffar per 1 000 sysselsatta i åldrarna 16–65 år och per år. Uppgift om antal sysselsatta fördelat på kön, åldersgrupp, näringsgren, yrkeskod och sektor kommer från SCB:s yrkesregister.¹

Ålderstandardisering av risk

Förekomsten av sjukdomar påverkas av ålder och ser olika ut för kvinnor och män. Även risken för att drabbas av olika typer av arbetsolyckor kan påverkas av ålder och ser olika ut för könen. Den som vill jämföra sjukdomsfrekvensen mellan yrkesgrupper behöver ta hänsyn till eventuella skillnader i ålder och kön mellan grupperna. I rapporten har vi beräknat en ålderstandardiserad risk för olika yrkesgrupper och kön att drabbas av långvarig sjukfrånvaro. Vi har också beräknat risken att drabbas av olika typer av arbetsolycksfall i förhållande till genomsnittet för olika åldersgrupper och kön. I exemplet nedan beräknas den risken i förhållande till genomsnittet för kvinnor i åldersgruppen 26–35 år.

¹ Yrkesregistret baseras på SCB:s befolkningsregister (RTB), register över befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) samt register över befolkningens utbildning (UREG). Yrkesuppgiften kommer från ett tjugotal källor, men i första hand hämtas uppgifter för anställda från SCB:s årliga officiella lönestrukturstatistik.

Exempel

(Fiktiva siffror)

- ▶ Totalt antal sysselsatta kvinnor är 100 000.
- ▶ I åldersgruppen 26–35 år finns det 20 000 sysselsatta kvinnor.
- ▶ Antal olycksfall som kvinnor i alla åldrar råkar ut för är 1 500.
- ▶ Antal olycksfall för kvinnor i åldersgruppen 26–35 år är 600.

A Risken för kvinnor att drabbas av ett olycksfall:

$$\frac{\text{Antal olycksfall för kvinnor i alla åldrar}}{\text{Antal sysselsatta kvinnor i alla åldrar}} = \frac{1\,500}{100\,000} = 0,015$$

B Risken för kvinnor i åldrarna 26–35 år att drabbas av ett olycksfall:

$$\frac{\text{Antal olycksfall för kvinnor i åldern 26–35 år}}{\text{Antal sysselsatta kvinnor i åldern 26–35 år}} = \frac{600}{20\,000} = 0,03$$

Risken för kvinnor i åldrarna 26–35 år att drabbas av ett olycksfall i jämförelse med samtliga kvinnor:

$$\frac{\text{B}}{\text{A}} = \frac{0,03}{0,015} = 2,0$$

Med liknande räkneexempel för kvinnor i genomsnitt (alla åldrar) blir risken 1,0 att drabbas av ett olycksfall. Detta betraktas då som ett normalvärde. Risken för kvinnor i åldrarna 26–35 år är alltså dubbelt så hög som för kvinnor generellt (normalvärde).

Länsuppgifter

I de tabeller där vi redovisar länsstatistik är det efter uppgift om var den skadade bor, inte efter var personen befann sig när skadan inträffade.

Afa Försäkrings skaderegister

Afa Försäkring har det senaste året förändrat sitt datalager där alla uppgifter om skador är lagrade. Detta medför att uppgifter från tidigare år i denna rapport inte kan jämföras med motsvarande uppgifter i tidigare rapporter som Afa Försäkring har gett ut.

Preliminära uppgifter

Om inte annat anges utgår statistikbearbetningarna i årets rapport från de ärenden som rapporterats in och godkänts av Afa Försäkring till och med december 2023. Statistiken redovisas per det år då olycksfallet eller sjukskrivningen inträffade. Arbetssjukdomarna redovisas för det år sjukdomen visade sig. Uppgifterna för de senaste åren är ofullständiga, då det finns viss eftersläpning i inflödet av våra ärenden.

Dessutom sker det, särskilt när det gäller de senaste åren, en viss förskjutning av skadornas allvarlighet. Det kan i en del fall dröja flera år innan det står klart vilka medicinska, ekonomiska och individuella konsekvenser en viss skada eller sjukdom kommer att medföra. Detta försvårar jämförelser av skadeutvecklingen över tid. I avsnitt redovisar vi ett antal tidsserier där varje år har avlästs ett eller två år efter det att skadan/sjukskrivningen inträffade.

Vill du ta del av
kommande publikationer?
Ladda ner och prenumerera på
våra statistikrapporter här:

afaforsakring.se/statistikrapporter

Publikation av Afa Försäkrings analysavdelning, kontakt:
analys@afaforsakring.se